

കലാകൗമുദി

380

എല്ലാ ഞായറാഴ്ചയും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്

ഡിസംബർ 19, 1982

വില: 1 രൂപ 50 പൈസ

എഡിറ്റർ: എം. എസ്. മണി

സഹപത്രാധിപന്മാർ:

എസ്. ജയചന്ദ്രൻനായർ

എൻ. ആർ. എസ്. ബാബു

ഇലസ്ട്രേഷൻസ്: നമ്പൂതിരി

കൗമുദി ന്യൂസ് സർവീസിന്റെ സ്പെഷ്യൽ റിപ്പോർട്ടുകൾ

ഗെയിംസ് നടത്തി;

ഇനി ഗെയിംസ് ജയിക്കാം

7

ഏഷ്യൻ കായികമേള കഴിഞ്ഞു. ഈ വൻകരയിലെ ഏറ്റവും വലിയ കായിക ശക്തിയായി ചൈന ഉയർന്നു. സ്റ്റോക്ക്സിന്റെ കാര്യത്തിൽ കിഴക്കും കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറ് പടിഞ്ഞാറുമാണെന്ന് ഒരിക്കൽ കൂടി തെളിയിച്ചു. ചൈനയും ഏഷ്യൻ ഗെയിംസിന് നെക്കറിച്ച് ശ്രീ. കള്ളിക്കാട് രാമചന്ദ്രൻ എഴുതുന്നു.

കാടുകൾ കരയുന്നു

16

കാടുകളെ സംരക്ഷിക്കാൻ ഇന്ന് പല പ്രസ്ഥാനങ്ങളും സംഘടനകളുമുണ്ട്. കാടുകളെയോർത്തു കരയാൻ കവികളുമുണ്ട്. ഇതാ കാടുകളും കരയുകയാണ്. മലയുരോപ്പിലെ ഫിർമരക്കാടുകൾ ഒന്നൊഴിയാതെ നശിച്ചുതുടങ്ങി. പൈൻമരക്കാടുകളും നാശോന്മുഖമാവുന്നു. അന്തരീക്ഷ മലിനീകരണമാണ് ഇതിന് കാരണം.

ചരിത്രവും കവിതയും

19

കെ. എൻ. എഴുത്തച്ഛൻ സ്മാരക പ്രഭാഷണത്തെക്കുറിച്ച് ശ്രീ. ദേശമംഗലം രാമകൃഷ്ണൻ തയ്യാറാക്കിയ റിപ്പോർട്ട്

കവിത

സംഗ്രഹം
കണ്ണിച്ചകൾ

ശ്രീ. ബാലചന്ദ്രൻ ചുള്ളിക്കാട്
ശ്രീ. ചേരാവള്ളി ശശി

18

യാത്രാവാവരണം

ഫ്ലോറൻസ്

ശ്രീ. രവീന്ദ്രൻ 24

ലേഖനം

ജനകീയ ഡിപ്ലോമസി എങ്ങനെ അരങ്ങേറും?

ശ്രീ. കെ. ബാലകൃഷ്ണൻ നായർ 21

വരമൊഴിയും വരമൊഴിയും

ശ്രീ. ഗംഗാധരൻ നമ്പൂതിരി 22

പീഡിതരുടെ ബലിപ്പാടുകൾ

ശ്രീ. പ്രസന്നരാജൻ 28

നയതന്ത്രചതുര്യം

ശ്രീ. മധു നായർ 31

നമ്മുടെ ചില നോവലുകളിലെ കാലസങ്കല്പം

ഡോ: കെ. രാഘവൻപിള്ള 32

കഥ

വിലപന

ശ്രീ. എം. ടി. വാസുദേവനന്ദനായർ 36

നോവൽ

ആത്മഹത്യയോടെ കഥ

ശ്രീ. വി. പി. രാമചന്ദ്രൻനായർ 40

കിളിവന്നു വിളിച്ചപ്പോൾ ശ്രീ. എം. മുക്കുൻ 44

സിനിമ

സ്റ്റേജത്തിന്റെ ഭിന്നമുഖങ്ങൾ

കോഴിക്കോടൻ 42

പലവക

കുറുതുകൾ

4

പുതിയ പുസ്തകങ്ങൾ

കെ. എൻ. എസ്. 89

നിങ്ങളുടെ വീട്ടിൽ ഒരു ഡോക്ടർ

ഡോ: ജി. വേലായുധൻ എം. ഡി. 50

മുഖചിത്രം

ഫ്ലോറൻസ്—

24-ാം പേജ് നോക്കുക

അരുൺ ശൗരി

ശൗരി ഇന്ത്യൻ എക്സ്പ്രസ് വിട്ടതിനെക്കുറിച്ച് എഴുതിയിരുന്നല്ലോ. (ഗോയങ്കരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യം ലക്കം 376).

സത്യസന്ധനായ, ജനാധിപത്യത്തിന്റേയും മറ്റു വളരെ മറ്റു മൂല്യങ്ങളുടെയും, ശക്തനായ ആ വക്താവിന് തല്ലലും കയ്യേറ്റങ്ങളും ഒരേ മാധ്യമം ഇല്ലാത്തതിനാലാണ് എന്ന് തോന്നിപ്പോകുന്നു. ശൗരി എന്ന പ്രതിഭാസത്തെ ഇങ്ങനെ ചരച്ചെടുത്തതായാ വെന്ന് തോന്നുന്നില്ല. ഇവിടത്തെ മാനന്തര സാധാരണ ജനങ്ങൾ മുഴുവൻ അദ്ദേഹത്തെ പോലുള്ളവരുടെ കൂടെയില്ലാതിരിക്കുമോ? ഗോയങ്കരുടെ പത്രം വായിക്കുന്നവരിൽ അധികവും അത്തരക്കാർ ആയതു കൊണ്ടും, അവർ ഈ നടപടിയിൽ കോപിച്ചുകൊണ്ടുണ്ടല്ലോ കഴിഞ്ഞ ദിവസത്തെ തന്റെ പത്രത്തിൽ അതിന്റെ എഡിറ്റോറിയൽ നയം മുമ്പത്തെപ്പോലെ അതോറിറ്ററിയൽനിയമത്തെ എതിർക്കുന്ന നിലയിൽ തുടരുന്നത് ഒന്നാം പേജിൽ ഗോയങ്കർക്ക് ഏറ്റവും പരയേണ്ടിവന്നത്.

പിന്നെ, ഒരു പർജിന് ഗോയങ്കർ മുതിരുകയാണെങ്കിൽ, ശൗരിയെ കൂടാതെ, തത്വത്തിൽ വിട്ടുവീഴ്ച തയ്യാറാകില്ലാത്തവരായ, ഇന്ത്യൻ എക്സ്പ്രസ്സിന്റെ ചീഫ് എഡിറ്റർ ജോർജ് വർഗ്ഗീസ്, കോളമിസ്റ്റ് എം. വി. കാമത്ത് തുടങ്ങിയവരെയും നയന്താര സാഹ്യാർ മുതലായ എഴുത്തുകാരെയും പത്രത്തിൽ നിന്നു കളയേണ്ടിവരും. അങ്ങനെ വരുമ്പോൾ ആ പത്രത്തിന്റെ വായനക്കാർ തക്കതായ തിരിച്ചടിയെ അതിന് തീർച്ചയായും കൊടുക്കാതിരിക്കില്ല. ഗോയങ്കരുടെ പരിധിവിട്ട സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് അതിർ വരമ്പുകൾ രൂപപ്പെടുമ്പോൾ അങ്ങനെയൊണ്.

അതിനിടെ അരുൺശൗരി ലക്ഷക്കണക്കിന് നല്ലവരായ ആളുകളുടെ അനുകമ്പയും ധാർമിക പിന്തുണയും (വേണ്ടി വന്നാൽ മറ്റു നിലകളിലുള്ള പിന്തുണയും) തനിക്കുണ്ടാവുമെന്ന ബോധത്തോടെ, കരയില്ലാത്ത സത്യവും തത്വഭീക്ഷയും നൽകുന്ന തെളിഞ്ഞ ധീരതയോടെ ഈ വെല്ലുവിളിയെ നേരിടട്ടെ. ശൗരിമാർ

വിജയിച്ചുകിലേ ഈ നാടിന് നിലനില്പുണ്ട്.

ഇ. ജി. കെ. മേനോൻ പല്ലൂർ

ഇറക്കുമതി

വിദേശവസ്തുക്കളുടെ ഇറക്കുമതി ഉദാരമാകുന്നതിനെതിരെ ഒരു പരം എം. പി. മാർ പ്രതിഷേധിച്ചപ്പോൾ അതിനെതിരെ നാരായണ പിള്ളയുടെ തുലിക പലിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

റബ്ബർ ഇറക്കുമതി ചെയ്ത വെളിച്ചെണ്ണ ഇറക്കുമതി ചെയ്യുന്നു. ഈ നാട്ടിലെ ഇടത്തരക്കാരുടെ, സാധാരണക്കാരായ കൃഷിക്കാരുടെ സ്ഥിതി എന്തു? അവരെ ചൂഷണം ചെയ്യുവാൻ ഇന്ത്യയിലെ വൻകിട വ്യവസായികൾക്കും അവസരം കൂടുതൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടു. ബഹുരാഷ്ട്രകേന്ദ്രകൾ ഇന്ത്യൻ

യോടെയും താല്പര്യത്തോടെയും ഒരു അനുസ്മരണം അടുത്തകാലത്തു വായിച്ചതായി ഓർമ്മയില്ല. വാരിക കൈയിൽ കിട്ടുമ്പോൾ ആദ്യം ആസ്മരണകൾ വായിച്ചിട്ട് മറ്റു പുറങ്ങൾ മറിക്കുന്ന ആളായിരുന്നു ഞാൻ. ലാളിത്യവും ആത്മാർത്ഥതയും തുടിക്കുന്ന ആ ശൈലി അസുഖാവഹമാണ്. പക്ഷപാതരഹിതമായി ഒരു കാലഘട്ടത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയ ചരിത്രം ശ്രീമതി ലീല ആസ്മരണകളിലൂടെ നമുക്കു നല്കി. സ്വന്തം രാഷ്ട്രീയ മോഹങ്ങളും മോഹഭംഗങ്ങളും മുടിവയ്ക്കാനും അവർ ശ്രമിച്ചിട്ടില്ല. സ്വയം ന്യായീകരിക്കാൻ ശ്രമിക്കാത്ത ആ ആത്മാർത്ഥതയാണ് ഞാൻ നൂറു ശതമാനം മാർക്കു നൽകുന്നത്.

അവസാന അദ്ധ്യായം വിചാരിച്ചിരിക്കാതെയുള്ള നാടകീയവും ഹൃദയസ്സർശിയുമായിരുന്നു. ശ്രീമതി ലീലയ്ക്ക് ഈ

ഒരു ചിരി

'ഒരു ചിരി' (കഴിഞ്ഞലക്കം) വളരെ നന്നായിരുന്നു. ഇതു ഇതിനപ്പുറവും കലാകൗമുദി എഴുതിയാലും ഇവർ കണ്ണു തുറക്കുകയില്ല. ഏതായാലും ആൻറണിയുടെ ചിത്രം ഇത്രയും തന്മയത്തോടെ ഇറന്നു കാണിക്കാൻ പററിയ വാരിക കേരളത്തിൽ മറ്റൊന്നില്ല.

മുഹമ്മദ് ഹാജിറഹ്മാൻ
ചേലപ്പാലം,
ഈരാറ്റുപേട്ട.

അജ്ഞാതൻ

കഴിഞ്ഞലക്കം കലാകൗമുദിയിൽ, മറ്റുള്ളവയ്ക്ക് അജ്ഞാതനായ മഹാപുരുഷനെക്കുറിച്ച് കെ. പി. വാസു എഴുതിയ ലേഖനം വായിച്ചു. അർഹിക്കുന്ന അംഗീകാരം ലഭിക്കാതെ, പൂർണ്ണമായി പുഷ്പിക്കാതെ, കാലത്തിന്റെ ഒഴുക്കിൽ മൺ മറഞ്ഞു പോയ, ആവള ടി. കണ്ണിരാമക്കുറുപ്പിന്റെ സാഹിത്യസൃഷ്ടികളെപ്പറ്റി ഒരിക്കൽക്കൂടി വായനക്കാർക്ക് സ്മരിക്കാൻ അവസരം നൽകിയ കലാകൗമുദിക്കും ലേഖകനും എന്റെ ഹൃദയം നിറഞ്ഞ അഭിനന്ദനങ്ങൾ.

എ. കെ. വിഭാത്,
വടകര.

ധൂർത്തിന്റെ കഥകൾ

കഴിഞ്ഞലക്കം കലാകൗമുദിയിലെ (ഏഷ്യാഡ് പതിപ്പിലെ) കളിക്കുടിയിലെ കളി എന്ന കെ.എൻ.എസ്. ലേഖകന്റെ ലേഖനം വായിച്ചു. ഏഷ്യാഡ് എന്ന ധൂർത്തിന്റെ ചില സത്യങ്ങൾ വെളിച്ചത്തു കൊണ്ടുവന്ന കലാകൗമുദിക്കും അഭിനന്ദനങ്ങൾ. സത്യത്തിൽ ഇന്ത്യയ്ക്ക് ഏഷ്യാഡ് എന്ന ഈ ധൂർത്തു അവശ്യം ആവശ്യമായിരുന്നുവോ? ലോകരാഷ്ട്രങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ എന്നും പിടിച്ചു നിൽക്കുകയായിരിക്കുന്ന ഈ ഭാരതത്തിന് ഏഷ്യാഡ് തീർത്തു അനാവശ്യമല്ലേ? ഇവിടത്തെ 70 കോടി ജനങ്ങളുടെ പരിമിതമായ ആവശ്യങ്ങൾ കൂടി നിർവ്വഹിക്കാൻ കഴിയാത്ത ഭാരതം. ലോകനാണയ നിയമിയിൽ നിന്ന് 500 കോടി രൂപകളെടുത്ത ഭാരതം. ഏഷ്യാഡ് എന്ന ഈ കളിയുടെ വത്തിന് ചെലവാക്കിയത്

II
'ചേട്ടന്റെ നിഴലിൽ' അവസാനിച്ചു എന്നു കണ്ടു സന്തോഷിക്കുന്നു. പൊങ്ങച്ചവും പഴിചാരലും ഒക്കെ ചേർന്ന് ആസ്വാദ്യകരമായ വായനയ്ക്കു പോലും ഉതകാത്ത ഒന്നായിരുന്നു ഈ പരമ്പര. ഏതെങ്കിലും സംഭവം നടന്നുകാലത്തു വിശദമാകാതിരുന്ന വിവാദപരമായ ചില കാര്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാമെന്നു വെച്ചാണ് വായിച്ചത്. പക്ഷേ, അത്തരം വിവാദ വിഷയങ്ങളൊക്കെ, മറ്റുള്ളവരെ പഴിചാരിക്കൊണ്ടു തള്ളിക്കളയാനാണ് ശ്രീമതി മേനോൻ ശ്രമിച്ചിരിക്കുന്നത്.

മേലുള്ള നാരായണൻ,
പി. ബി. 40291.
ജാഹ്നം, കുമ്പളം.

1500 കോടി രൂപ. ഇതിന്റെ യഥാർത്ഥ കണക്ക് ഇതിലും എത്രയോ കൂടുതലാകാം. ഇല്ലായ്മകളുടെ നടുവിൽനിന്നു കൊണ്ട് ഇത്രയും വലിയ മേള നടത്തണമായിരുന്നു. ഉളിൻ ഗോപി.

ആ കഥകളിസദ്യ

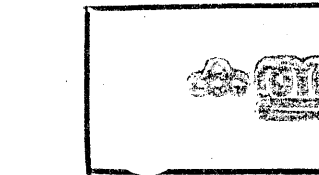
കലാകൗമുദി ലക്കം 376-ൽ പി. വേണുഗോപാലൻ എഴുതിയ 'ഒരു കഥകളി സദ്യ' എന്ന ലേഖനം വായിച്ചു. അതിൽ അദ്ദേഹം എഴുതിയ 'ചെങ്ങന്നൂർ രാമൻപിള്ള ആശാൻ പ്രസിദ്ധി നേടി കൊടുത്ത ചെറിയ നരകാസുരന്റെ വേഷം കമാരൻനായർക്ക് അഭിനയത്തിലും അദ്യോസത്തിലും ഇണങ്ങിയില്ലെന്നു വേണം പറയാൻ' എന്ന വാചകമാണ് ഇതു എഴുതാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചത്.

കഥകളിലോകത്തിലെ മുടി ചൂടാ മുന്നായിരുന്ന പട്ടിക്കാടൊന്നി രാവുണ്ണിമേനോനാശാന്റെ പ്രമുഖ ശിഷ്യരിൽ ഇന്ന് ജീവിച്ചിരിപ്പുള്ള ആശാൻ എ. ടി. രാജാജി കീഴ്പ്പടം കമാരൻനായർ. പട്ടിക്കാടൊന്നിയുടെ കീഴിൽ പഴയകാലത്തു നിരവധി വർഷം നിഷ്കർഷയോടെ അദ്യോസപ്രദം കമാരൻനായർക്ക് അദ്യോസപ്രദം കമാരൻനായർക്ക് എന്ന് എഴുതിയാൽ അതു വിവരക്കേടാണ്. ചെറിയ നരകാസുരൻ, ഉടവേത്തിലെ രാവണൻ എന്നീ വേഷങ്ങൾ മേളം കറഞ്ഞാലും അദ്യോസപ്രദംകൊണ്ട് ഇപ്പോഴും അങ്ങനെയുള്ള അദ്ദേഹത്തിന് ആ വേഷം ഇണങ്ങിയില്ല എന്ന് വേണുഗോപാലൻ എഴുതിയത് ഒന്നുകിൽ അന്നത്തെ വേഷം കണ്ടിട്ടുണ്ടാവില്ല, അല്ലെങ്കിൽ ചെങ്ങന്നൂർ ആശാനോടുള്ള അമിതമായ ആദരവും കമാരൻനായരുടെ അദ്യോസത്തിനും ശിക്ഷണത്തിനും ഒരു ഉത്തമദൃഷ്ടാന്തമാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രമുഖ ശിഷ്യനായ സദനം കൃഷ്ണൻകുട്ടി.

പിന്നെ, ചെറിയ നരകാസുരൻ അഭിനയിക്കാൻ എന്താണ് കാര്യമായിട്ടുള്ളത്; ആദ്യത്തെ ശുശ്രൂഷ കഴിഞ്ഞാൽ? ലേഖനത്തിന്റെ മറ്റൊരു

ഭാഗത്തു, കലാമണ്ഡലത്തിന്റെ ദിവസം എന്ന തലക്കെട്ടോടുകൂടി, കലാ മണ്ഡലം കൃഷ്ണൻനായരുടെ അക്രൂരൻ ഭാവാഭിനയത്തിലും ആട്ടത്തിലും നന്നായി എന്ന് എഴുതിക്കണ്ടു. അതിൽ ആർക്കും പക്ഷാന്തരമുണ്ടാവില്ല. തെക്കൻ ഭാഗങ്ങളിൽ 'കലാമണ്ഡലം' എന്ന പേരിൽ കൃഷ്ണൻനായർ അറിയപ്പെടുന്നവെങ്കിലും കൃഷ്ണൻനായരുടെ ഒരു ദിവസം എന്ന തലക്കെട്ടുള്ള കൂടുതൽ ഭംഗി. ഫാക്ട് പത്മനാഭന്റെ സ്രീവേഷത്തെ പരാമർശിച്ച ഭാഗത്തു ഫാക്ടറിന്റെ ഒരു ദിവസം എന്ന തലവാചകം എഴുതിയിട്ടില്ല. ഒരു മഹൽ സ്ഥാപനത്തെ ഒരു വ്യക്തിയിലേക്കു ചുരുക്കുന്നതു എന്തായാലും ഒരു ആസ്വാദനലേഖനത്തിൽ ഭംഗിയല്ല.

മറ്റൊന്നുകൂടി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കട്ടെ. ലേഖനത്തോടനുബന്ധിച്ച് കത്തിയും പകരംയും ചേർന്ന ഒരു കഥകളി

ചിത്രംകൂടി കൊടുത്തിരുന്നു. അതിനടിയിൽ രാജസുയത്തിൽനിന്ന് എന്ന് എഴുതിക്കണ്ടു. അതു ശരിയല്ല. കംസവധത്തിൽ നിന്നുള്ള രംഗം ആവാണേ തരമുള്ളൂ. കാരണം, ആ ചിത്രത്തിലെ പച്ചവേഷം കൃഷ്ണൻനായർ ആണ് എന്നു എന്തു 'കളിക്കുടി'ക്കാരനും പെട്ടെന്നു മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിക്കും. ലേഖനത്തിൽ എഴുതിയ ന സ രി ചാ ണെങ്കിൽ, കംസവധത്തിൽ അക്രൂരൻ (പച്ച) രാജസുയത്തിൽ ജരാസന്ധനം (കുത്തി) ആയിരുന്നു കൃഷ്ണൻനായരുടെ വേഷം. അതിനാൽ കംസനും അക്രൂരനും ചേർന്ന (ഇഞ്ചിക്കാട്ട് രാമചന്ദ്രൻ പിള്ള, കൃഷ്ണൻനായർ) രംഗമാണ് തെറ്റായി 'രാജസുയത്തിൽനിന്ന്' എന്ന് എഴുതിയിട്ടുള്ളത്.

എട്ടേടം ശങ്കരൻനമ്പൂതിരി ഗുരുവായൂർ

കുട്ടിക്കുരങ്ങുകൾ

കുട്ടിക്കുരങ്ങന്മാരെക്കുറിച്ചുള്ള കെ. രാജേന്ദ്രബാബുവിന്റെ ലേഖനം വായിച്ചപ്പോൾ

ഴാങ് (ലക്കം 375 കരകി കുരങ്ങു) ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും ചെറിയ കുരങ്ങന്മാരെക്കുറിച്ചു വായിച്ച മറ്റൊരു ലേഖനം ഓർമ്മയിൽ വന്നു. കരകി കുരങ്ങന്മാരുടെ സ്വാഭാവിദശേഷങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്ന വ യാ ണി വ. തെക്കേ അമേരിക്കയിലെ തന്നെ വനങ്ങളിൽ കാണപ്പെടുന്ന ഇവയുടെ വലിപ്പം, വളച്ചയെത്തിയ രെണ്ണാനോളമേ കാണൂ. "പിഗ്മി"മാർ മോഹം സെറം" എന്നും "ഗോൾഡൻ ലയൺ" എന്നും അറിയപ്പെടുന്ന രണ്ടു വിഭാഗമുണ്ട്. ഇവയ്ക്കു വളരെ നീളം കൂടിയ വാലുകളാണുള്ളത്. മനോഹരവും മൃദലവുമായ വാലുകൾ ഇവ എപ്പോഴും ചിക്കിമിനിക്കി സൂക്ഷിക്കുന്നു. മറ്റു കുരങ്ങുകളെപ്പോലെ മരത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നതിന് ഇവ വാലു ഉപയോഗിക്കാറില്ല. പകരം കൈയിലേയും കാലിലേയും

വേദ്യം പാകം ചെയ്തതിനുശേഷം ചെന്നും പാത്രങ്ങളും വടക്കുപുറത്തുള്ള കളത്തിനിരികിൽ കൊണ്ടുവരുന്ന ഒരു നിത്യസംഭവമാണ്. ഈ സമയം നോക്കി നാട്ടിലെ അലഞ്ഞുതിരിയുന്ന പട്ടികളും കാക്കകളും തയ്യാറായി നിൽക്കാറുണ്ട്. പട്ടികളും കാക്കയ്ക്കുമില്ലാത്ത അയിത്തം ഇന്നും ചില മനുഷ്യർക്കുണ്ടല്ലോ. ഇന്നും കേരളത്തിൽ സ്വാമി ആനന്ദതീർത്ഥനെപ്പോലുള്ള മഹാത്മാർക്കു ഇത്തരം നീലന്മാരുടെ കൈയിൽനിന്നു രക്ഷയില്ലെങ്കിൽ, എന്തു കേരളം? എന്തു രാഷ്ട്രീയപ്രബുദ്ധത? എന്തു പുരോഗമനം? കഷ്ടം!

സി. കെ. രവീന്ദ്രൻ,
വത്തർ.

കായികതാരങ്ങൾ പട്ടിണി കിടക്കരുതു്

കലാ കൗമുദി ഏഷ്യാഡ് സ്പെഷ്യൽ വായിച്ചു. 'കളിക്കുടിയിലെ കളി' എന്ന ലേഖനം സമയോചിതവും അർത്ഥവത്തുമായിരിക്കുന്നു. കലാകൗമുദിക്കു മാത്രമേ ഇത്തരത്തിൽ പ്രവേശംഭരമായ ഒരു ലേഖനം അച്ചടി മഷി പുരട്ടി വിടാനുള്ള ചക്രവർത്തിയായുള്ളൂ. ആയിരക്കണക്കിന് കോടി ചെലവിട്ടുകിട്ടുന്ന പൊള്ളയായ സ്റ്റാൻഡിംഗ് കൊണ്ട് നാം ഒന്നും നേടാൻപോകുന്നില്ല. ഏഷ്യാഡിൽ പങ്കെടുക്കുന്ന നമ്മുടെ കായിക താരങ്ങൾ തിരികെപ്പോയി സ്വന്തം കൂരകളിൽ പട്ടിണി കിടക്കേണ്ടി വരില്ലെന്ന് ആർക്കെങ്കിലും പറയാനാകുമോ? അല്ലെങ്കിൽ ഏഷ്യാഡ് എന്ന ധൂർത്തിന്റെ പതിനായിരത്തിന്റെ ഒരു ശതമാനം കിലും നമ്മുടെ കായിക താരങ്ങളുടെ ഉന്നമനത്തിനും അവരുടെ അഭിവൃദ്ധിക്കും വേണ്ടി ചെലവിടാൻ ആരെങ്കിലും തയ്യാറാകുമോ?

ടെലിവിഷനിൽ പ്രവേശംഭരമായ ഏഷ്യാഡ് കാണുന്ന വിദേശീയർ, അടുത്തനിമിഷം തന്നെ ഗുജറാത്തിലെ, പ്രകൃതിക്ഷോഭംകൊണ്ട് നിരാലംബരായ, വയറുനിശോഷിച്ച മനുഷ്യക്കോലങ്ങൾ, തണുത്തു അതെ, അതാണ് നിങ്ങളുടേതു മാത്രമായ ശൈലി. കേരളത്തിലെ പ്രസിദ്ധമായ ഒരു ക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നു

സ്വാമി ആനന്ദതീർത്ഥൻ

സ്വാമി ആനന്ദതീർത്ഥൻ മർദ്ദിക്കപ്പെട്ട സംഭവത്തിൽ കൗമുദി ന്യൂസ് സർവീസ് പ്രകടിപ്പിച്ച രോഷമുണ്ടല്ലോ അതെ, അതാണ് നിങ്ങളുടേതു മാത്രമായ ശൈലി. കേരളത്തിലെ പ്രസിദ്ധമായ ഒരു ക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നു

യരിൽ മതിപ്പുളവാക്കാൻ ഇതിലപ്പുറം ഇനി എന്തുവേണം..

കെ. ജി. ശേഖരൻ
ഭബായ്

എം. ടി.

മുമ്പാകെ ലക്കം 'കലാകൗമുദി'യിൽ "ഞാൻ കൂടല്ലൂരിലേക്കുപോകും" എന്ന് എം. ടി. പറഞ്ഞതായോർക്കുന്നു. കട്ടേടത്തിയുടെയും വേലായുധേട്ടന്റേയും മണ്ണിൽ മടങ്ങിയെത്തിയ എം. ടി. യെ മുരളി തന്മയത്വത്തോടെ പരിചയപ്പെടുത്തുന്നു. എം. ടി. യുടെ കഥാ പ്രപഞ്ചത്തേയും സമകാലിക പരിതഃസ്ഥിതികളേയും കൂട്ടിച്ചേർത്തുള്ള ജേർണലിസ്റ്റിക് ലിറ്ററേച്ചർ രീതി നിളാ നദിയുടെ സൗന്ദര്യത്തെ ഓർമ്മിപ്പിച്ചു. കുറച്ചുകാലത്തെ അജ്ഞാത വാസത്തിനുശേഷമുള്ള എം. ടി. യുടെ തിരിച്ചുവരവ്! ('കാലത്തിലെ സേതുവിനെപ്പോലെ) കളമൊരുക്കിയ കലാകൗമുദി പ്രവർത്തകർ അഭിനന്ദനം പിടിച്ചുപാങ്ങുന്നു.

എം. ടി. യുടെ കഥകൾതന്നെയാണ് ചലച്ചിത്രങ്ങളായ തെങ്കിലും കൂടല്ലൂരിലെ നാലുകെട്ടിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ 'നിർമ്മാല്യ'ത്തിന്റേയും 'ബന്ധന'ത്തിന്റേയും യുക്തികളും ചരിത്രപശ്ചാത്തലം കൂടി ലേഖകൻ രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതായിരുന്നു. വെള്ളിത്തിരയിൽ കണ്ട വെളിച്ചപ്പാടിനേയും ഉണ്ണിനമ്പൂതിരിയേയും അപ്പുവിനേയും ഞങ്ങൾ മറന്നിട്ടില്ല.

പ്രിയപ്പെട്ട എം. ടി. നഗരത്തിൽ അങ്ങേയ്ക്കുണ്ടായ അനഭവങ്ങൾ ഞങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നു. ഞങ്ങൾക്ക് എം. ടി. യെന്ന എഴുത്തുകാരനും ചലച്ചിത്രകാരനുമാണ് വലുത്—വ്യക്തിജീവിതത്തെ ഞങ്ങൾ ചൂഴ്ന്നുനോക്കുന്നില്ല. അങ്ങ് ഇനിയും കൂടല്ലൂരിന്റെ പറയാത്തകഥകൾ ഞങ്ങൾക്ക് പറഞ്ഞുതരൂ. 'നിർമ്മാല്യ'ത്തിന്റെ വിശുദ്ധി നിലനിറുത്താൻ ശ്രമിക്കൂ. വിമലയുടെ കാത്തിരിപ്പ് ഞങ്ങൾ തുടരട്ടെ. ഞങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിക്കട്ടെ. എഴുതൂ. എം. ടി.; എഴുതാതിരിക്കരുതേ.

ബാലചന്ദ്രൻ പുതുക്കടി,
ജില്ലാ ഷേറി,
കോഴിക്കോട്.

II

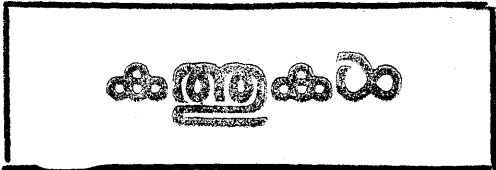
എം. ടി. യെപ്പറ്റിയുള്ള ഫീച്ചർ വായിച്ചപ്പോൾ ഗൗരവം

വക്കാരെന്നെന്ന് ഞാൻ ധരിച്ചിരുന്നു, എന്റെ ഇഷ്ടപ്പെട്ട കഥാകാരന്റെ പല മുഖങ്ങൾ ഞാൻ കണ്ടു.

"സ്വാതന്ത്ര്യം നഷ്ടപ്പെടുന്നുവെന്ന് തോന്നി, ഞാനിറങ്ങിപ്പോന്നു." ഈ ഒറ്റ വാക്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സ് ഞാൻ കാണുന്നു.

"എന്തെങ്കിലും പ്രശ്നമുണ്ടാക്കി എന്നെ പുറത്താക്കുകയായിരുന്നു ലക്ഷ്യം." ആത്മബന്ധം പൊട്ടിയപ്പോൾ ഉണ്ടായ വേദന. വായനക്കാരുടെ നന്ദിപരയാൻ പോലും ഒരു പത്രാധിപരെ, അതും മുഖ്യ പത്രാധിപരെ അനുവദിക്കാത്ത വ്യവസ്ഥിതിയെപ്പറ്റി എന്തു പറയാൻ.

കൂടല്ലൂരിനേയും, അവിടെത്തെ നായകനേയും കാണിച്ചുതന്ന കലാകൗമുദിക്ക് ഈ വായനക്കാരന്റെ അഭിനന്ദനങ്ങൾ. കവർചിത്രം വരച്ച നമ്പൂതിരിയേയും അത് ഡി

സൈൻ ചെയ്ത രാജേന്ദ്രനേയും അനുഭവിക്കാതിരിക്കാൻ വയ്യ. വെറുതെ പുകഴ്ത്തുകയല്ല. ഇതു രണ്ടും നന്നായിട്ടുണ്ട്.

സേതു, എം. നായർ,
പത്മനാഭപുരം,
കന്യാകുമാരി ജില്ല.

III

കലാകൗമുദിയുടെ ഒരു സ്ഥിരം വായനക്കാരനാണ് ഞാൻ. 'ആനുകാലികം' എന്ന വാക്കിനെ അനൗപമമാക്കുന്ന മലയാളത്തിലെ ഏക പ്രസിദ്ധീകരണം കലാകൗമുദിയാണെന്ന് നിസ്സംശയം പറയാം.

എം. ടി. യുടെ ഹൃദയത്തിലൂടെ എന്ന മുരളിയുടെ ലേഖനം എന്തെന്നില്ലാത്ത ഒരനുഭൂതി നൽകി. പ്രിയപ്പെട്ട കഥാകാരന്റെ സാക്ഷാദർശനം ഒരു വിഷാദസ്മൃതിയായി മനസ്സിൽ പതിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആ വലിയ മനുഷ്യനെ അവതരിപ്പിച്ച കലാകൗമുദിക്ക് മുരളിക്കും അഭിനന്ദനങ്ങൾ!

പരപ്പിൽ പ്രഭൻ,
മുളവിള (P.O.),
മിതുമല.

IV

'കലാകൗമുദി' ഒരുക്കിയ എം. ടി. ഫീച്ചർ ഉഗ്രനായിരിക്കുന്നു. മുരളിക്ക് പുച്ചെങ്കുകൾ. നമ്പൂതിരിയുടെ ചിത്രങ്ങളും രാജേന്ദ്രന്റെ ലേഖനവും ഹൃദയമായിരുന്നു.

മലയാള സാഹിത്യത്തിലെ അനന്യമായ എം. ടി. യെപ്പറ്റി നിരവധി ലേഖനങ്ങൾ പ്രകാശനം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും കലാകൗമുദിയുടെ ഫീച്ചർ വിശിഷ്ടമായ വ്യക്തിത്വം പുലർത്തി വിരാജിക്കുന്നു. ആ അനുഗൃഹീത പ്രതിഭാശാലിന്റെ ഹൃദയത്തിലൂടെ സഞ്ചരിച്ച ലേഖകൻ എം. ടി. യുടെ അനർഘമായ ചലച്ചിത്ര സംഭാവനകൾ വിസ്മയിച്ചു തുടങ്ങിയവയല്ല.

നാടകം, യാത്രാസാഹിത്യം, തിരക്കഥ, കവിത, ഗാനം എന്നീ രംഗങ്ങളിലും എം. ടി. യുടെ ഏതാനും

സംഭാവനകൾ ഉണ്ട്. തൊട്ടെല്ലാം പൊന്നാക്കുന്ന, കേസരി യോഗമുള്ള എം. ടി. യുടെ പ്രതിഭയ്ക്കു മുമ്പിൽ ആദരാഞ്ജലികളർപ്പിക്കുന്നു.

രോഹിണി രാധാകൃഷ്ണൻ,
ഗവ: ഹൈസ്കൂൾ,
അലമ്പല്ലൂർ.

V

എം. ടി. യെപ്പറ്റിയുള്ള ലേഖനം ഉജ്ജ്വലവും ഉദാത്തവുമായിരുന്നു. ഒരു എം. ടി. നോവൽ വായിക്കുന്ന സുഖത്തോടു കൂടിയാണ്, ഫീച്ചർ വായിച്ചു തീർത്തത്. താൻ പിറന്ന മണ്ണും പിറവി നൽകിയ കഥാപാത്രങ്ങളും തന്റെ ദുഃഖങ്ങളും പരിമിതികളും ഒക്കെ ഒരു ചലച്ചിത്രത്തിലെന്നപോലെ മുമ്പിലൂടെ കടന്നുപോകുന്നു. സ്വന്തം പിതാവിൽനിന്നുള്ള അവഗണനയും പ്രേമിച്ച വിവാഹംചെയ്ത ഭാര്യയുമായുള്ള വിവാഹമോചനവും മാത്രമല്ല മുമ്പിൽനിന്നുള്ള രാജിയും നിസ്സംഗമായി എം. ടി. വിവരിക്കുമ്പോൾ വായനക്കാരന്റെ കണ്ണുകളാണ് നിറയുന്നത്. "അറിയാത്ത അഭ്യൂതം"

ങ്ങളെ ഗർഭത്തിൽ വഹിക്കുന്ന മഹാസമുദ്രത്തേക്കാൾ അറിയുന്ന എന്റെ നിളാ നദിയാണ് എനിക്കിഷ്ടം..." പ്രിയപ്പെട്ട എം. ടി. താങ്കളുടെ പ്രിയപ്പെട്ട 'നിളാ നദി'യിൽ നിന്നും മുത്തുകളും രത്നങ്ങളും പെറുക്കിക്കൊള്ളിക്കൂ നൽകൂ...

ലേഖനത്തിൽ എം. ടി. യുടെ സിനിമയെക്കുറിച്ചും നാടകത്തെക്കുറിച്ചും ഒന്നും പ്രതിപാദിച്ചുകണ്ടില്ല.

രാജ പാലത്തായി,
അബുദാബി.

VI

തീത്തലങ്ങളും ഗാന്ധിയുടെ താഴ്വരകളും നിറഞ്ഞ എം. ടി. യുടെ ഹൃദയത്തിലൂടെ കടന്നുപോയത് ആനന്ദത്തോടെയാണ്. മുരളിക്ക് നന്ദി.

കാത്തിരിപ്പിന്റെ മണ്ണും, വിമലയുടെ ഏകാന്തമധുരമായ വേദന, തോണിക്കാരൻ ബുട്ടുവിന്റെ കണ്ണിലെ പ്രതീക്ഷ—അതെ, എം. ടി. യുടെ 'സൃഷ്ടികൾ' ഒരു അനുരാഗംപോലെ, ഒരു രതിരാഗംപോലെ മനോഹരമാണ്.

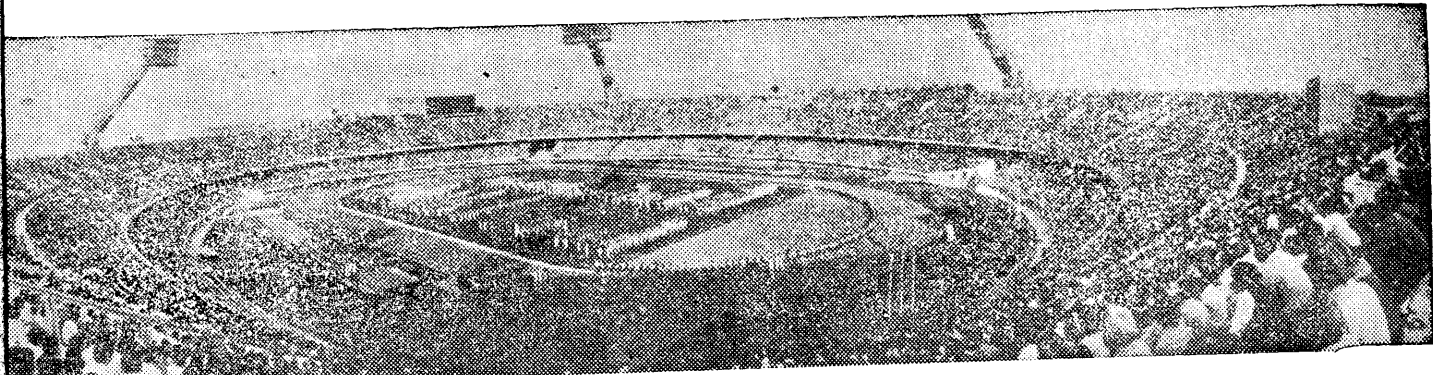
കാതു മുറിച്ച മീനാക്ഷിയേട്ടത്തിയെപ്പറ്റി, എന്നോ കണ്ടുവേലായുധേട്ടനെപ്പറ്റി തടിച്ച ശരീരവും, പലകുപ്പുകളുമായി പ്രേതപോലെ അലഞ്ഞ ഉണ്ണിനമ്പൂതിരിയെപ്പറ്റി, എഴുതിയ എം. ടി. ക്ക് ഇനിയും എഴുതാതിരിക്കാൻ ആവില്ല.

എം. ടി. യിൽ നിന്ന് മലയാളം ഏറെ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. ബി. പ്രദീപ്,
പട്ടണക്കാട്.

VII

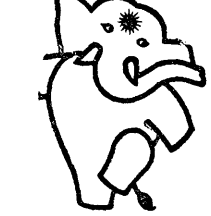
എം. ടി. യുടെ ഹൃദയത്തിലൂടെ എന്ന ഫീച്ചർ ഒറ്റ ഇരുപ്പിൽ വായിച്ചു. വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് നാലുകെട്ടിന്റെ കഥകൾ വായിച്ച കാലത്ത് എന്റെ തലമുറയെ കോരിത്തരിപ്പിച്ച എം. ടി. യെപ്പറ്റി കൂടുതൽ അറിയണമെന്ന് തോന്നിയിരുന്നു. ഇന്നു സാധിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചെറുകഥകളെയും, നോവലുകളെയും, പ്രിയപ്പെട്ട കൂടല്ലൂർ ഗ്രാമത്തെയും സ്പർശിച്ച ഒരു ഫീച്ചർ കലാകൗമുദി ഒരുക്കിത്തന്നതിന് ഹൃദയം നിറഞ്ഞ അഭിനന്ദനങ്ങൾ.

ജയഭവൻ മണലിൽ
നേവൽ സ്റ്റോർ ഡിപ്പോ
കൊച്ചിൻ-4

മുപ്പത്തിയൊന്നു വയസ്സുള്ള ഇന്ത്യയുടെ കലാകാരൻ സാക്ഷാതകാരൻ നവംബർ 19-ാം തീയതി ഉദ്ഘാടനച്ചടങ്ങിൽ കായികതാരങ്ങൾ നെഹറു സ്റ്റേഡിയത്തിൽ അണിനിരന്നപ്പോൾ

ഗഗയിംസ് നടത്തി; ഇനി ഗെയിംസ് ജയിക്കാം

കിഴക്കും കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറും പടിഞ്ഞാറുമാണെന്നുള്ള കിഷിങ്ങിന്റെ വക ചൊല്ലു ചിലപ്പോഴെങ്കിലും ശരിയാണെന്നു തോന്നിപ്പോകും. ഏഷ്യാ വൻ കരയിലെ ഏറ്റവും വലിയ കായിക മേള കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരുക്കാര്യം ബോധ്യമായി—സ്റ്റോർട്ട്സിന്റെ കാര്യത്തിലും കിഴക്കും കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറും പടിഞ്ഞാറും തന്നെ. ലോകജനസംഖ്യയുടെ ഏഷ്യാ വൻകരയുടെ മഹാ കായികമേളയിൽ എത്ര ലോകരേക്കേർഡ് തെറിച്ച് ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരം തപ്പിനടന്നാൽ ഏഷ്യാക്കാരന്റെ തൊലി പൊള്ളിപ്പോകുമെന്നല്ലേ വാസ്തവം. പടിഞ്ഞാറൻ രാജ്യങ്ങളിലെ നഗരങ്ങളിൽ ആണ്ടുതോറും നടക്കാറുള്ള ട്രാക്ക് ആൻഡ് ഫീൽഡ് മീറ്റുകളിൽ ഡസൻ കണക്കിന് ലോക റെക്കേർഡുകൾ തകർന്നു വീഴുന്നു. ഏഷ്യൻ ഗെയിംസിന്റെ മുപ്പത്തിയൊന്നു വർഷത്തെ പരിവർത്തനത്തിനിടയിൽ ട്രാക്ക് ആൻഡ് ഫീൽഡിൽ ഒരാറോ ലോക റെക്കേർഡുപോലും തെറിവിട്ടിട്ടില്ലായെന്നത് എവിടെക്കാണ് വിരൽ ചൂണ്ടുന്നത്? ഏഷ്യാക്കാരന്റെ കായിക ശക്തി യൂറോപ്യരുടെ കായികശക്തിയേക്കാൾ അല്ലെങ്കിൽ ഇരുണ്ടഭൂഖണ്ഡത്തിലെ കറുത്ത വർഗ്ഗത്തിന്റെ കായികശക്തിയേക്കാൾ കുറവല്ലെന്ന സത്യത്തിലേക്കാണ് നീങ്ങുകയെന്ന സത്യമറിയണോ? മനുഷ്യന്റെ വേഗം അളക്കുന്ന നൂറുമീറ്റർ ഓട്ടമത്സരത്തിൽ മികച്ച ഒരാൾ കറിച്ചിട്ടുള്ള ആദ്യത്തെ നൂറുപേരിൽ ഒരു ഏഷ്യാക്കാരൻ പോലും ഉൾപ്പെടുന്നില്ല! ഇക്കുറി

ഏഷ്യയിലെ ഏറ്റവും വേഗമേറിയ ഓട്ടക്കാരനുള്ള സ്വർണ്ണമെഡൽ നേടിയ മലേഷ്യയിലെ റുബൻപിററിന് നിലവിലുള്ള ഏഷ്യൻ ഗെയിംസ് റെക്കേർഡ് എന്ന ലക്ഷ്യംപോലും തകർക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ട്രാക്ക് ആൻഡ് ഫീൽഡിൽ ഹൈജമ്പ് ഷിംഗിനുള്ള മറ്റൊരാളും ഇനങ്ങളിലും ഏഷ്യ നിൽക്കുന്നത് ഒരു പന്തി രാണ്ടിനു മുമ്പ് അല്ലെങ്കിൽ അതിനും അപ്പുറത്തുള്ള യൂറോപ്പ് നിന്നിടത്താണ്. ഒൻപതാം ഏഷ്യൻ ഗെയിംസിൽ റെക്കേർഡുകളുടെ ഒരു പ്രവാഹംതന്നെ ഉണ്ടായി. അത് ലറികുസിൽമാത്രം ഇരുപത്തിയേഴ് ഗെയിംസ് റെക്കേർഡുകൾ മാറിക്കുറിക്കുറപ്പട്ടു. ബാക്കോക്കിൽ പന്ത്രണ്ടു റെക്കേർഡുകൾ മാത്രമേ തിരുത്തപ്പെട്ടുള്ളൂവെന്ന വസ്തുത വച്ചുനോക്കുമ്പോൾ ന്യൂഡൽഹി ഏഷ്യൻഗെയിംസ് കൂടുതൽ നേട്ടങ്ങൾ കൈവരിച്ചുവെന്നു പറയാം. മനസ്സിനെ ആശ്വസിപ്പിക്കാൻ എന്തെങ്കിലും കണ്ടെത്തണമല്ലോ.

ഏഷ്യൻ ഗെയിംസിന്റെ ബാലൻസ് ഷീറ്റ് പരിശോധിച്ചാൽ മെഡൽ നേട്ടത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ഇന്ത്യ തപ്പിത്തടഞ്ഞുനിന്നുവെന്നു മനസ്സിലാകും. ആതിഥേയർക്കു ലഭിച്ച മൊത്തം മെഡലുകൾ

കൂടെ എണ്ണം അൻപത്തിയേഴ്. മുമ്പ് ഒരു ഏഷ്യൻ ഗെയിംസിലും ഇന്ത്യ ഇത്രയധികം മെഡലുകൾ കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ലല്ലോ. ഇന്ത്യയുടെ അൻപത്തിയേഴ് മെഡലുകളിൽ സ്വർണ്ണം പതിമൂന്നുയുളളു. വെള്ളി മെഡലുകളുടെ എണ്ണം പത്തൊമ്പതു. വിലക്കുറവുള്ള ഓട്ടമെഡലിന് കുറഞ്ഞ കായികശേഷി മതിയല്ലോ. അതുകാരണം ഓട്ടകളിൽ ലഭിച്ചു. ഇരുപത്തിയഞ്ചുണ്ണം. ഇന്ത്യയുടെ പതിമൂന്നു സ്വർണ്ണ മെഡലുകളിൽ നമ്മുടെ അത് ലറികുസിൽ കള്ള പക്ഷ് നാലേ നാലെണ്ണമാണ്. ബാക്കോക്കിൽ ഇന്ത്യയ്ക്ക് ട്രാക്ക് ആൻഡ് ഫീൽഡിൽ നിന്നു ലഭിച്ചത് എട്ടു സ്വർണ്ണ മെഡലാണ്. സ്വന്തം മണ്ണിൽ അത് പക്ഷ് തിരയായി കുറഞ്ഞു. നമ്മുടെ ഓട്ടക്കാർക്കും ചാട്ടക്കാർക്കും ഡൽഹിയിലെ കാലാവസ്ഥയേക്കാൾ പിടിക്കുക ഭക്ഷിണ പൂർവ്വേഷ്യൻ കാലാവസ്ഥയാണോ? അത് ലറികുസിലെ നാലു സ്വർണ്ണം കുറച്ചാൽ ബാക്കിയുള്ളത് ഒൻപതെണ്ണം. അതിലൊന്നു ഗുസ്തിക്കാരൻ സത്പാൽ സിംഗ് ശരിക്കും വിയർപ്പാഴ്ന്നു നേടി യത്. മറ്റൊരരെണ്ണം ബോക്സിങ്ങ് റിങ്ങിൽ നിന്ന് ഇടിക്കൊടുത്തു. ഇടിവാങ്ങിയ കൗർസിംഗ് സമ്പാദിച്ചത്. ആ രണ്ടു മെഡലുകൾക്കുമുണ്ട് നല്ല തിളക്കം. അവ

കളിക്കാട് രാമ ചന്ദ്രൻ

യിൽ സർണ്ണമെഡൽ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നവർക്കും തോന്നുന്നില്ല. പുരുഷന്മാരുടെ 800 മീറ്ററിൽ 1 മിനിട്ട് 46.81 സെക്കൻഡ് സമയമെടുത്ത റെക്കോർഡ് ഇട്ട് വിജയപീഠത്തിൽ കയറിയ ചാൾസ് ശരിക്കും ഒരു കറുത്ത കതിരതന്നെയായിരുന്നു. ഇരുപതു കിലോമീറ്റർ നടത്ത മത്സരത്തിൽ ചാൾസ് നേടിയ സുവർണ്ണനേട്ടവും വാഴ്ത്തപ്പെട്ടതേതെന്നെ.

അത്ലറ്റിക്സിൽ 4 പേർ നേടിയ വിജയത്തിന്റെ ആഹ്ലാദത്തിൽ തോൽവിയുടെ കഥകൾ പൊറുക്കാനാണ് ഭാവമെങ്കിൽ വരുതലമുറയുടെ മുമ്പിൽ നമുക്ക് കുറുവാളികളായി നിൽക്കേണ്ടിവരും. തോൽവുകളിൽ പലതും നാം ഫുറുവാക്കുകയായിരുന്നുവെന്നതാണ്.

വനിതാ വോളിബോൾ കളിക്കുന്നത് ഇന്ത്യയും ഫിലിപ്പീൻസും. ആറു രാജ്യങ്ങൾ പങ്കെടുത്തു. ഇന്ത്യയ്ക്കു കിട്ടിയത് ആറാം സ്ഥാനം. ആറാം സ്ഥാനത്തിന് സമ്മാനം ഇല്ലാത്തത് നിർഭാഗ്യം.

സത്യം. കുറും ഏറ്റവും കേൾക്കേണ്ടത് കായികതാരങ്ങളെല്ലാവരും പരിശീലിപ്പിക്കുന്നവെന്ന ഭാവത്തിൽ മാസങ്ങളോളം സർക്കാർ സൗകര്യങ്ങൾ അനുവദിക്കുകയും തിന്നുകയുണ്ടായി. പെണ്ണു പരിശീലകരാണ്. റിലേ മത്സരത്തിൽ ബാറ്റർ എങ്ങനെ കൈമാറണമെന്ന പ്രാഥമിക പാഠം ഓട്ടക്കാർ പഠിപ്പിക്കാത്ത പരിശീലകരെ ശിക്ഷിക്കാൻ

ക്രിമിനൽകോഡ് മാറ്റിയെഴുതിയാൽ പോലും തെറ്റുണ്ടാവില്ല. മുടിഞ്ഞ ബാറ്റർ കാണണം നമുക്കു നഷ്ടപ്പെട്ടത് രണ്ടു സർണ്ണമെഡലാണെന്ന കാര്യം എങ്ങനെ മറക്കാൻ കഴിയും? വനിതകളുടെ 200 മീറ്ററിൽ ഫിറോസിന് മികച്ച ടൈം കറിച്ചു പി. ടി. ഉഷ ഫൈനലിൽ രണ്ടാം സ്ഥാനത്തേക്കു പിൻതള്ളപ്പെട്ടതിന് കോച്ച് വളിച്ചുപിരിയോടെ നൽകിയ വിശദീകരണം ഒരു ഫലിതം പോലെ തോന്നിപ്പോയി. ഉഷ പ്രഭാത ക്ഷേണം കഴിക്കാതിരുന്നതുകൊണ്ട് ക്ഷീണിതയായിരുന്നുവത്രേ. നട്ടുച്ചയ്ക്കു കത്തുന്ന വെയിലിൽ ജപ്പാനിൽ നിന്നും കൊറിയയിൽ നിന്നും ചൈനയിൽ നിന്നുമുള്ള ശതരായ എതിരാളി

ഇന്ത്യയ്ക്കു കിട്ടിയ പതിമൂന്നാമത്തെ സർണ്ണത്തിന് അമിതാഭ് ബച്ചന്റെ അഭിനന്ദനം. ഒൻപതാം ഏഷ്യാഡിലെ ഇന്ത്യയുടെ അവസാനത്തെ സർണ്ണം കൗർസിംഗ് (ബോക്സിങ്) ആണ് നേടിയത്.

കുറുകെതിരെ ഓടേണ്ട ഉഷയെ വെറുവയറോടെ ട്രാക്കിൽ ഇറങ്ങാൻ അനുവദിച്ചത് ആരായിരുന്നാലും അവർ പെണ്ണു പൊറുക്കാനാവാത്ത അപരാധമാണ്. ഇൻ്റർ നാഷണൽ നിലവാരത്തിലേക്കു ഉയർന്ന ഇന്ത്യയിലെ ഏക അത്ലറ്ററായ മിൽബാസിങ് മറ്റൊരു സത്യം വെളിവാക്കി. ഉഷയ്ക്കും ഗീതാ സുതേഷിനും രാജ്യാന്തരമത്സരങ്ങളിൽ

ഇന്ത്യയുടെ ഗോൾഡ് വിജയം

നവംബർ ഇരുപത്തിനാലു. ഇന്ത്യൻ ഗോൾഡിന്റെ ചരിത്രത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തിവയ്ക്കാവുന്ന ഒരു അപൂർവ്വ നിമിഷം. അന്നാണ് ഒൻപതാം ഏഷ്യൻ ഗെയിംസിലെ രണ്ടു ഗോൾഡ് സർണ്ണമെഡലുകളും ആതിഥേയർക്കു കൈവന്നത്. ഗോൾഡ്, ഇതു നടക്കെയാണ് ഏഷ്യൻ ഗെയിംസിൽ കയറിച്ചെല്ലുന്നത്. ഇന്ത്യയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ആരും തന്നെ ഓർമ്മിക്കപ്പെടുന്നതായിത്തീർന്നു.

ഇന്ത്യയെ നയിച്ച ലക്ഷ്മൺ സിംഗ് തന്റെ ജീവിതത്തിലെ ഏറ്റവും മികച്ച വിജയത്തോടൊണ് സന്തോഷം നേടിയത്. ടീം സർണ്ണമെഡലും ഇന്ത്യയുടെ കൈയിൽത്തന്നെ എത്തിക്കാൻ രജീവ് മൊഹത്തയും ഋഷിനാരായണനും അമിതലുതയും മത്സരവേളയിലുടനീളം പതറാതെ

നിന്നു പയറുകയുണ്ടായി. ഡെൽഹി ഗോൾഡ് ക്ലബ്ബിൽ നടന്ന മത്സരത്തിൽ വിജയം അത്ര എളുപ്പമല്ല വഴങ്ങിക്കൊടുത്തത്. ക്ഷീണകൊറിയയിലും ജപ്പാനിൽ നിന്നും ഫിലിപ്പീൻസിൽ നിന്നുമുള്ള കളിക്കാരുടെ ശക്തിയായ എതിർപ്പു നേരിട്ടുകൊണ്ടാണ് ലക്ഷ്മൺ സിംഗും കൂട്ടുകാരും വിജയപീഠത്തിൽ കയറിച്ചെന്ന്. ഈ വിജയത്തിനു മാറ്റുകൂട്ടുന്ന ഒരു സംഭവമുണ്ട്. മത്സരത്തിനു തൊട്ടുമുമ്പ് രാജീവ് മൊഹത്തയുടെ കാലിനു പരിക്കേറ്റിരുന്നു. ഗോൾഡ് കളിക്കാരന്റെ കാലിൽ പരിക്കേറ്റാൽ വിജയം അത്ര എളുപ്പമല്ലെന്ന് ഓർക്കുക. വാഗിനിറഞ്ഞു നിന്നിരുന്ന ആദ്യത്തെ നാലു റൗണ്ടുകളിൽ മുടന്തിമുടന്തിയാണ് മൊഹത്ത നിന്നിരുന്നത്. പക്ഷേ, പരിക്കു കാലിനെ ഏറ്റിരുന്നില്ല. മനസ്സിന് ഏറ്റിരുന്നില്ല. അവിശ്വസനീയമായ

മനോധൈര്യത്തോടെതന്നെ മൊഹത്ത ആ നിമിഷങ്ങളെ അതിജീവിച്ചു. ഇൻഡിവിഡ്വൽ ഇനത്തിൽ രാജീവ് മൊഹത്ത വെള്ളിമെഡൽ നേടുമ്പോൾ ലോകപ്രശസ്തരായ ജപ്പാനിലെ തൈസുവോ സക്കാത്തയും ക്ഷീണകൊറിയയിലെ ജൂഹൻകീച്ചും പുറകിലായിപ്പോയിരുന്നു.

ഗോൾഡ് ഇന്ത്യയിലെത്തിയിട്ടു ഒന്നര നൂറ്റാണ്ടായി. ബ്രിട്ടൻ പുറത്തുള്ള ഏറ്റവും പഴക്കം ചെന്ന ഗോൾഡ് ക്ലബ്ബ് എന്ന സ്ഥാനം കല്ലുത്തയിലെ റോയൽ ഗോൾഡ് ക്ലബ്ബിനു അവകാശപ്പെട്ടതാണ്. ഏഷ്യൻ ഗോൾഡ് മത്സരങ്ങളുടെ വേദിയായി മാറിയെന്നത് ഡെൽഹി ഗോൾഡ് ക്ലബ്ബിനു ലഭിച്ച അംഗീകാരം കൂടിയാണ്.

പന്ത്രണ്ടു രാജ്യങ്ങളെ മത്സരത്തിനു ഓക്കമെന്നാണ് കരുതപ്പെട്ടിരുന്നത്. തായ്‌ലൻഡും നേപ്പാളും അവസാന

കോടാനൂറു തരങ്ങളും അറിയില്ല തരങ്ങളും ആയിരക്കണക്കിനുവരുന്ന പക്ഷികൾ തന്നെയാണ് ശിവനാഥ് സിംഗിനെ വെറും കൈയോടെ ട്രാക്കിൽനിന്നും പുറത്തയച്ചത്. പതിനായിരം മീറ്ററിൽ അവസാനത്തെ രണ്ടു രണ്ടു ഉള്ളപ്പോൾ മുഴുവൻ ശക്തിയും കത്തിച്ചുകളയുകയും ഫിനിഷിങ്ങിലേക്ക് മറ്റുള്ളവർ സർവ്വശക്തിയുമെടുത്തു കത്തിച്ചപ്പോൾ തളന്നുപോകുകയും ചെയ്തു ശിവനാഥിന്റെ ചിത്രം വേദനിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ഗോപാൽ സെയ്നി 3000 മീറ്റർ സ്റ്റീപ്പിൾ ചെയ്ത് സിൽ രണ്ടാം സ്ഥാനക്കാരനായത് ഹർഡിൽസ് കടക്കുന്നതിനു മുമ്പ് സ്റ്റേപ്പിട്ടുകൊണ്ടുണ്ടെന്നു യാതൊന്നും വ്യക്തമായി. പരിശീലന സമയത്ത് പ്രേമചന്ദ്രന്റെ മുഴുവൻ ശ്രദ്ധയും 400 മീറ്ററിൽത്തന്നെ ഒതുക്കിനിറുത്തിയിരുന്നുവെങ്കിൽ ഈ താടിക്കാരൻ മലയാളിയിൽ നിന്നു സ്വർണ്ണമെഡൽ അകന്നു പോകുകയില്ലായിരുന്നു.

ഇന്ത്യൻ അമേരിക്കൻ അത്ലറ്റിക് ഫെഡറേഷൻവേണ്ടി തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കുന്നവരും മുഖ്യകോച്ചും പേർന്നാണ് വനിതകളുടെ 4x100 മീറ്റർ റിലേ സ്വർണ്ണം.

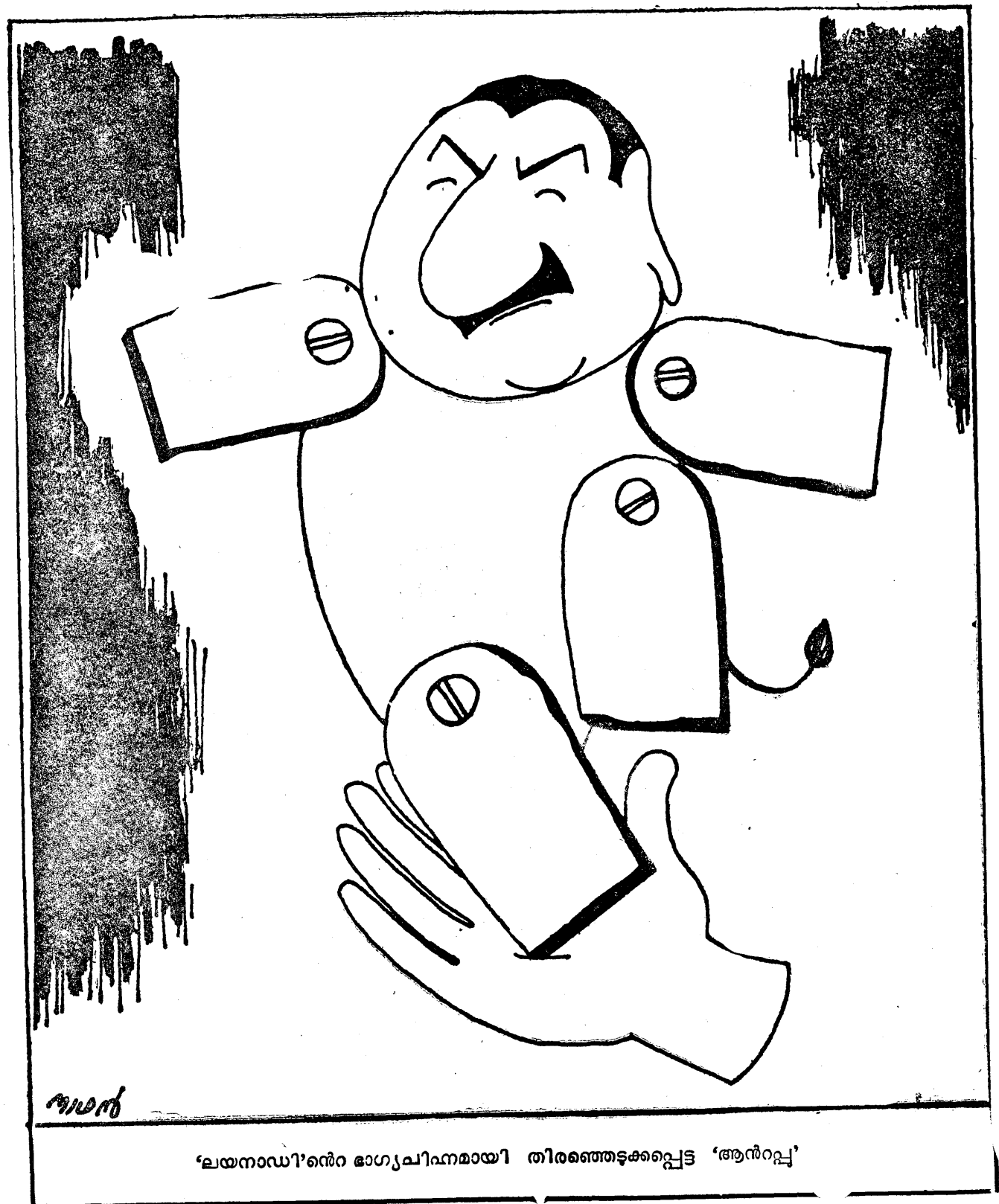

അടുത്ത ലക്ഷ്യം ഒളിമ്പിക്സ് സ്വർണ്ണം - എം. ഡി. വത്സമ്മ

തട്ടിപ്പറിച്ചതെന്ന കാര്യം മലയാളികളെ യെങ്കിലും ഞെട്ടിക്കാതിരിക്കില്ല.

ശ്രീകുമാരി അമ്മയ്ക്കു പകരം കർണ്ണാടകക്കാരൻ ഹമീദാജാനെ ഇറക്കിയത് കോച്ച് സായ്നിയുടെ താല്പര്യപ്രകാരമായിരുന്നുവത്രേ. ഇതിലും വിചിത്രമായ മറ്റൊരു കാര്യവും സംഭവിച്ചുവെന്ന് ഇപ്പോൾ അറിയുന്നു. പാട്യാലയിലെ അത്ലറ്റിക് കോച്ചിങ് ക്യാമ്പിൽ ഒരൊറ്റ ദിവസംപോലും റിലേ മത്സരത്തിൽ പരിശീലനം നൽകിയിട്ടില്ലായിരുന്നുവത്രേ. റിലേയിൽ ആരൊക്കെയാണ് ബോറൺ പിടിക്കുകയെന്നത് കോച്ചിൽ ഇറങ്ങുന്നതിനു തൊട്ടുമുമ്പു പോലും വെളിപ്പെടുത്താൻ വിസമ്മതിച്ച കോച്ചിനെ മാനസികരോഗത്തിനു ചികിത്സിക്കേണ്ടതുതന്നെ. ഓട്ടക്കാർക്കും മാനസികമായ തയ്യാറെടുപ്പിനുള്ള സമയം നൽകാത്ത ഇത്തരം ഒരു കോച്ച് ഒരു അഭ്യർത്ഥനയിലെപ്പോലെ ഗിന്നസ് ബുക്കിൽ കയറിക്കൂടെണ്ടെന്നാണ്. കായികമേളകളുടെ ചരിത്രത്തിൽ. മുഖപാരികളും നടക്കാത്ത മറ്റൊരു സംഭവത്തിനുകൂടി ഏഷ്യാഡിലെ ഇന്ത്യൻ ക്യാമ്പ് സാക്ഷിനിന്നു.

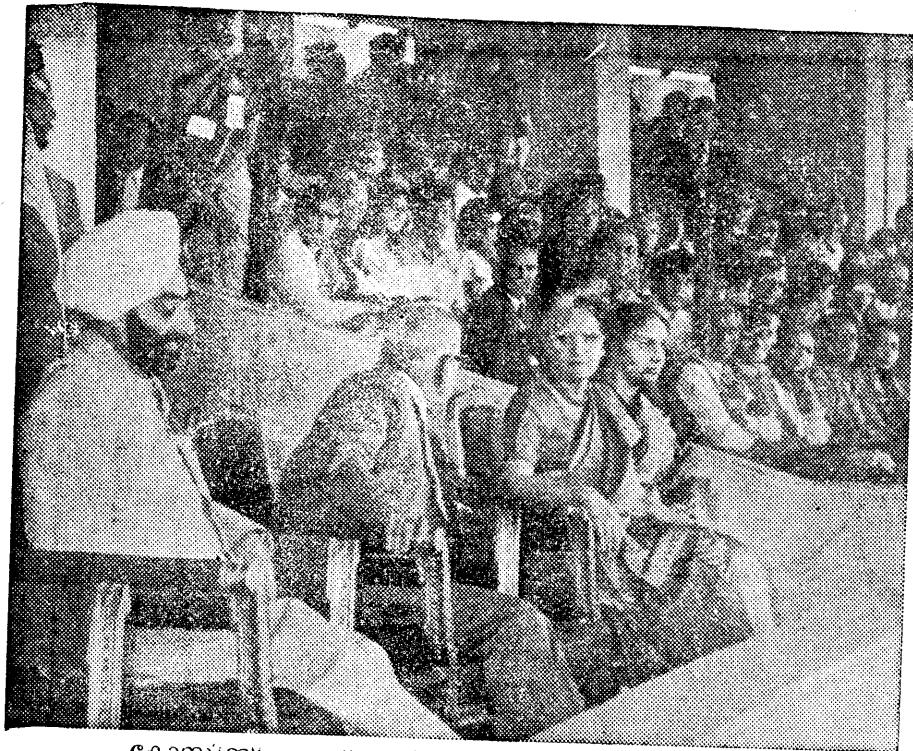
പടക്കളത്തിൽ ഇറാനുമായി ഏതാണ്ട് ഒപ്പത്തിനൊപ്പം നിൽക്കുകയാണെങ്കിലും ഏഷ്യാ വൻകരയിൽ ഫുട്ബോൾ തട്ടാൻ മിടുക്കർ തങ്ങളാണെന്ന് തെളിയിച്ച ഇറാക്കികൾ. പ്രധാനമന്ത്രി ഇന്ദിരാഗാന്ധിയാണ് കവൈറിനെ ഒരു ഗോളിന് ഫൈനലിൽ തോല്പിച്ച ഇറാക്ക് കളിക്കാരുടെ കഴുത്തിൽ സ്വർണ്ണമെഡൽ അണിഞ്ഞത്. അതിനുശേഷം ഇറാക്ക് കളിക്കാർ പ്രധാനമന്ത്രിയോടും സ്പോർട്സ് മന്ത്രി ഭട്ടാസിംഗിനോടും ഒപ്പം.

'ലയനാഡി'ന്റെ ഭാഗ്യചിഹ്നമായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട 'ആൻറപ്പ'

ഡെക്കാത്തലണിൽ ഇന്ത്യയുടെ ബെറ്ററായ ഷബീർ അലി മത്സരത്തിന് ആറമണി കൂർ മാത്രമുള്ളപ്പോൾ ഉറക്കമെന്നിൽ മയങ്ങിക്കിടക്കുകയായിരുന്നുവത്രേ. മത്സരിക്കാൻ മൈതാനത്തിൽ ഇറങ്ങിയപ്പോഴും ഇന്ത്യൻ ഡെക്കാത്തലൺ ചാമ്പ്യൻ പാതി ഉറക്കത്തിലായിരുന്നുവെന്ന് അറിയുമ്പോൾ നാം എങ്ങനെ ഞെട്ടാതിരിക്കും? ഷബീർ അലിയുടെ

ക്ലോസ്സ് സെറാമനി ഉഗ്രമായെന്നായിരിക്കും വൈസ് പ്രസിഡൻ്റ് ഫിദായത്തുള്ള ഇന്ദിരാഗാന്ധിയോടു പറയുന്നത്. ഇന്ദിരയുടെ മുഖത്തെ ഭാവത്തിന്റെ അർത്ഥം, പോരെ നല്ലേ? പ്രസിഡൻ്റ് ജ്ഞാനി സെയിൽസിംഗിനു മുന്നം.

ഒൻപതാം ഏഷ്യാഡിൻ്റ് ഏഷ്യൻ ഗെയിംസ് ഫെഡറേഷൻ പ്രസിഡൻ്റ് രാജാ ഭാലീരൂസിംഗ് വിടപൊല്ലന്നു: "ഇനി നമുക്ക് സോളിൽ കാണാം."

വയറുവേദന അകറ്റാൻ 'കാംപോസ്' എന്ന, ശരീരത്തെ തളർത്തുന്ന മരുന്നു നൽകിയ ഡോക്ടറെ ജവഹർലാൽ നെഹ്രു സ്റ്റേഡിയത്തിൽ നിറുത്തി പരസ്യമായി കല്ലെറിയേണ്ടതാണ്.

"നിങ്ങൾ ടി. സെലക്ഷൻ ശരിയായ രീതിയിലല്ല നടത്തുന്നതെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നു. യോഗ്യതയുള്ളവർക്കുമാത്രം സെലക്ഷൻ നൽകിയാൽ ഇന്ത്യയുടെ നില ഇനിയും എത്രയോ മെച്ചപ്പെടും." ഈ വാക്കുകൾ ഇന്ത്യൻ ഹോക്കിയുടെ കഥ കഴിച്ച പാകിസ്ഥാൻ ഹോക്കി ടീമിന്റെ നായകനായ സാമി ഉള്ളയുടേതാണ്. ഈ വാക്കുകൾ ഒരു ഷോക്ക് ട്രീറ്റ് മെൻ്ററിന്റെ ഫലം ചെയ്യുമെങ്കിൽ എത്ര നന്നാണ്. കളിക്കാരെ ലോബികൾ നിർണ്ണയിക്കുന്ന ഭീകരമായ അവസ്ഥ മറ്റൊരിക്കലുമില്ല. ഉണ്ടാകുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. രാജ്യാന്തര ഹോക്കിയിൽ ഇന്ത്യയുടെ ശവപ്പെട്ടി 1960-ലെ മെൽബോൺ ഒളിമ്പിക്സിലേക്കു ടിക്കറ്റിനെക്കുറിച്ചു തീർന്നു. അതിൽ അവസാനത്തെ ആണി വയ്ക്കാനുള്ള വേദിയായി ഡെൽഹി തിരഞ്ഞെടുത്ത പാകിസ്ഥാനികളുടെ രംഗബോധത്തെ നാം വാഴ്ത്തുക. മൻസൂർ സീനിയറെ പോലുള്ള പാകിസ്ഥാന്റെ പ്രായം ചെന്ന കളിക്കാരെക്കൊപ്പം പോലും നമ്മുടെ 'പുതുരാജ്യത്തിന്' ഓടാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെന്നു വന്നാൽ ഇനി നാം ഭാവിയെ പ്രതീക്ഷയോടെ നോക്കിയിട്ടില്ല. ഇന്ത്യയ്ക്കെതിരെ രണ്ടു ഗോളിന്റെ ജയമേ പാകിസ്ഥാൻപോലും പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. പക്ഷേ, രാജീന്ദർ സിംഗ് സീനിയറിന്റെ ഒച്ചിന്റെ വേഗവും വഴിതെറ്റി മൈതാനത്തിലെത്തിയവനെപ്പോലെ നിന്ന ഗോളി നെഗിയുടെ പരിഭ്രമവും കണ്ടപ്പോൾ ഒരു കശാപ്പു തന്നെ നടക്കുമെന്ന് കളി കണ്ടിരുന്നവർക്കു മനസ്സിലായി. ഭാരതമാതാവിനു കീഴേ വീഴ്ചവർ രണ്ടാം പകുതിയിൽ പാകിസ്ഥാനു ജയം വീഴ്ചയ്ക്കു അവരുടെ കളിയുടെ ചന്തം കണ്ടുകൊണ്ടാണ്. നേരത്തെയുള്ള മത്സരങ്ങളിൽ ഇന്ത്യ മുൻപിലായ ശക്തികളെ തവിട്ടുപൊടിയാക്കിയപ്പോൾ നിന്ന ചിരിച്ചു വിലസിയ മാനേജർ ബൽബീർസിംഗ് സീനിയറിനു നേരെ ക്യാമറ തിരിച്ചു ദൂരദർശൻ കലാശ കളിക്കുശേഷം ആ മനുഷ്യനെ ഒരുനോക്കു കാണാനുള്ള അവസരം സൃഷ്ടിക്കാത്തതു കഷ്ടമായിപ്പോയി. ഇനി നമുക്ക് ഇന്ത്യൻ ഹോക്കിയുടെ പഴയ പ്രതാപകഥകളെ കുറ്റിച്ചോർത്തും ഹോക്കി മാന്ത്രികനായ പിതാമഹന്മാരെക്കുറ്റിച്ചോർത്തും കാലം കഴിക്കാം.

ആറു ടീമുകൾ പങ്കെടുത്ത വനിതാ ഹോക്കിയിൽ ഇന്ത്യയ്ക്ക് ഒരു സ്വർണ്ണം നൽകിയതിന് എലീസാബെത്സനോടു കൂട്ടുകാരികളോടും നാം എക്കാലവും നന്ദിയുള്ളവരായിരിക്കണം. പോപ്പുലർഗെയിമുകൾ ഇപ്പോഴും നമുക്ക് ബാലികേറാ മലയാണെന്ന് ഏഷ്യാഡ് നമ്മോടു ഉരുവിടുന്നു. വോളിബോളിലും ബാസ്കറ്റിലും ബാഡ്മിന്റണിലും ടെന്നീസിലും ഏഷ്യൻ നിലവാരത്തിലേക്ക് നമുക്ക്

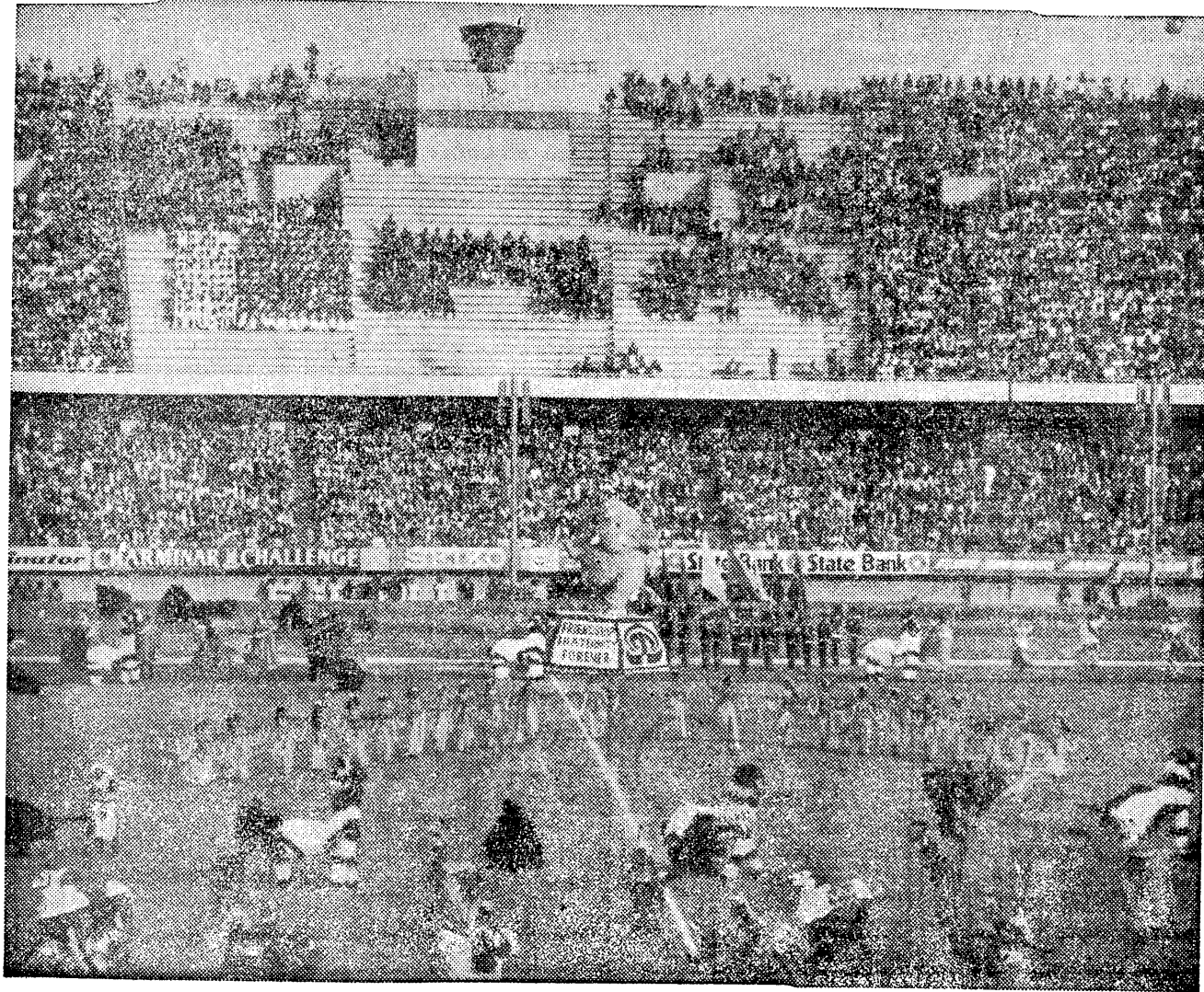
ഉയരണമെങ്കിൽ ഇനിയും വർഷങ്ങൾ തന്നെ വേണ്ടിവന്നേക്കൂ. ഫുട്ബോളിൽ നാം കാർട്ടറിലെത്തി. അതുകൊണ്ട് ഏറ്റി നടിയിൽ മുങ്ങിച്ചാകേണ്ട കാര്യമില്ല. ഓസ്റ്റർലാംഗിലായിരുന്നും കൂട്ടുകാരിൽനിന്നും പ്രതീക്ഷിച്ചതിലധികം നമുക്ക് അവർ തന്നെ. ലീഗ് റൗണ്ടിൽ ഗ്രൂപ്പു ജേതാക്കളെ നിയമിക്കാൻ വൈനയോടു നാം കളിച്ചുകൂടി ഇന്ത്യയ്ക്ക് അഭിമാനം തരുന്നതാണ്. ഭാഗ്യക്കേടുകൊണ്ടുമാത്രം ആ മത്സരത്തിൽ നാം സമനിലയിൽ കരുങ്ങിപ്പോയി. കാർട്ടർ ഫൈനലിൽ നാം സൗദി അറേബ്യയോടാണ് തോറ്റത്. നമ്മുടെ ഫോർവേഡുകൾ ലക്ഷ്യബോധം കാട്ടിയിരുന്നവെങ്കിൽ ഇന്ത്യ ഫുട്ബോൾ മത്സരങ്ങളുടെ സെമിയിലെത്തുമായിരുന്നു. ബാഡ്മിന്റണിൽ മെൻസ് സിംഗിൾസിൽ ഇന്ത്യ നേഷ്യനയുടെ പഴയ സിംഹമായ ഹദിയാ നേത്തായെത്തോല്ലിച്ച സെമിയിലെത്തിയ നമ്മുടെ ദേശീയപാമ്പൻ സയ്ദ് മോഡി

കുട്ടി ഇനി ഇൻ്റർനാഷണൽ മത്സരങ്ങളിൽ വമ്പന്മാരെ തന്റേടപ്പുറച്ചു. നേരിടാം. സെമിയിൽ ചൈനയിലെ ഹാൻ ജിയാ നിൽനിന്ന് മോഡി ഒരു പാം പാച്ചിട്ടുണ്ടാവും. ബാഡ്മിന്റണിൽ ശബ്ദം ഉയർന്നു സ്പഷ്ടകൾ അല്ല മത്സരവിധി നിശ്ചയിക്കുക; മറിച്ച് തന്ത്രങ്ങളാണ്. ഹാൻ ജിയാനെപ്പോലൊരു തന്ത്രശാലിയെ ലോകം ബാഡ്മിന്റണിൽ അടുത്ത കാലത്തൊന്നും കണ്ടിട്ടില്ല. സിംഗിൾസ് ഫൈനലിൽ ഹാൻ ജിയാനും നിലവിലുള്ള പാമ്പനും ലോകത്തിലെ ഒന്നാം നമ്പർ കളിക്കാരനെന്ന യുറോപ്യർ പോലും സമ്മതിക്കുന്ന ഇന്ത്യനേഷ്യയിലെ ലിംസാ കിങ്ങ് തമ്മിലുള്ള മത്സരം ബാഡ്മിന്റൻ കളിയെ സ്പോഷിക്കുന്നവർക്കു ലഭിച്ച വിലപിടിപ്പുള്ള വിരുന്നായിരിക്കും. ആദ്യഗെയിമിൽ കോർട്ട് പിച്ചർക്കുന്ന സ്മാഷിങ്ങിലൂടെ കിങ്ങ് സ്വന്തം പേരിൽ പത്തു പോയിന്റ് കറിക്കുമ്പോൾ സ്മാഷിങ്ങിനെ

ഡിൽ ഹാൻ ജിയാന്റെ പേരിലുണ്ടായിരുന്നതു് വെറുമൊരു വട്ടപ്പച്ചയായിരുന്നു. തോൽവിയുടെ നിമിഷത്തിൽ ചൈനക്കാരുടെ മനസ്സ് തെല്ലും ഉലയുകയില്ലെന്ന് ഹാൻ ജിയാൻ തെളിയിച്ചു. വെറുപൂജത്തിൽ നിന്നു മുന്നോട്ടു കയറി 13-ൽ കിങ്ങ്നെ സമനിലയിൽത്താച്ച് സ്പെത്തിനൊപ്പം മുന്നോട്ടുപോയി ഗെയിമെടുത്ത ആ ചൈനീസ് കളിക്കാരന്റെ ചിത്രം കളി നേരിട്ടുകണ്ടവരുടേയും ടെലിവിഷനിലൂടെ കണ്ടവരുടേയും മനസ്സിൽനിന്ന് അത്ര എളുപ്പം മായുകയില്ലെന്നു തോന്നുന്നു.

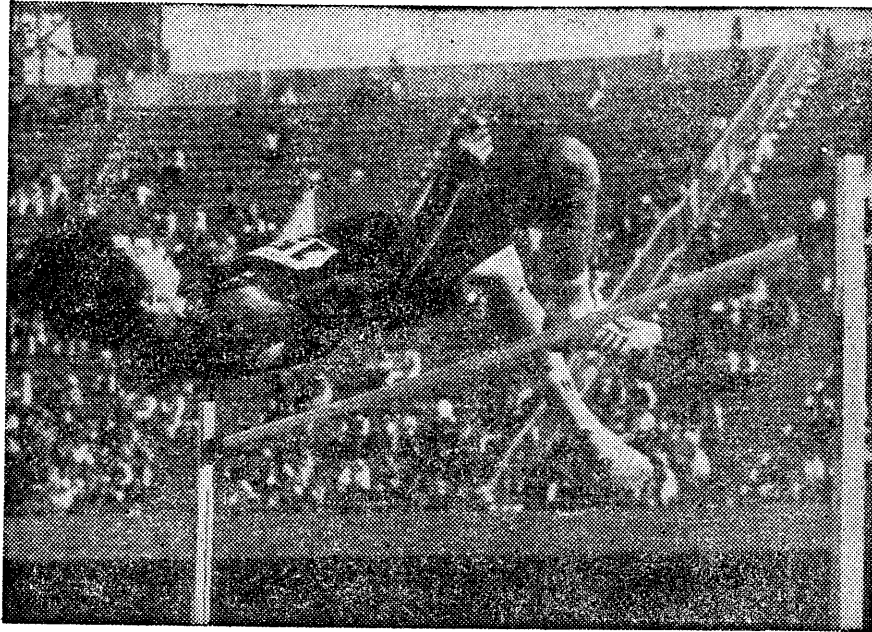
ഒൻപതാം ഏഷ്യൻ ഗെയിംസിന്റെ ചരിത്രപ്രാധാന്യം, വൻ കരയിലെ ഏറ്റവും വലിയ കായികശക്തിയായി ചൈന ഉയർന്നുവെന്നതുതന്നെ. മുപ്പത്തിയൊന്നു വർഷമായി സ്പോർട്സിൽ ഏഷ്യയുടെ മുക്കത്തട്ടിൽനിന്നിരുന്ന ജപ്പാനെ താഴ്ത്തിക്കാൻ ചൈനയ്ക്ക് എട്ടുവർഷം മാത്രമേ വേണ്ടിവന്നുള്ളൂ. ഡൈവിങ്ങിലും ടേ

അപ്പവിൻ യാത്രാമംഗളം. പുഷ്പങ്ങൾകൊണ്ടു തീർത്ത അപ്പവിനെ യാത്രയയ്ക്കാൻ പക്ഷികൾക്കും മൃഗങ്ങൾക്കും പുറമേ സന്ദർശിക്കും.

ബീം ക്രൈസ്തവം ജി.നാസ്സികിലും മറ്റേതെങ്കിലും ഏഷ്യൻ രാജ്യങ്ങളെ തങ്ങളുടെ നാലുലത്തു പോലും എത്താൻ ചെന്ന അനുവദിച്ചില്ല. ഷട്ടിങ്ങിൽ ചെന്ന സ്വർണ്ണമെഡൽ തുറന്നുവെക്കുന്ന തുടങ്ങിയ മറ്റൊരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് രാജ്യമായ ഉത്തരകൊറിയയാണ്. ഉത്തരകൊറിയയിലെ ഗിൽമാൻസോ ഷട്ടിങ്ങിൽനിന്നു നേടിയത് നാലു സ്വർണ്ണമെഡലാണ്. ഡെവിങ്ങിൽ ചെന്നയെ വെല്ലാൻ വന്ന ജപ്പാന ലഭിച്ചത് ഓട്ടമെഡലുകൾ മാത്രമാണ്. പവർ ലിഫ്റ്റിങ്ങിലും ചെന്ന ഗതാവികാടുകയറിയായി. അത് ലാറികസ്സിൽ ബാങ്കോക്കിൽ വെച്ച് ലാസ്റ്റർഷിപ്പുനേടിയ ചെന്നയ്ക്ക് ഇക്കുറി അതു കൈവിടേണ്ടിവന്നു. ഉഭയസുര്യന്റെ നാട്ടിൽനിന്നെത്തിയ ചെറുപ്പക്കാരായ ഓട്ടക്കാരാണ് അത് ലാറികസിൽ ചെന്നയ്ക്ക് തിരിച്ചടി നൽകിയത്. ജപ്പാൻ പതിനഞ്ചു സ്വർണ്ണമെഡൽ നേടിയപ്പോൾ ചെന്നയ്ക്ക് പന്ത്രണ്ടു സ്വർണ്ണവും കൊണ്ടു രണ്ടാം സ്ഥാനത്തേക്കു മാറിനില്ക്കേണ്ടിവന്നു. എങ്കിലും ഏഷ്യൻ ഗെയിംസിലെ ഏറ്റവും മികച്ച അത് ലാറികനെ അവതരിപ്പിച്ചവെന്നതിൽ ചെന്നയ്ക്ക് അഭിമാനംകൊള്ളാം. ഹൈജമ്പിൽ 2 മീറ്റർ, 33 സെൻറിമീറ്റർ ഉയരം പിന്നിട്ട ഷൂജിയാൻഹവയാണ് ആ അത് ലാറിക. ഹൈജമ്പിൽ നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന റെക്കോർഡ് ഇറാനിലെ തെമൂർ ബിയാസിയുടെ 2 മീറ്റർ 21 സെൻറിമീറ്ററാണ്. ജിയാൻഹവ ഷൂഡൽഹിയിൽ അതിനെക്കാൾ 12 സെൻറിമീറ്റർ കൂടുതൽ ചാടുകയുണ്ടായി ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും മികച്ച നാലു ഹൈജമ്പ് ചാട്ടക്കാരിൽ ഒരാളായ ജിയാൻഹവ ഷൂ കഴിഞ്ഞു ജർമ്മനിയിലെ ജെഡ് വെസ്റ്റിങ്ങിന്റെ 2.36 മീറ്റർ എന്ന ലോകറെക്കോർഡ് താണ്ടാൻ ശ്രമം നടത്തിയെങ്കിലും നെല്ലിടകളുടെ വ്യത്യാസത്തിൽ തോൽവിയടഞ്ഞു. പുരുഷന്റെ കായികരേഖി മുഴുവൻ തെളിയിക്കുന്ന ഡെക്കാത്തണലിൽ ചെന്നയിലെ കാരകിയാങ് വി. എസ്. ചൗഹാന്റെ റെക്കോർഡ് (7375 പോയിന്റ്) ഭേദിച്ചുകൊണ്ടാണ് (7431 പോയിന്റ്) സ്വർണ്ണമെഡൽ കഴത്തിലണിഞ്ഞത്. ഏഷ്യാഡിൽ ചെന്നയ്ക്ക് ഏറ്റവും അധികം കൈയടി നേടിക്കൊടുത്തത് ജി.നാസ്സികസ്സിൽ അദ്ഭുതവിദ്യകൾ കാട്ടിയ വു ജിയാനി എന്ന അദ്ഭുതബാലികയാണ്.

ജിയാൻ ഹവ ഷൂവിന്റെ സ്വർണ്ണച്ചാട്ടം. ലോക റെക്കോർഡിന് നെല്ലിടകൾ മാത്രം താഴെ

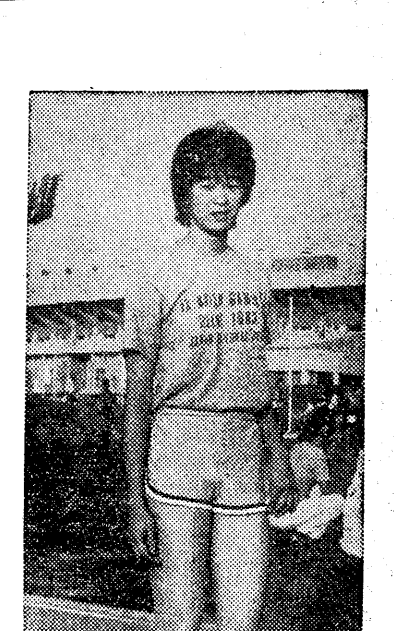
ഏഷ്യയിലെ ഏറ്റവും വലിയ കായികശക്തി എന്ന പദവി കൈവിട്ടുപോയെങ്കിലും ജപ്പാന അഭിമാനിക്കാൻ ഒട്ടേറെ വിജയങ്ങളുണ്ട്. തല്ലത്തോറി നീന്തൽക്കളത്തിൽ ഓരോ മത്സരത്തിലും ജാപ്പനീസ് ജല കന്യകകൾ ഫിനിഷിങ് പോയിന്റിലെത്തുമ്പോൾ ഗെയിംസ് റെക്കോർഡുകൾ വെള്ളത്തിൽ താഴുകയായിരുന്നു. നൂറു മീറ്റർ ഫ്രീ സ്റ്റൈലിൽ ഒരു മിനിട്ടിൽകുറച്ചു സമയമെടുത്ത ആദ്യത്തെ ഏഷ്യാക്കാരി എന്ന സ്ഥാനം ജപ്പാനിലെ ക്വാരി യനാസേക്കുളതാണ്. യനാസേക്കു നൂറു മീറ്റർ നീന്തിയെത്താൻ വേണ്ടിവന്ന സമയം 58.62 സെക്കൻഡായിരുന്നു. ഹാമർത്ത്രോയിൽ തുടരെ നാലാമത്തെ ഏഷ്യൻ ഗെയിംസ് സ്വർണ്ണം നേടിയ ഷിഗെ നെബു മുറോഹിഷി എന്ന മുപ്പത്തേഴുകാരനെ ഏഷ്യാഡിലെ മികച്ച അത് ലാറികായി ആദരിച്ച തീരുമാനം ഔചിത്യം നിറഞ്ഞതാണ്. മുറോഹിഷി വെറുതേ സ്വണ്ണം നേടുകയായിരുന്നില്ല. ഹാമർത്ത്രോ 71.11 മീറ്റർ അകലേക്ക് ചുഴറ്റിയെറിയുമ്പോൾ ബാങ്കോക്കിൽ താൻതന്നെ സ്ഥാപിച്ച 68.22 മീറ്റർ

എന്ന റെക്കോർഡിന് ആയുസ്സു നഷ്ടപ്പെട്ടു. ജപ്പാനിലെ ഹിരോമി ഇസാക്കി വനിതകളുടെ 200 മീറ്ററിലും 400 മീറ്ററിലും വിജയിച്ചു. 9-ാം ഏഷ്യാഡിൽ ഡബിൾ നേടിയ ഏക അത് ലാറികായി ഉയർന്നു. പുരുഷന്മാരുടെ വോളീബോളിൽ ജപ്പാൻ കരസ്ഥമാക്കിയ വിജയത്തിനു പകുതി ലിന്റെ സുഖമുണ്ടായിരുന്നു. നേരത്തെ നടന്ന വനിതാ വോളീബോളിൽ സ്വെയിറ്റ് സെററിനു ജപ്പാൻ കാരികളെ നിഷ്പ്രഭരാക്കിയ ചെന്നയെ മെൻസ് വോളീബോളിൽ ഒരു ഗെയിം പോലും നൽകാതെയാണ് തോല്പിച്ചത്. ഗുസ്തി മത്സരങ്ങളിലും ജപ്പാൻ തങ്ങളുടെ ശക്തിതെളിയിക്കുകയുണ്ടായി. ചെന്നയ്ക്ക് ജപ്പാനും പിറകിലായി സ്ഥാനം ഉറപ്പിച്ച ഭക്ഷണ കൊറിയ ബോക്സിങ്ങിലും സൈക്കിളിങ്ങിലുമാണ് കൂടുതൽ മെഡലുകൾ സമ്പാദിച്ചത്. മാതൃഭൂമിയിൽ ലഭിച്ച സ്വർണ്ണമെഡലിന് ഏറ്റവും അധികം അംഗീകാരം. ഫുട്ബോൾ മത്സരങ്ങളിൽ സുവർണ്ണ ജേതാക്കളാകുമെന്നു കരുതപ്പെട്ടിരുന്ന കവൈ റിനെ ഏകഗോളിനു വിഴ്ത്തി ഇറാക്ക്

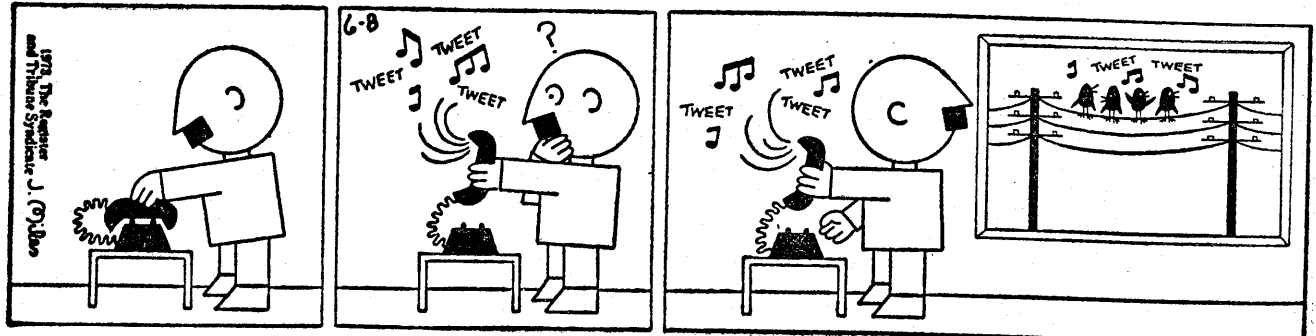
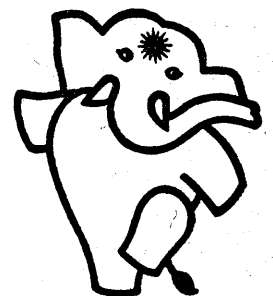
ഏഷ്യാഡ് മെഡൽ അഞ്ചാം തവണ. സ്വർണ്ണം നാലാം തവണ. ഒൻപതാം ഏഷ്യാഡിന്റെ വിസ്മയം ആയി മാറിയ ജപ്പാനിലെ ഷിഗനെ-ബു മുറോഹിഷി

ക്ക് വിജയിച്ചു. കവൈയും ഉത്തര കൊറിയയും തമ്മിലുള്ള സെമിഫൈനൽ മത്സരം ഗെയിംസിനു കളങ്കം ചാർത്തുന്ന രംഗങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുകയുണ്ടായി. ഉത്തര കൊറിയയുമായി രാഷ്ട്രീയ ശത്രുതയിൽ കഴിയുന്ന തായ് ലൻഡിൽനിന്നും രാജ്യ മത്സരം നിയന്ത്രിക്കാൻ വിളിച്ചത് വിവേകശ്രദ്ധയാണ്. തായ് ലൻഡുകാരൻ റഫറി വിജിത്ത് ശരിക്കു കളിക്കുകയും ചെയ്തു. ഒരു ഗോളിനു മുന്നിൽ നിൽക്കവേ ഉത്തരകൊറിയയെ തിരെ റഫറി ചെന്നാൽ റി വിധിച്ചു തിനു ഒരു കാരണവുമില്ലെന്ന് കളിക്കുന്നവർക്കറിയാം. റഫറിയുടെ ആഗ്രഹം പോലെ കവൈക്ക് ഫൈനലിലെത്തി. പക്ഷേ, അതിനു അയാൾക്ക് സ്വന്തം തടി ചീത്തയാക്കേണ്ടിവന്നു. മഹത്തായ കായികമേള നടത്താൻ ഇന്ത്യയ്ക്ക് കഴിവുണ്ടെന്ന് ഒൻപതാം ഏഷ്യൻ ഗെയിംസ് തെളിയിച്ചു. പ്രധാനമന്ത്രി ഇന്ദിരാഗാന്ധിക്ക് ഇല്ലായ്മകളുടെ നടുവിൽ കഴിയുന്ന രാജ്യം നൽകിയ ഏറ്റവും മികച്ച ജന്മദിന സമ്മാനമായിരുന്നു ഏഷ്യൻ ഗെയിംസ്. ഇന്ദിരാഗാന്ധിയുടെ ഏറ്റവും വലിയ രാഷ്ട്രീയ വിജയമെന്നാണ് ലണ്ടനിലെ പത്രങ്ങൾ ഏഷ്യാഡിനെ വിശേഷിപ്പിച്ചത്. ഏഷ്യാഡിനു തൊട്ടുപിറകെ കർണ്ണാടകത്തിലും ആന്ധ്രത്തിലും ത്രിപുരയിലും തിരുത്തുപ്പട്ട നടത്താനുള്ള തീരുമാനം ഒരു പക്ഷേ, ഇന്ദിരാഗാന്ധി ബദ്ധ്വിപുർവ്വം എടുത്തതാവാം. മഹത്തായ കായികമേള എങ്ങനെ നടത്തണമെന്നു നാം പഠിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഇനി പഠിക്കാനുള്ളത് അത്തരം കായിക മേളകളിൽ എങ്ങനെ വിജയം നേടാമെന്നുള്ളതാണ്.

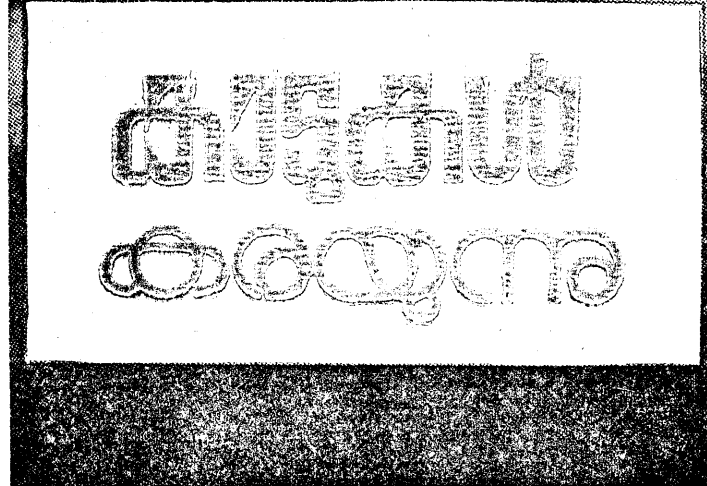

ഹിരോഷി ഇസസാക്കി: ജപ്പാനിൽ നിന്നു വന്ന ടാക്കിലെ കൊടുങ്കാറ്റും. 400 മീറ്ററിൽ പി. ടി. ഉഷയെ രണ്ടാം സ്ഥാനത്തേക്കു തള്ളിയത് ഈ പെൺകുട്ടിയാണ്.

‘ഇനി എൻപത്തിയാറിൽ സോളിൽ കാണാം’ ഡിസ്. ബർ 4-ാം തീയതി വൈകിട്ട് 5.17.ന് നെഹ്റു സ്റ്റേഡിയത്തിലെ ഇലക്ട്രോണിക് ബോർഡിൽ തെളിഞ്ഞ ദൃശ്യം.

[illegible]

പന്ത്രണ്ടു മാങ്ങരപ്പേൻ പുറത്തുവിടുന്ന
ഓക്സിജൻ മതി കൊളീൻ ഒരു ദിവസം

കലാകൗമുദി ലക്കം 380 പേജ് 17

സംഭവ്തൻ

ബാലചന്ദ്രൻ
ചുള്ളിക്കാട്

അയാൾ ആത്മാകാം.

ജീവിതം അയാൾക്കു സ്വേദം കൊടുത്തില്ല.
വിരമിക്കാൻ ഒരു ചാരുക്കസേര കൊടുത്തില്ല.
ഇണപേരാൻ ഒരുപാത്രം.

ഒരുപാത്രം മറവി.
ഇറവിലോ പകലിലോ

യൗവനമായ ഒരു നിമിഷം—ഒന്നും കൊടുത്തില്ല.
ഭൂമിയുടെ താളിൽ അയാൾക്കു പേർ കൊടുത്തില്ല.

എന്നാൽ അയാളോ?

ജീവിക്കുന്ന ഓരോ നിമിഷത്തിനും

വാടക കൊടുത്തു

ഓരോ സ്വപ്നത്തിനും നികത്തുകൊടുത്തു

അന്യരെ വിൽക്കാനറിയാത്തതുകൊണ്ട്

തന്നെത്തന്നെ വിറ്റുപിടിച്ചു.

സുഖവും ദുഃഖവും സഹിച്ചു സഹിച്ചു,

അയാൾ വളഞ്ഞുകൂട്ടി.

എങ്കിലും.

ചിലരെ സ്നേഹിക്കുന്നതുകൊണ്ട്

അയാൾ നിരാശനാകുന്നില്ല.

ചിലരാൽ സ്നേഹിക്കപ്പെടുന്നതുകൊണ്ട്

അയാൾ ആനന്ദിക്കാതിരിക്കുന്നില്ല.

അതിലധികം ആഗ്രഹിക്കാത്തതുകൊണ്ട്

അയാൾ ആത്മഹത്യ ചെയ്യുന്നില്ല.

ഒരു നിമിഷംപോലും

പൊരുതാതിരിക്കുന്നില്ല.

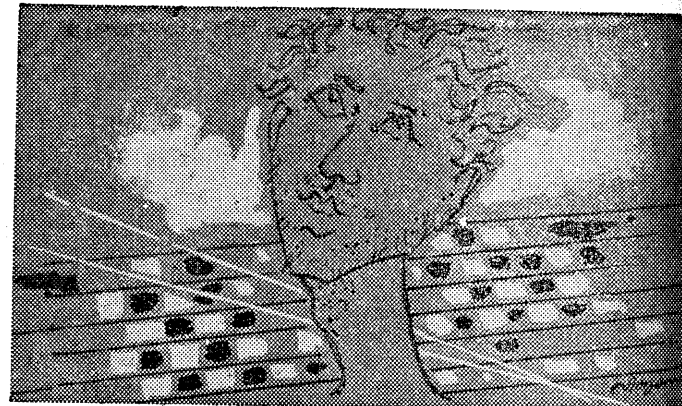
ഒടുവിൽ,

തോററിട്ടും കളി തുടരുന്ന

ഈ ചതുരംഗക്കാരനോട്

പശ്ചാത്തപ്തം പോലീട്ടു: “താങ്കൾക്കു മടുത്തില്ലേ?”

അയാൾ പറഞ്ഞു: ഞാൻ സംതൃപ്തനാണ്.

കിണ്ണീച്ചകൾ

പേരാവള്ളി ശശി

പൊള്ളുന്ന ചുടേറുടൽ വെന്തിളം കറുക
വെള്ളം തിരഞ്ഞു പുകയുമ്പോൾ,
വിണ്ണിൽപ്പറന്ന മധുരക്കാൻ മറന്ന കിളി
മണ്ണിൽ തളർന്നു പിടിയുമ്പോൾ,
കണ്ണീച്ചകൾ മുറിയിൽ മുഖയുച്ചുടൽ
നവ്വാനുഭൂതി നുകരുന്ന.
സർവ്വം മറന്നുതപാനിയ മോദസുഖം
മത്രങ്ങൾ മുളിയമരുന്ന.

ചിന്തം സുതാര്യമണി വർണ്ണങ്ങളാൽ ചിരക
മിന്നിച്ചു പാറിയണയുന്നോർ,
കണ്ണീച്ചകൾ—കൊച്ചുനേതാക്കളാർത്തിയോടെ
ഗർവ്വോടെ, സ്വാർത്ഥതകളോടെ,
താഴേക്കുഴിഞ്ഞു പെറുകാറ്റിത്തുലഞ്ഞു, കളി-
യാടുന്നച്ചുടലാകെ,
ആർപ്പോടെ പറിക്കുടിച്ചുററിയിപ്പഴയ
രാജ്യത്തെ സ്വന്തമാക്കുമ്പോൾ,
താഴേക്കുറഞ്ഞ യമപാശം കണക്കെയതു
പേടിപ്പെടുത്തി വളരുമ്പോൾ,
സ്ഥാനാധികാരമോളുന്നയിച്ചെറിയ
രാജാക്കളെ ഞാൻ നമിപ്പു.
നീന്തുന്ന മേടസ്സു കൊഴുപ്പിച്ചിടുന്ന, കുമി-
കീടങ്ങളെ ഞാൻ ശപിപ്പു.

പേജ് 18 കലാകൗമുദി ലക്കം 380

കൈയാഞ്ഞു വീശിയയന്നായിട്ടു കരൾ
തിങ്ങുന്നവയ്ക്കു പകയോടെ.
പൊങ്ങിക്കുത്തിച്ചു നരകത്തിപ്പുറന്നു, തിര-
കണ്ണിൽച്ചുഴന്നു കയറുംപോൽ,
കണ്ണീച്ചകൾ—മുറിയിലൊന്നായ് തെറ്റിച്ചു, മുഖ-
മെങ്ങും നിറഞ്ഞു നിമിഷാർദ്ധം.
പിന്നെജയിച്ചു പ്രതികാരത്തോടേറെ ബല-
സന്നാഹസൈന്യങ്ങളോടെ.
പെന്തിട്ടച്ചുടലൊന്നോടെ തൂങ്ങി, യധി-
കാരം, അഹിന്തദ്രവ്യോടെ.

കുപ്പുകുഴിക്കുപരി വട്ടംകുറങ്ങി, യവ-
ശിഷ്ടങ്ങൾ തേടിയുഴലേണ്ടോർ,
പുറപ്പെടുന്നവരി ഓക്കായ ഓക്കുകളി-
ലൊക്കെയുമണക്കൾ വിതരുന്നോർ,
ധിക്കാരമോടിവിടെയെത്തിപ്പിടിച്ചമിത-
ശക്തിയാർന്നെന്നോടെതിത്തോർ,
മുഷ്കോടിനന്നിട്ടുകി, യിപ്പാരമർത്തി, യു-
ദുഃഖങ്ങൾ നീട്ടി തെളിയുന്നോർ,
ഇപ്പോളൊടുങ്ങേണമെന്നേ നിനച്ചയയിൽ
വെട്ടി—യതു പെട്ടെന്നെറിഞ്ഞോർ.
പുറം ഇരമ്പി മദനത്തം നടത്തി, മുറി-
മുററ കൊടുങ്കാറ്റായർത്തി,
ക്ഷിപ്രം തെറ്റിച്ചു ജനവാതിൽ കടന്നൊടുവിൽ
എത്തിപ്പിടിച്ചേതു ലോകം?

ആശ്വാസമൊക്കെത്തുലഞ്ഞുനേരമിനി
കാരോററിതന്നു വായിക്കാം.
നേർത്തോരനക്കുമതു കേൾക്കെ, ശപിച്ചു, മുഖ-
മേറും വെറുപ്പിൽത്തിരിച്ചു.
നേത്രങ്ങൾചോന്ന കൃശശാത്രൻ വരുന്നരികിൽ
ആർക്കുന്നു കണ്ണീച്ച പുറം!

ലളിതജീവിതവും ഉന്നത പ്രതിഭയും
മാർന്ന വ്യക്തിയായിരുന്നു ഡോക്ടർ
കെ. എൻ. എഴുത്തച്ഛൻ. കഷ്ടപ്പാടുകളി-
ലൂടെ വളർന്ന അദ്ദേഹം മലയാളസാഹി-
ത്യത്തിന്റെ മറ്റൊരു ശുഭതത്വമായിത്തീ-
ർന്നു. സാഹിത്യവിമർശനം, കവി, ഗവേഷ-
കൻ എന്നീ നിലകളിൽ തനിമയുററ
രചനകൊണ്ട് അറിവിന്റെ ലോക-
ത്തിൽ അദ്ദേഹം അമരനായി. പട്ടാമ്പി
ഗവ: സംസ്കൃതകോളേജിൽ ഏർപ്പെടു-
ത്തിയ ‘ഡോ: കെ. എൻ. എഴുത്തച്ഛൻ
സ്മാരക പ്രഭാഷണപരമ്പര’ ശ്രീ. എൻ.
വി. കൃഷ്ണപാരിയർ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു.
തന്റെ ജ്യേഷ്ഠ സഹോദരനെ
പ്പോലെ സ്നേഹിച്ചുദരിച്ചിരുന്ന എഴുത്ത-
ച്ഛൻ ഇനിയും എത്രയോകാലം മലയാ-
ളത്തെ സമ്പന്നമാക്കാനിരിക്കേ നമ്മെ
വിട്ടുപിരിഞ്ഞുവെന്നു എൻ. വി. വേദ-
പൂർവ്വം ഓർത്തു. “സാഹിത്യത്തെ സാം-
സ്കാരിക പശ്ചാത്തലത്തിൽ നിന്നും
അടർത്തിമാറ്റുന്ന അക്കാദമിക് പണ്ഡി-
തനായിരുന്നില്ല കെ. എൻ.”

നിളാ നദീതടത്തിൽ സാമൂഹ്യപോ-
ലവന്നടിഞ്ഞുപട്ടാമ്പിയിലെവിജ്ഞാന-
കേന്ദ്രത്തിൽ, നദീതട സംസ്കാരത്തി-
ന്റെ ഉജ്ജ്വല സൃഷ്ടിയാണ് എഴുത്തച്ഛൻ
എന്നു പ്രൊ. എം. അച്യുതൻ അനുസ്മരി-
ച്ചു. ഭാരതപ്പുഴയുടെ ഇരു കരകളിലായി
വ്യാപിച്ചുകിടക്കുകയാണ് കേരളീയ സം-
സ്കാരം. തുഞ്ചൻപറമ്പിൽനിന്നും, വെട്ടത്തു-
നാട്ടിൽനിന്നും, ആരംഭിച്ചു പുനശ്ചരി-
നമ്പിയുടെ തീർത്ഥാലങ്ങളിലൂടെ ഒഴുകി,
വള്ളത്തോൾ—മംഗലം കവികളിലെത്തി
സംപൂർണമാകുന്ന ഒരു പാരമ്പര്യമാണതു്.
വിശിഷ്ടപണ്ഡിതന്മാരെല്ലാം നാനാവിധ
മായ ജീവിതക്ലേശങ്ങളുടെ കണ്ണു് കടിച്ചാ-
ണ് മധുരവും കടുത്തും ചുരത്തിയിട്ടുള്ളതു്.
കെ. എൻ. എഴുത്തച്ഛൻ ആ അനുഭവത്തി-
ന്റെ നിറംകടമാകുന്നു. മുക്കളിലേക്കു് പൂ-
വിടർന്നുനിൽക്കുമ്പോൾ എന്തിനും മൂല-
ങ്ങളിലേക്കു് പോകുന്നുവെന്നു ചോദി-
ക്കുന്ന ചരിൽനിന്നു് വ്യത്യസ്തനാണ് അ-
ദ്ദേഹം. വിജ്ഞാനത്തെ സിദ്ധാന്തവൽ-
ക്കരിക്കാൻ നില്പാതെ, അവയെ ജീവിത-
ത്തിനുവേണ്ടി ഉപയോഗക്ഷമമാക്കുക
യാണ് കെ. എൻ. തന്റെ കൃതികളിലൂടെ
ചെയ്യുന്നതു്. ഭഗവദ്ഗീതയുടെ ഭൗതിക
വ്യാഖ്യാനം സാധിച്ചതിലൂടെ അത്തര-
മൊരു സൽക്കർമ്മമാണ് ചെയ്തതു്. എ-
ന്തിനാണ് ഹിമാലയം കേറുന്നതു് എന്നു
ചോദിക്കുന്നവരോട്, ഹിമാലയം അവി-
ടെയുള്ളതുകൊണ്ടുതന്നെ എന്ന് അദ്ദേഹം
മറുപടി പറയുന്നു. ചരിത്രം, സംസ്കാരം,
നരവംശ വിജ്ഞാനം, ഭാഷാശാസ്ത്രം,
വ്യാകരണം, പ്രാചീന ഗ്രന്ഥപഠന
ങ്ങൾ, ആധുനികസാഹിത്യവിമർശനം,
സംസ്കൃതമഹാകാവ്യം, പുരോഗമനാ-
ത്മക കവിതകൾ—ഈ രംഗങ്ങളിലെ-
ല്ലാം അഭിപ്രായമായ നേട്ടങ്ങൾവരിച്ച
എഴുത്തച്ഛന്റെ പേരിൽ ഏർപ്പെടുത്തിയ
‘പ്രഭാഷണപരമ്പര’ കേരളത്തിന്റെ
കണ്ഠാരോണമാണെന്നു് പ്രൊഫസർ അച്യു-
തൻ പ്രസ്താവിച്ചു.

“കവി എത്ര മഹാനായാലും കൺമുൻ-
പിലുള്ള കാലത്തു് ജനങ്ങൾക്കു് അവ

ചരിത്രവും കവിതയും

ഡോക്ടർ കെ. എൻ. എഴുത്തച്ഛൻ സ്മാരക
പ്രഭാഷണത്തെപ്പറ്റി ഒരു റിപ്പോർട്ട്

ദേശമംഗലം രാമകൃഷ്ണൻ

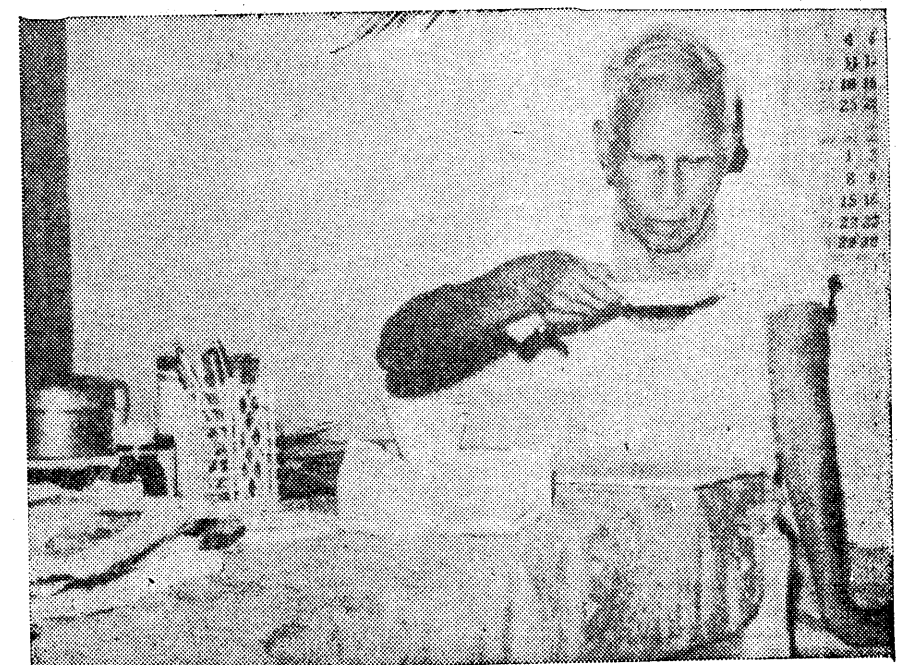
കൗമുദി ന്യൂസ് സർവീസിനുവേണ്ടി

ജന്മയാണു്” എന്ന ‘കാവ്യമീമാംസാ’
വചനം അദ്ദേഹത്തെ സംബന്ധിച്ചിട-
ത്തോളം തികച്ചും വാസ്തവമാകുന്നു. സാ-
ഹിത്യവിമർശന ചരിത്രമെഴുതുന്നവർ
അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരുപോലും വിട്ടുകു-
ത്തിരിക്കണം! ദുരിതങ്ങളുടെ തല്ലേറു്
ശക്തനായിട്ടുള്ള കെ. എൻ. തന്റെ മിക്ക
രചനകളിലും വിഭാഗീയമല്ലാത്ത മാർക്സി-
യൻ മനഃശാസ്ത്രം ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചിട്ടു-
ണ്ടു്. പലപ്പോഴും ചിന്തയുടെ പണിയാ-
ലയിൽ ഒതുങ്ങിക്കൂടിയ ആ മനഃശാസ്ത്രം,
അക്കാദമിക് കോൺക്രീറ്റിറ്റിത്തീകൾ
ക്കുള്ളിൽ തലച്ചുവീണിട്ടില്ല. ‘പേഴ്സ-
ണാലിറ്റി’യുടെ കറവു എന്ന് മറ്റുള്ളവർ
വിശേഷിപ്പിച്ചുരീതിയിലുള്ള അദ്ദേഹ-
ത്തിന്റെ സ്വത്വം പ്രകടനപരമായിരു-
ന്നില്ല. ആ പ്രതിഭാശാലി തന്നെത്തന്നെ

മറച്ചുപിടിച്ചു. “ഓരോതരക്കാർ ഓരോ
മട്ടിലാണു് എഴുത്തച്ഛനെക്കണ്ടതു്. ഒരു
ഉല്ലേഖാലങ്കാരം.”—ഡോക്ടർ എം.
എസ്. മേനോൻ സദീർഘമായ അനുസ്മ-
രണപ്രസംഗം ഇങ്ങനെ അവസാനിപ്പി-
ക്കുന്നു.

മാനവപുരോഗതി സ്വപ്നത്തെ മാത്ര-
മല്ല, അനുഭവങ്ങളെക്കൂടി ആശ്രയിച്ചിരി-
ക്കുന്നുവെന്നു് തെളിയിക്കുന്ന കാവ്യജീവി-
തവൃത്തിയാണ് കെ. എൻ. എഴുത്തച്ഛ-
ന്റെതു്. കേന്ദ്രസാഹിത്യ അക്കാദമി
അവാർഡു് നേടിയ “കേരളോദയം”
സംസ്കൃതമഹാകാവ്യം ഈ ദർശനത്തി-
ന്റെ വിശിഷ്ടനേട്ടമാകുന്നു. പാരമ്പര്യ-
ങ്ങളെ കൂട്ടി വിളക്കുന്ന ഈ കൃതി, എഴു-
തുകളിൽ മലയാളത്തിനും സംസ്കൃത-

മലയാളത്തിന്റെ മറ്റൊരു എഴുത്തച്ഛൻ

വാമനോദയം

മനുഷ്യൻ പ്രകൃതിസിദ്ധമായ അനൗപദിഷ്ടവ്യവസ്ഥയെ സർവ്വപ്രധാനമായിട്ടുള്ളതാണ്. സംഭാഷണം, സംഭാഷണം, ബന്ധുത്വത്തെയാണ് ഓരോരുത്തരും വാല്യം കിഴും കാളിദാസൻ പറയുന്നത്.

രാമലക്ഷ്മണന്മാർ ഋഷ്യമൂകാദ്രിയിലെ അതിയപ്പോൾ പരിഭ്രാന്തനായ സുഗ്രീവൻ കാര്യമാറിത്തുറന്നു പറയുന്നതാണ്. ഹനുമാനെ നിയോഗിച്ചു. ഹനുമാൻ, അവരോട് പലതും സുന്ദരമായ ഭാഷയിൽ പോയിട്ടുണ്ട്. ഈ ഭാഷയിൽ ആകൃഷ്ടനായ രാമൻ ലക്ഷ്മണനോട് പറയുന്നു:

“പശ്യസഖേ, വട്ടരൂപിണം ലക്ഷ്മണ നിശ്ശേഷ ശബ്ദശാസ്ത്രമനേന ശ്രുതം. ഇല്ലാത്തപശബ്ദമെങ്ങുമേ വാക്കിങ്കൽ നല്ല വൈയാകരണൻ വട്ട നിർണ്ണയം.” ലക്ഷ്മണ, ഇയാൾ ശബ്ദശാസ്ത്രം മുഴുവൻ പഠിച്ചിരിക്കുന്നു. സംസാരത്തിൽ യാതൊരുപശബ്ദവുമില്ല. ഇയാൾ നല്ല വൈയാകരണൻതന്നെ. രാമന്റെ ഈ അ

ഭിപ്രായത്തിൽനിന്നും സംഭാഷണത്തിൽ ഭാഷയുള്ള സ്ഥാനം വ്യക്തമാവുന്നു.

“ജിഹ്വാരേ വർത്തതേ ലക്ഷ്മി: ജിഹ്വാരേ മരണം ശ്രവം.”

നാവിൻമുഖത്താണ് ലക്ഷ്മിയും മരണവും കടികൊള്ളുന്നതെന്നാണ് സാരം.

ഇതിൽനിന്നെല്ലാം വ്യക്തമാവുന്നത് നമ്മുടെ നിത്യജീവിതത്തിൽ അതിപ്രധാനമായ ഭാഷ എങ്ങനെയെങ്കിലും പ്രയോഗിക്കേണ്ടതെന്നാണ്. വാക്കുകളുടെ തെറ്റായ പ്രയോഗം മൂലം എന്തെല്ലാം അനർത്ഥമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്; ഉണ്ടാവുന്നുണ്ട്; നേരം പുലർന്നതോടെ തെറ്റായ ഉച്ചാരണം കേൾപ്പിക്കാനാണ് നമ്മുടെ ആകാശവാണിക്കാരുടെ ശ്രമം. പത്രമോ, മറ്റു സാഹിത്യപ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളോ വിലയേറിയ പുസ്തകങ്ങളോ നോക്കൂ; അതിലെല്ലാം തെറ്റായ പ്രയോഗങ്ങളേ കാണൂ. ഓരോ ദിവസവും ഓരോ പുസ്തകം വീതം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന പ്രസാധകർ യാതൊരു പേരെടുത്ത എഴുത്തുകാരും നമുക്കുണ്ട്. വർഷംതോറും മലയാളഭാഷയിൽ പണ്ഡിതരാണെന്നുള്ള സാക്ഷ്യപത്രവുമായി വരുന്നവരെത്ര? സാഹിത്യ അക്കാദമി, സാഹിത്യപരിഷത്ത്, കേരളസാഹിത്യസമിതി, സർവ്വകലാശാലകൾ, ഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് തുടങ്ങിയവയുമുണ്ട്. എന്നിട്ടും നമ്മുടെ മാതൃഭാഷ നിത്യേന ക്ഷയിച്ചുവരുന്നുവെന്നു കാണുമ്പോൾ സങ്കടം തോന്നുന്നു.

നമ്മുടെ ജനകീയസർക്കാർ ഭരണഭാഷ മലയാളമാക്കാൻ തുടങ്ങിയിട്ട് കൊല്ല

ങ്ങൾ എത്രയായി? കേരളത്തിലെ സ്ഥലപ്പേർകളിലെ പണ്ടെന്നോ സായ്പ്പ് ഉച്ചരിച്ച രീതിയിലാണ് ഇന്നും എഴുതുന്നത്. പരയുന്നത്. തിരുവനന്തപുരം, കൊല്ലം, ചങ്ങനാശ്ശേരി, ആലപ്പുഴ, തൃശ്ശൂർ, ചേർത്തല, പാലക്കാട്, മണ്ണാർക്കാട്, വടകര, മാനന്തവാടി, തലശ്ശേരി, കണ്ണൂർ തുടങ്ങിയ പേരുകൾ എത്ര വികൃതമായാണ് എഴുതുന്നത്. പരയുന്നത്.

അമ്മ, അച്ഛൻ എന്നീ വാക്കുകൾ അല്പ കാലത്തിനുള്ളിൽ കേൾക്കാതാവും. ഇപ്പോൾത്തന്നെ മമ്മിയും ഡാഡിയുമേ കേൾക്കുന്നുള്ളൂ.

നമ്മുടെ പേരെടുത്ത എഴുത്തുകാരും ഭാഷാധ്യാപകരും തെറ്റായി എഴുതുകയും ഉച്ചരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവനെ പറയുമ്പോൾ വിശ്വസിക്കാൻ വിഷമം തോന്നാം. ഭാഷാപണ്ഡിതനല്ലാത്ത, എന്നാൽ പ്രാഥമികമായി ജീവിക്കുന്ന ഈയുള്ളവൻ പ്രശസ്ത എഴുത്തുകാരന്റെ തെറ്റുകൾ കാണാൻ തിരുത്താൻ അവ സരമുണ്ടാകാറുണ്ട്. ഇങ്ങനെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ട ചിലർ താഴെ ചേർക്കുന്നു.

“നമ്പൂതിരികളുടെ മേൽ നികുതിച്ചമത്തുക പാപമായതുകൊണ്ട് ഒരിക്കലും ഭൂമിയിന്മേൽ നികുതിച്ചമത്തുവാൻ രാജാക്കന്മാർ സാധിച്ചിരുന്നില്ല.

(കേരള ചരിത്ര വിചാരം.)

നമ്പൂതിരിമാരോടുള്ള പച്ചുകൊണ്ടോ ഭാഷാജ്ഞാനം കണ്ടെത്തുകയോണ്ടോ ‘നമ്പൂതിരികൾ’ എന്ന് പ്രയോഗിച്ചതെന്നറിയില്ല. നമ്പൂതിരിമാർ എന്നേ ഉപയോഗിക്കാവൂ.

വിടെ എത്തിപ്പോകുന്ന നമ്മുടെ കാക്കാന്മാരെ ഇനി എട്ടും പത്തുംകൊല്ലം ജയിലിലിടരുതേ, ഇതുവലിയസങ്കടമാണ്.”

ജനറൽ സിയ കേൾക്കുന്ന മുഡിലാണെങ്കിൽ ഇത്രയുംകൂടിപ്പറയാം: “എന്തുകൊണ്ട് നമുക്കൊരു ഇന്ത്യാ-പാകിസ്ഥാൻ-ബംഗ്ലാദേശ്-ഫെഡറേഷൻ സൃഷ്ടിച്ചുകൂടാ? പടിഞ്ഞാറ് പഞ്ചാബ് റീജിയണിൽ ഒരു ഗോതമ്പ് മേഖല, കിഴക്ക് ബംഗ്ലാ റീജിയണിൽ ഒരു നെല്ല് മേഖല, ജലസേചനവും ഗവേഷണവും ഫെഡറേഷൻ കൂട്ടായി ആസൂത്രണംചെയ്യുക. മറ്റൊന്നിലും ആരു അന്വേഷിക്കുക. ഇടപെടേണ്ടതില്ല. ജനറൽ എന്തു പറയുന്നു?”

“ഒന്നുകൂടി പറയട്ടേ. ഒരാഴ്ച ഞങ്ങളുടെ അതിഥിയായി സകുടുംബം തലശ്ശേരിയിലോ, കോഴിക്കോട്ടോ താമസിക്കുമോ?”

നിങ്ങൾ കൈയ്യയർത്തും: “അയ്യയ്യോ നിങ്ങൾ ഭീമപ്രശ്നങ്ങളെ അമിതമായി ലഘൂകരിക്കുന്നു.” ഞാൻ ദേശീയ, അന്തർദ്ദേശീയ പ്രശ്നങ്ങളെ ഏതെങ്കിലും സാമ്രാജ്യത്തിലേക്കു കൊണ്ടുവരുവാൻ ശ്രമിക്കുകയാണ്. വ്യക്തിബന്ധങ്ങളിലെ അതേ ഏതെങ്കിലും ചാൻസലറികളിലേക്കു അവരോടിക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയാണ്. ഇന്നലെകളിൽനിന്ന് വിമുക്തരാവാൻ കഴിയാത്ത നിങ്ങൾക്കു ഈ ആശയങ്ങളും ഭാഷയും വെപ്രാളം സൃഷ്ടിക്കുമോ?”

കണ, നിങ്ങളിതൊന്നു മനസ്സിലാക്കാൻ ശ്രമിക്കൂ.

കഴിഞ്ഞ കാൽ നൂറ്റാണ്ടു കാലത്തും, ഏകദേശം 30 കൊല്ലങ്ങളിലായി എന്നു തന്നെ പറയാം, കേരളത്തിൽ ഒരു ബയോളജിക്കൽ മുന്നേറ്റം നടന്നിട്ടുണ്ട്. അതിനു തൊട്ടുമുമ്പ് ഒരു യേക്കർ ശനിദശയായിരുന്നു. ഈ ബയോളജിക്കൽ മുന്നേറ്റം ഒരുപോലെ ഹിന്ദു-ക്രൈസ്തവ-മുസ്ലീം കമ്മ്യൂണിറ്റികളെ ഉൾക്കൊണ്ടിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, ഇതിന്റെ സൽഫലങ്ങൾ മനുഷ്യശാസ്ത്രം ആകെലഭിച്ചിട്ടില്ല. ലോകത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിലേക്കു കരിച്ചു സ്വന്തം താല്പര്യങ്ങളും സ്വന്തം നിത്യജീവിത രീതികളും നന്നാക്കണമെന്ന ഏക ഡയമൻഷൻമാത്രമേ ഇന്നുമുന്നേറ്റത്തിന് ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഇപ്പോഴും അത്ര തന്നെ അതിൽ നാം ഒട്ടൊക്കെ വിജയിക്കുകയും ചെയ്യും.

നിങ്ങൾ കാടുകയറുകയാണോ? ജനകീയ ഡിപ്പോസിറ്റി എങ്ങനെ അർജ്ജനം എന്നതാണ് വിഷയം. അതേ, പുത്തൻ കേരളത്തിലെ മുസ്ലീം-ക്രൈസ്തവശക്തി എങ്ങനെ ലോകമദ്ധ്യത്തിൽ ചലനങ്ങളുണ്ടാക്കും എന്നതാണ് ലേഖനത്തിന്റെ ഈ സ്പെഷ്യലുള്ള തുറന്ന ചിന്ത.

മദ്ധ്യ ഏഷ്യയിലേയും, തെക്കുകിഴക്കൻ ഏഷ്യയിലേയും മുസ്ലീം രാജ്യങ്ങൾ ഇന്ന് ചില രംഗങ്ങളിൽ നിർണ്ണായകമായ ശക്തി സ്വയം നേടിയിരിക്കുകയാണ്. OPEC (ഒപ്പേക്—Organization of Petroleum Exporting Countries) ഇതിന്റെ ഒരു തീവ്രമായ ബഹിഃസംഹാരമാണ്. അങ്ങനെയുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ നമ്മുടെ കേരള മുസ്ലീങ്ങൾക്കുള്ള സ്വാധീനം വളരെ മെല്ലെയാണെങ്കിലും, വർദ്ധിച്ചുവരികയാണ്.

ഉപരിപ്പവമായി എഴുത്താൽ നിമിഷങ്ങൾക്കകം എന്നോട് ശബ്ദവരാൻ സാധ്യത കളള വിഷയങ്ങളാണ് ഇവയൊക്കെ. ഇവയൊന്നും തന്നെ ഒരു സമര പരിപാടിയിലുള്ള വിഭാവന ചെയ്യുന്നത്. ലോകത്തെയാകെ ഗ്രസിക്കുന്ന, അന്തിമ നാശത്തിലേക്കുള്ള വഴിയിൽനിന്ന് വർഗ്ഗശക്തികളെ പിന്തിരിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് ഏകമുദ്രേശ്വരം. അതിൽ മുസ്ലീംരാഷ്ട്രങ്ങൾക്കു എന്തുചെയ്യുവാൻ കഴിയും. വളരെയൊക്കെ കഴിയും. ഈ പരിവർത്തനത്തിലേക്കു, ഈ വിപ്ലവാത്മക വഴിത്തിരിവിലേക്കു മുസ്ലീം രാജ്യങ്ങളെ പ്രേരിപ്പിക്കുവാൻ, നയിക്കു

നമ്പൂതിരിമാർ, ബ്രാഹ്മണന്മാർ, തിയ്യന്മാർ, ഈഴവന്മാർ, നേഴ്സുകൾ, ഡോക്ടറന്മാർ എന്നൊക്കെ ധാരാളം പ്രയോഗിച്ചുവരുന്നു. ഇതു ശരിയല്ല. നമ്പൂതിരിമാർ, ബ്രാഹ്മണർ. തിയ്യർ, ഈഴവർ, നേഴ്സുമാർ, ഡോക്ടർമാർ എന്നേ പ്രയോഗിക്കാവൂ. ആകാശവാണിയിൽ നിന്നു കേൾക്കാവുന്ന ചിലതു ശ്രദ്ധിക്കൂ: വിദ്യാബ്യാസം, വിദ്യാർത്ഥിമർദ്ദനം, വിദ്യാർത്ഥിമർദ്ദനം, സ്വാബ്യാവികം, ഭോദം, വ്യബ്യാസം, അനുബാധം, ദാർമികമുല്യം, പത്രദർശം, നിർബന്ധിച്ചു, ഉപാദി,

ഗംഗാധരൻ നമ്പൂതിരി

സൗക്യം, ഗൃഹങ്ങളായി, നികൃഷ്ടം, സംഗമം, നിച്ഛയം, പച്ചാത്താപം, പാച്ചാത്താപം, പുഷ്പത്തോടെ... ആധുനിക എഴുത്തുകാർ എഴുതുന്നത് ഉച്ചരിക്കുന്നതു തെറ്റായിട്ടാണ്.

യാദൃച്ഛികം എന്നെഴുതുന്നവരും ഉച്ചരിക്കുന്നവരും പുതിയ തലമുറക്കാരിൽ ഇല്ലെന്നുതന്നെ പറയാം. അവർ യാദൃച്ഛികം എന്നേ എഴുതുകയും പറയുകയും ചെയ്യൂ.

ഒന്നാംകിടയെന്നു പറയുന്ന ഒരു പത്ര

ത്തിൽ നിത്യേന കാണുന്ന ഒരു ശൈലി ശ്രദ്ധിക്കൂ:

1. “ബഹളത്തിനിടക്ക് ലാത്തിക്കടി യേററ ആററിങ്ങൽ ബംളാക്കു പ്രസിഡൻ്റ് ആലങ്കോട് പത്രനടക്കം 13 യുത്തുകോൺഗ്രസ്സ് പ്രവർത്തകർക്ക് പരക്കുപറിയതായി യുത്തുകോൺഗ്രസ്സ് (എസ്) കേന്ദ്രങ്ങൾ അറിയിച്ചു.”
2. “ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്ന സ്വന്തം കഞ്ഞിനെ ചുറ്റിക്കിട്ട് ഇടിച്ചു അരിവാളിനെ വെട്ടിയും കൊലപ്പെടുത്തിയതു സംബന്ധിച്ച് ശൗര്യൻ കഴിയിൽ കഞ്ഞി

മോനെ കട്ടപ്പനപൊലീസ് അറസ്റ്ററു ചെയ്യൂ.”

ഈ രണ്ടു വാർത്തകൾ വായിക്കുമ്പോൾ പത്രപ്രവർത്തകരല്ലാത്ത വായനക്കാർ ചിരിക്കും. ലാത്തികൊണ്ടു അടികിട്ടി പരക്കുപറിയുന്നവനാണ്. ധരിക്കുക. പക്ഷേ, എഴുതിയതനുസരിച്ച് അത്ഭുതങ്ങളായല്ല. 13 കോൺഗ്രസ്സപ്രവർത്തകരെക്കൊണ്ടു അടിച്ചതു ലാത്തിയെയാണ്. അതായത് ലാത്തികൊണ്ടു അടികിട്ടുകയല്ല, കോൺഗ്രസ്സ് പ്രവർത്ത

കരെക്കൊണ്ടു ലാത്തിയെ തല്ലുകയാണ് അതായത്.

അതേപോലെ ചുറ്റിക്കൊണ്ടു ഇടിക്കുകയോ അരിവാളുകൊണ്ടു വെട്ടുകയോ അല്ല ചെയ്യേണ്ടത്. കട്ടിയെക്കൊണ്ടു ചുറ്റിക്കിട്ട് ഇടിക്കുകയും അരിവാളിനെ വെട്ടുകയുമാണെന്നായത്. ഇത്തരം അസംബന്ധം എഴുതുന്നവരെയും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നവരെയും നാം ആദരിക്കുന്നു. പിന്നെയെങ്ങനെയാണ് ഭാഷ വളരുക.

രാമൻ കോട്ടയത്തിനപ്പോയി, കൊല്ലത്തിനപ്പോയി, കോഴിക്കോടിനപ്പോയി, തിരുവനന്തപുരത്തിനപ്പോയി, മദ്രാസിനപ്പോയി എന്നൊക്കെയാണ് ഇന്നു പ്രയോഗിച്ചുകാണുന്നത്. ഇതാണ് നല്ല മലയാളമെന്നും ചിലർക്കഭിപ്രായമുണ്ട്. കേൾക്കുന്നവർക്കു, വ്യാകരണമറിയില്ലെങ്കിലും ഈ പ്രയോഗത്തിൽ ഒരുതരം സുഖമില്ലായ്മ തോന്നുന്നു. കോട്ടയത്തുപോയി, കൊല്ലത്തുപോയി, കോഴിക്കോട്ടുപോയി, തിരുവനന്തപുരത്തുപോയി, മദ്രാസിൽപോയി എന്നൊക്കെയാണ് കേൾക്കാൻ സുഖം. ഇത്, എങ്കിലും എന്നീ പ്രയോഗം തെറ്റാണെന്നു ധർമ്മനായാലാണ് മുകളിൽ എഴുതിയവിയ്ക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നതെന്നു തോന്നുന്നു, കോട്ടയത്തേക്കു, കൊല്ലത്തേക്കു, കോഴിക്കോട്ടേക്കു, മദ്രാസിലേക്കു എന്നീ രൂപങ്ങൾ ഒഴിവാക്കണമെന്നാണിവരുടെ ശാഠ്യം. അതേപോലെ വെള്ളത്തിലേക്കു, കാട്ടിലേക്കു, എന്ന് ഇവർ പ്രയോഗിക്കില്ല. വെള്ളത്തിലോട്ട്, കാട്ടിലോട്ട് എന്നേ പ്രയോഗിക്കൂ: ഇതു ശരിയല്ല.

വാൻ കേരള മുസ്ലീങ്ങൾക്കു് ഒട്ടൊക്കെ കഴിയുമെന്നാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം.

ഓജസ്സും തേജസ്സുമുള്ള ഒരു മനുഷ്യ സമൂഹമാണ് കേരള മുസ്ലീംസ്. ഇതെന്നിടം കട്ടിക്കാലമുതൽക്കുതന്നെ അറിയാമായിരുന്നു. ബയോളജിക്കൽ മുന്നേറ്റത്തിനുശേഷം കൂടുതൽ ശക്തിയാർജ്ജിച്ച അവർ നേരിട്ട് ലോക ഡിപ്പോസിറ്റിയിലേക്കു ഇറങ്ങി. രണ്ടായിരമാണ്ടു് ഉദിക്കുമ്പോഴേക്കും ഒരു പുതിയ മനുഷ്യ സംസ്കാരത്തെ ഉടലെടുപ്പിക്കണമെന്നാണ് എന്റെ തീവ്രമായ ആഗ്രഹം.

ധിഷണാശാലികളായ രണ്ടു മുസ്ലീങ്ങൾ ആലുവയിൽനിന്ന് എന്നെ കാണുവാൻ വന്നു. “നിങ്ങൾ എന്തൊക്കെയോ എഴുതുന്നു. അതുകൊണ്ടു് ഒന്നു കാണണമെന്നതോന്നി” ഞാൻ ഇങ്ങനെയെല്ലാം പറഞ്ഞപ്പോൾ അവർ ഏറെ ചിന്താധീനരായിരുന്നു. ഒരു നല്ല തുടക്കം.

ഞായറാഴ്ച പള്ളിയിൽ പോകുന്നവർ ഭരിക്കുന്ന നാടുകളിലാണ് ഏറ്റവുമധികം മാരകമായ ഡോസും സംഭരിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു ഞാൻ പറയുമ്പോൾ, ചിന്താധീനനാവത്തു ഒരൊറ്റ കേരള ക്രിസ്ത്യാനി യേയും ഞാനിതു വരെ കണ്ടിട്ടില്ല. അവർ ആ മാരകവായുവത്തെ (Deadly lethal fact of life) സമ്മതിച്ചു തരുന്നു. എന്നിട്ടു് നിങ്ങൾ, കേരള ക്രൈസ്തവർ, എന്താണ് വെറുതെയിരിക്കുന്നത്? കേരള ക്രൈസ്തവർ ഇന്നു ലോകമെങ്ങും നിറ

ഞ്ഞ പൊലിഞ്ഞു് നിൽക്കുകയാണ്. നിങ്ങൾ ഞാൻ വിഭാവനചെയ്യുന്ന ജനകീയ ഡിപ്പോസിറ്റിയിലേക്കു് മെഴുകുതിരിയും കത്തിച്ചു് കടന്നുവരില്ലേ? നിങ്ങളെത്തുകൊണ്ടു് മാർപ്പാപ്പയുമായി ഈ വിഷയത്തെപ്പറ്റി സംഭാഷണം നടത്തുന്നില്ലേ? നിങ്ങളെത്തുകൊണ്ടു് വാഷിംഗ്ടൻ അധികാരികളെ നേരിടുന്നില്ലേ? എന്തുകൊണ്ടു് നിങ്ങളുടെ ഒരു ഡെലിഗേഷൻ ഫ്രഞ്ച് പ്രസിഡൻറിനെ ഈയിടെ ഡെൽഹിയിൽവെച്ചു് കണ്ടില്ലേ? നിങ്ങൾക്കു് അറോറാമിക് ഹോ ലോ കോ റ്റുവാണോ വേണ്ടതു്. അല്ല ഈ ഭൂമിയിൽത്തന്നെ സ്വർഗ്ഗരാജ്യമോ?

ഡിപ്പോസിറ്റിയെ ജനകീയമാക്കാൻ നമുക്കൊരു പരിപാടി ഉടനെ ആരംഭിക്കാം. സർവ്വപ്രധാനമായ രംഗം ഡെൽഹി ആയിരിക്കുമെങ്കിലും, ഓരോ സംസ്ഥാന തലസ്ഥാനങ്ങളും, പ്രധാന പട്ടണങ്ങളും ഈ പരിപാടിയുടെ രംഗങ്ങളാവാം. എപ്പോഴെല്ലാം ലോകത്തിലെ സ്റ്റേറ്റ്—ഗവൺമെൻ്റ് ഹെഡ്ക്വർട്ടേഴ്സ് ഡെൽഹിയിൽവരുന്നുവോ അപ്പോഴെല്ലാം ഒരു സംഘം ബുദ്ധിജീവികൾ സമ്മേളിച്ചു് മനുഷ്യരെ ഗ്രസിക്കുവാൻ പോകുന്ന

ആപത്തുകളെക്കുറിച്ച് നമ്മുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ അവരെ അറിയിക്കണം. നേരിട്ടുകാണാൻ ശ്രമിക്കാം, പക്ഷേ, ശരിക്കോണ്ടു തില്ല. സമ്മേളനറിപ്പോർട്ടുകൾ അയച്ചുകൊടുക്കാം. ഇതിനായി നാം ഓട്ടാകെ കഴിയുന്നത്ര വിപുലീകരിച്ച (Broad based) സംഘടനകൾ രൂപീകരിക്കണം. സോവിയറ്റ് റഷ്യയിൽ ഇന്നു പുതിയ നേതൃത്വമാണ്. ആന്ദ്രോപ്പോവ് ഇന്ത്യയിൽ വരുന്നതിനപ്പോലും കാത്തുനിൽക്കാതെ നമ്മുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ അറിയിക്കേണ്ടതാണ്. വാഷിങ്ടണിലോ, മോസ്കോയിലോ വരുന്ന തെറ്റും, ഒരുപോലെ നമ്മെ സ്പീകരിക്കും. അപ്പോൾനാം മോസ്കോവിനേയും ഈ ശാശ്വതസമാധാനയജ്ഞത്തിൽ ഒരു നിമിഷം പോലും വിസ്മരിക്കരുത്.

മനുഷ്യഏകദേശങ്ങളെ ആകെ അർജ്ജനം ചെയ്യിക്കുകയാണ് ഞാൻ അപ്പോൾ അലാസ്കയും നമ്മുടെ അയൽപക്കുമാവും. അപ്പോൾ ഒരുനാൾ ഉണരുമ്പോൾ ഒരു പുതിയ സംസ്കാരസുര്യനായിരിക്കും ഉദിക്കുക.

എത്തിച്ചേരും. മുമ്പുതന്നെ ലക്ഷ്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് മനസ്സ് വിശദമായ ചിത്രങ്ങൾ സ്വരൂപിച്ച് കരുതാറുണ്ട്. കേരം വികളിൽനിന്നും പുസ്തകങ്ങളിൽനിന്നും ശേഖരിക്കുന്ന അറിവുകളിൽ ചിലവ വിചാരങ്ങളിൽ തറയുന്നു. അനുഭവനിരപേക്ഷമായ എല്ലാ പ്രതീതികളേയും മുത്തവത്കരിക്കുവാനുള്ള വ്യഗ്രത സ്വന്തം. ഇച്ഛകളുടെ ചതുരയുക്തികൾക്കനുസരിച്ച് അവയെ സ്ഥലകാലങ്ങളിൽ നിബന്ധിക്കുന്നു. ഫലം, അതിസൂക്ഷ്മമായ വിവരണങ്ങൾപോലുമുള്ള ചിത്രങ്ങളാവും. സാദാവികമായും ഉൾക്കൊള്ളാത്തതും ചിത്രങ്ങൾ യാഥാർത്ഥ്യത്തിന് അന്യമാണ്. എന്നുമല്ല, ഭാവനയുടെ വേണ്ടാപ്രതിയാധാർത്ഥ്യപ്രാപ്തിയുടെ സന്ദർഭത്തിലും പ്രതികരണങ്ങളെ മുൻനിശ്ചയങ്ങൾക്കൊണ്ടു നേരിടുന്നു. അപരിചിതദേശങ്ങളിലേക്കു യാത്രചെയ്യുമ്പോൾ ഒഴിവാക്കാതെ സദാ പിൻതുടരുന്ന ഒരു അലോസരമാണിത്.

റോമിൽനിന്ന് കാലത്തു പുറപ്പെട്ട ഒരു ടൈനിൽ ടസ്കൻ ഗ്രാമങ്ങൾ പിന്നിട്ട് ഫ്ലോറൻസിന്റെ പ്രാന്തദേശങ്ങളിലെ

തേടിവന്ന സന്ദർശകനാണ്. അവരുടെ സഞ്ചാരപഥങ്ങൾ വർത്തമാനകാല ജീവിതത്തിന്റെ സാംസ്കാരികവും സാമ്പത്തികവുമായ ഭാഗധേയങ്ങളെ സ്വാധീനിക്കുന്നു. കാലം അതുകൊണ്ട് മൃസിയങ്ങൾക്കു കെ തന്നെ പോലെ സ്പർദ്ധയാർന്നു. യാത്രക്കാരൻ നേരിടുന്ന കാലത്തിന്റെ ഈ അപരയാപ്തത ഒരതിരുവരെയെങ്കിലും നഗരങ്ങളുടെ സ്വഭാവത്തേയും ബാധിച്ചിരിക്കണം. ടസ്കനിക്കു മുകളിൽ സൂര്യന്റെ സുവർണ്ണ പ്രകാശമുള്ള ജലായ്മാസത്തിലെ ഈ ദിവസം ഫ്ലോറൻസ് എങ്ങനെയിരിക്കും? ഇരിപ്പിടങ്ങൾ കവിഞ്ഞ യാത്രക്കാരുടെയും വഹിച്ചു നീങ്ങുന്ന ഇറ്റാലിയൻ ഫെറാവിയായുടെ ഒരു കേബിനിലിരുന്ന് അതു സങ്കല്പിക്കുക എളുപ്പമായിരുന്നില്ല.

ടസ്കൻ ഗ്രാമദൃശ്യങ്ങൾക്ക് കോറോയുടെ പ്രകൃതിച്ചിത്രങ്ങളിലെന്നപോലെ അലങ്കരിച്ചതായ ഒരു പ്രശാന്തതയുണ്ട്. മലകളുടെ ഹരിതലയത്തിനും താഴ്വരകളിൽ നിശ്ചലമായി കാണുന്ന വൃക്ഷപ്രകൃതിക്കും മുകളിൽ വേനൽ പൂർവ്വ

കളും. വിളനിലങ്ങളിൽ സമൃദ്ധിയുടെ പ്രസാദം നിറഞ്ഞുനിൽപ്പുണ്ട്. മൽബറിത്തോട്ടങ്ങളുടെ തടനിലങ്ങളിൽ കൊടുമുളകൾ (Capsicum) കളും ഇറ്റാലിയൻ മാർക്കറ്റുകളിൽ കാണുന്ന പലതരം വലിയ മുളകളും ഒത്തരം കക്കിരിയും ഇലക്കറികളും അവരൂപവും വിളയുന്നു. ഫ്ലോറൻസിനു തെക്ക് ചിയാന്തി ജില്ലയിൽ പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ നോക്കെത്താത്ത വിസ്മൃതിയിൽ തഴച്ചുനിൽക്കുന്ന മുന്തിരിത്തോട്ടങ്ങൾ. ശീതമാസങ്ങളിൽ മുന്തിരിയിലകൾ പഴുത്ത കൊഴിയുമ്പോൾ ചിയാന്തിയുടെ പ്രകൃതി അസുഖകരമായ കാഴ്ചയായിരിക്കും. പ്രസിദ്ധമായ ചിയാന്തി വൈനിന്റെ പ്രഭവകേന്ദ്രമാണിത്.

ഫ്ലോറൻസ് പുരാതനമായ അതിർത്തികൾ കവിഞ്ഞു വിപുലമാവാൻ മുതിർന്നിട്ടില്ലെന്നു തോന്നും. മിലാൻ, ടൂറിൻ, റോം എന്നീ നഗരങ്ങളിലെ നോണം. ഫ്ലോറൻസിന്റെ സമീപ പ്രകൃതിയിലേക്ക് കോൺക്വീറ്റിന്റെ അതിലംഘനങ്ങൾ വളരെയൊന്നും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. അഞ്ചലക്ഷം തികയാത്ത ജനസംഖ്യയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം വിസ്മൃതിയിലും സാമ്രാജ്യത്തിലും നഗരം ഒരു പഴയതരം ചതുരചിന്തയും പരിരക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. വിയാ നാഷണൽ എന്ന പ്രധാനവീഥിയിലേക്കു വന്നുചേരുന്ന പല അവസരങ്ങളിലൊന്നിൽ, നഗരത്തിന്റെ ഹൃദയഭാഗത്തു ഒരു പെൻഷ്യോണിലാണ് ഞങ്ങൾ തങ്ങിയത്. വൃത്തിയും സൂര്യപ്രകാശവുമുള്ള എട്ടോ പത്തോ മുറികളും ഇടനാഴികളും. ഭിത്തികളിൽ ബോട്ടിപ്പെയ്തയുടെ രചനകളിലെ ഭാവോത്സാഹം സൂക്ഷ്മാശയങ്ങളുടെ റിഫ്രാഡ് കഷ്ടതകൾ. (ബോട്ടിപ്പെയ്തയുടെ മാത്രം) ഇടനാഴികളിലും റിസപ്ഷൻ ഹാളിലും ജാഗ്രതയോടെ വളർത്തുന്ന പെടികളും പൂക്കളുമുണ്ട്. വാടക, റോമിനേക്കാൾ അല്പം അധികമാണ്. പെൻഷ്യോൺ നടത്തുന്ന വൃദ്ധനും അയാളുടെ ചെറിയ കുടുംബവും മുറികളുടെ പാർശ്വത്തിൽ ഒരു അപ്പാർട്ട്മെന്റ് തിരിച്ചു താമസിക്കുന്നു. വല്ല ആവശ്യങ്ങൾക്കും വാതിൽക്കൽ മുട്ടിയാൽ അകത്തു ഗോവണികൾ ചവുട്ടിത്തകർന്ന് ഇടനാഴികളും ജാലകങ്ങളും കലുക്കി ഒരു ഇറ്റാലിയൻ സംഗീതശ്രുതി ഓടിയെത്തുന്നു. നന്നാത്തരം ഫ്രോക്കുകളണിയുന്ന വൃദ്ധന്റെ പശ്ചാതി. പാതി ചെമ്പിച്ച മുടിയും വലിയ കണ്ണുകളുമുള്ള അവൾക്ക് ഓരോരുടെ പഴയ ബിയാട്രീസിന്റെ പ്രായമേയുള്ളൂ. പക്ഷേ, കാഴ്ചയ്ക്കു യുവനത്തിന്റെ ദൃത്യങ്ങൾ പൂർത്തീകരിച്ച ആരോഗ്യകരമായ ശരീരമുണ്ട്. പകൽ ൭.൩൦ അവളുടെ ചടുലമായ സാന്നിദ്ധ്യം കനത്ത കാലോച്ചകളും വിവിധ സംഗീതശ്രുതികളും ഗാനാത്മകമായ 'സീമോ' വിളികളുമായി പെൻഷ്യോണിന്റെ അന്തരീക്ഷത്തിൽ മുഴങ്ങിനിൽക്കും. സീമോ, അമിതമായി വളരുന്നതും ചെറിയ പച്ചക്കുറിപോലെ ഭാരിച്ച ഭേദമുള്ള മുതിർന്ന സഹോദരിയാണ്. ഇറ്റാലിയൻ സൂര്യകുടും പൊതുവേ പുരുഷന്മാരെപ്പോലെ തന്നെ വലിയ ശരീരങ്ങളാണ്. ഫ്ലോറൻസിലെ പെണ്ണുങ്ങൾക്കു വിശേഷിച്ചും പക്ഷേ, ആ വലിയ ഭേദങ്ങൾ മദ്ധ്യവയ

സ്കവരെയെങ്കിലും പ്രകടമായ സ്ത്രീണഭംഗിയും പേശീഭാർദ്യവും പരിരക്ഷിക്കുന്നു. പാർശ്വങ്ങളിലേക്ക് നിർബാധം വളർന്ന പെരുത്ത ഭേദവും വളഞ്ഞ കാലുകളുമുള്ള വലിയ അമ്മുമ്മമാർ അനിവാര്യമായ ഒരു പിൻക്കാല പരിണാമമായിരിക്കും.

അകാല വാർദ്ധക്യത്തിന്റെ വിളർച്ചയും ഭൗതികമായ നിലനില്പിന്റെ വേദനയും പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന രോഗങ്ങൾ കൃശഗാത്രമായ മനുഷ്യർ ഫ്ലോറൻസിലെ വീഥികളിൽ സാധാരണമാവും. പോഷകാഹാര ദുർലഭമില്ലാത്ത ഒരു ജനത വളരെ ശ്രദ്ധേയമായ ഒരു കാഴ്ചയാണ്. എന്തുകൊണ്ടോ എന്തിനോ ബോധ്യപ്പെട്ടു തുടങ്ങിയത് ഫ്ലോറൻസിൽ വെച്ചാണ്. ഏതു യൂറോപ്യൻ സമൂഹങ്ങളെക്കാളും ഉയർന്ന ജീവിതനിലവാരം പുലർത്തുന്ന സ്വിറ്റ്സർലൻഡിലെ നഗരവീഥികളിൽ ഞാൻ അതു തിരിച്ചറിഞ്ഞിരുന്നു. ഫ്ലോറൻസിലെത്തിയ നാൾ വൈകുന്നേരം സാൻ-ലോറൻസോ എന്ന പഴയ മെഡിചിപ്പള്ളിയുടെ പരിസരത്തു ഞങ്ങൾ ഒരു കല്ലടവിൽ വെറുതേ ഇരിക്കുകയായിരുന്നു. മുന്നിലെ വഴിവിപണിയിൽ സൂര്യപുരുഷന്മാരായ കച്ചവടക്കാർ തങ്ങളുടെ സ്റ്റാളുകളെപ്പറ്റി അനന്തര പന്ത അപസാനിപ്പിക്കാൻ തുടങ്ങുന്നു. ഒരു ദിനാന്ത്യത്തിലെ അദ്ധ്വാനത്തിന്റെ തളർച്ചയല്ല, തുടങ്ങാനിരിക്കുന്ന രാത്രിയുടെ ഉല്ലാസമാണ് ആ ജനങ്ങളുടെ ശബ്ദമുഖരിതവും പ്രസന്നവുമായ ചോഷക്കളെ നയിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത്. സാധാരണ വേഷങ്ങളിൽ സംഘങ്ങളായി തെരുവുകളിലും ചുറ്റുമുള്ള ബാറ്റുകളിലും നിറഞ്ഞു കൊണ്ടിരുന്ന മനുഷ്യരുടെ നിർവിചാരമായ, സൈദ്ധ്യമായ ഉന്മേഷം എനിക്കു വളരെ പ്രകടമായിത്തോന്നി. ഭൗതികമായ ക്ലേശത്തിന്റേയോ ദൈന്യത്തിന്റേയോ യാതൊരു പ്രതിച്ഛായകളും അവർക്കിടയിലില്ല. സാധാരണ അഭിജാതമായ ഈ യൂറോപ്യൻ മനുഷ്യജന്മസ്സു എന്റെ ഇന്ത്യൻ കണ്ണുകൾക്കു മുന്നിൽ അപരിചിതവും അലങ്കരിച്ചതുമായ ഒരു പ്രത്യേകം പോലായി. ഈ തെരുവിന്റെ മൊത്തമായ ആരോഗ്യവും പ്രസരിപ്പും സജീവമായ ഒരു വാസ്തവം പോലെ മുന്നിൽ തെളിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ എന്താണ് പോഷകാഹാര ദുർഭിക്ഷം എന്ന് പൊഴുതുന്നവെ വ്യക്തമാകുന്നു. ഇന്ത്യയെപ്പോലൊരു രാജ്യത്തു അതേത്രമാത്രം കഠിനമാണെന്നും പല ഇന്ത്യൻ നഗരങ്ങളിലേയും സാധാരണ ദൃശ്യങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ പരിചയമുണ്ട്. കരിങ്കൽ കവാടികളിലും ഫൗണ്ടുറികളിലും തൊഴിൽ ചെയ്തു വാടിയ ശരീരങ്ങളായി ഒരു തമിഴ്നാട് പട്ടണത്തിലെ ചാരായപ്പാലകൾക്കു മുന്നിൽ വൈകുന്നേരം വന്നുകൂടുന്ന സൂര്യപുരുഷന്മാർ. ഏതെങ്കിലും ഒരു തലസ്ഥാനനഗരത്തിൽ ഗവണ്മെന്റ് കെട്ടിടങ്ങളിൽ നിന്ന് വൈകുന്നേരം പുറത്തിറങ്ങുന്ന 'വൈറ' കോളർ എന്ന പ്രിവിലേജ്ഡ് സമൂഹം. ദൃഢഗാത്രവും ആരോഗ്യത്തിന്റെ പ്രസാദമുള്ള എത്രപേരെ അവർക്കിടയിൽ കാണാം? മുഖം കോടി വളർച്ച മുട്ടി

നവോത്ഥാനത്തിന്റെ ഏറ്റവും മനോഹരമായ പുഷ്കാവനമായിരുന്നു ഫ്ലോറൻസ്. ഫ്ലോറൻസിന്റെ ഇന്നലെയുടെ അവശിഷ്ടങ്ങൾ തേടിയാണ് സഞ്ചാരികൾ അവിടെ എത്തുന്നത്. പഴയ ഫ്ലോറൻസ് പുരാതന സംഗീതത്തിന്റെ ഒരലപോലെ ഇന്നത്തെ ഫ്ലോറൻസിൽ പരന്നുകിടക്കുന്നു.

രവിന്ദ്രൻ

പരിഹാസ്യമായ എത്രയേറെ മറ്റു രൂപങ്ങൾ! സാൻ, ലോറൻസോവിനു മുന്നിലെ വൈകുന്നേരത്തിനു പിന്നീട് വളരെ ദിവസങ്ങളോളം ആത്മപീഡനപരമായ ഈ മനുഷ്യനിരീക്ഷണം ഞാൻ തുടർന്നു കൊണ്ടിരുന്നു.

പതിഞ്ഞ ഒരു കൂട്ടം മലകൾക്കിടയിൽ, ആർണോയുടെ കൃശപ്രവാഹത്തിന്റെ തീരത്തു താരതമ്യേന ഇടുങ്ങിയ ഒരു താഴ്വരയിലാണ് ഫ്ലോറൻസ്. അതുകൊണ്ട് രാത്രികാലങ്ങളിലും ചൂടുണ്ട്. ഫ്ലോറൻസിന്റെ സവിശേഷമായ പ്രകൃതി തെരുവുകളിൽ ഒത്തുവന്നു നടക്കുമ്പോൾ തിരിച്ചറിയും. നിസ്സങ്കോചമായ പൊട്ടിച്ചിരിക്കും, തുറന്ന സൗഹൃദ പ്രകടനം, നന്നായി വസ്ത്രം ധരിച്ച സൂര്യകുടും, വഴിക്കുവലകളിൽ വൈൻ കുപ്പികളുമായി സംഘം ചേർന്നിരിക്കുന്ന ചെറുപ്പക്കാർ-ഫ്ലോറൻസുകാർ സൗഖ്യവും വിനോദവും തേടുന്നവരും. ജീവിതത്തോടു ഉദാസീനമായി പ്രതികരിക്കുന്നവരും ആണെന്നുതോന്നും. സന്ധ്യയ്ക്കു പോണ്ടേവേക്യോ (പഴയപാലം) യുടെ പരിസരങ്ങളിൽ പോക്കുവെയിൽ വീഴുമ്പോൾ നഗരം അവിടെ അതിന്റെ ഏറ്റവും പ്രസാദാത്മകഭാവം നേടുന്നു.

ആർണോ നദിക്കു മുകളിൽ പതിനാലാം ശതകത്തിൽ പണിത പാലത്തിന് നഗരത്തിന്റെ ചരിത്രത്തോളം പഴക്കമുണ്ട്. അതിനു കറുകേ ഇരുവശങ്ങളിലും ഫ്ലോറൻസിലെ പ്രസിദ്ധമായ ആരണക്കെട്ടുകളാണ്. പതിനാറാം നൂറ്റാണ്ടു മുതൽ അവ ആ മരക്കെട്ടുകളിൽ നിലനിന്നു പോരുന്നു. സാർണ്യപ്പണിക്കാരുടെ വലിയ പാരമ്പര്യം അവകാശപ്പെടുന്ന പല കുടുംബങ്ങളും തൊട്ടുതന്നെയാണ് താമസിക്കുന്നത്. ടസ്കനിലെ പ്രഗല്ഭരായ ആരണപ്പണിക്കാരുടെ കേന്ദ്രമെന്ന നിലയിൽ പോണ്ടേവേക്യോ എക്കാലവും ധനികരായ വിദേശ സന്ദർശകരുടെ ഒരു പ്രധാന സങ്കേതമാണ്. നഗരത്തിന്റെ ഉറക്കുവലകളിൽ അല്പസമയം ചുറ്റിയശേഷം സന്ധ്യയോടെ ഞങ്ങൾ

പോണ്ടേവേക്യോയ്ക്കടുത്തെത്തി. അവിടെ ഏതോ ഇറ്റാലിയൻ സിനിമയുടെ ഷൂട്ടിങ്ങ് നടക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. വിലപിടിച്ച ആരണങ്ങൾ പ്രകാശിക്കുന്ന ഒരു വിന്ററാക്ഷ മുന്നിൽ നിന്ന് രണ്ടു സമുഖരായ യുവാക്കൾ വയലിൻ വായിക്കുന്നു. കടയിൽ നിന്നിറങ്ങിവന്ന ഒരു പ്രളകമാരി അവരെ ശ്രദ്ധിക്കുന്നു. വൃദ്ധനായ ഡയറക്ടർ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന സീക്കൻസ് അതാണെന്നു തോന്നി. പെൺവേഷം ഏതോ പ്രസിദ്ധ ഇറ്റാലിയൻ താരമാണ്. പാലത്തിനു മുകളിൽ ധാരാളം കാഴ്ചക്കാർ കൂടിയിട്ടുണ്ട്. ആരേണക്കെട്ടുകൾക്കു മുന്നിൽ വെറുതേ കൗതുകപൂർവ്വം കൂടിനടക്കുന്ന വീട്ടമ്മമാരുടെ സംഘങ്ങളെ ആരെല്ലാമോ മാറിനിറുത്തു ന്നു. പക്ഷേ, ചുറ്റും നടക്കുന്ന ശ്രദ്ധിക്കാതെ കടന്നുപോവുന്ന വളരെപ്പേരുണ്ട്. പാലത്തിന്റെ പുരാതനമായ അരമതിൽ പാരിയിരുന്നു വെയിലുകയാണെന്നായി പെൺകുട്ടികൾ സ്വന്തം ബഹളങ്ങളുടെ സ്വകാര്യവൃത്തങ്ങളാക്കി മാറി നില്ക്കുന്നു. പോണ്ടേവേക്യോയ്ക്കു മുകളിൽനിന്നു കാണുമ്പോൾ വൈകുന്നേരത്തെ തിളങ്ങുന്ന വെളിച്ചത്തിൽ ആർണോയുടെ ഇരുക്കുകളിലുമായി ഫ്ലോറൻസിലെ പഴയ കെട്ടിടങ്ങളും അവയുടെ നാനാ നിറങ്ങളായ ജാലകങ്ങളും വിദഗ്ദ്ധമായ ഒരു വണ്ണരൂപകമാണ്.

പുരാതന റോമൻ രാജപാത ഫ്ലാമിനിയ ആർണോയെ മുറിച്ചു കടന്നു ഇന്നു പോണ്ടേവേക്യോ നിലനിൽക്കുന്നതെന്നാണ്. പാലത്തിനു ചുറ്റുമായി ബി. സി. രണ്ടാം ശതകത്തിൽ ഫ്ലോറൻസിലെ ആദ്യത്തെ കടിപാർപ്പു തുടങ്ങിയെങ്കിലും നഗരത്തിന്റെ ഖ്യാതി പെരുകിയതു പതിനൊന്നാം നൂറ്റാണ്ടോടുകൂടിയാണ്. അക്കാലത്തു ട്രേഡ് ഗിൽഡുകൾ പ്രബലങ്ങളാകുകയും ടസ്കൻ വസ്ത്രങ്ങൾക്കു വിദേശങ്ങളിൽ വിപണിയുണ്ടാവുകയും യൂറോപ്പിലെ രാജാക്കന്മാരുടെ അനേകം യുദ്ധങ്ങൾക്കു പണം കടം കൊടുക്കാനാവുംവിധം ഫ്ലോറൻസിലെ ബാങ്കിങ്

ഫ്ലോറൻസ്

ത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നപ്പോഴും ഞാൻ ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത് ഇതാണ്. ഇറ്റാലിക്കാർ അവരുടെ സംഗീതാത്മകമായ മൊഴിയിൽ 'ഫിറാൻസേ' എന്നു വിളിക്കുന്ന ഫ്ലോറൻസിനെക്കുറിച്ച് എന്റെ ഓർമ്മകളിൽ ഒരു പഴക്കിയ സങ്കല്പമുണ്ട്.

ചരത്രത്തിന്റെ വാരിയെല്ലുകളിലൂടെ

അതു മെഡിചിയുടെ സ്വപ്നനഗരമാണ്. ഭാണയെ വാഴ്ത്തുകയും പിന്നീട് പുറത്താക്കുകയും ചെയ്ത പതിമൂന്നാംശതകത്തിലെ ഫ്ലോറൻസ്. പെടാർക്കിന്റേയും ബൊക്കാച്ചിയോയുടേയും നഗരം. സാമ്പന്നരോളയുടെ ഭ്രാന്തൻ ഉദീരണങ്ങൾക്കു വഴങ്ങുകയും പിന്നീട് യാതൊരു നാല്പുവലയിൽ ചുട്ടു കൊല്ലുകയും ചെയ്ത, നവോത്ഥാനത്തിന്റെ ഗർഭവ്യഥയറിഞ്ഞ ഫ്ലോറൻസ്. ആർണോ നദിയുടെ തീരത്തു ബോട്ടി ചെല്ലിയും മൈക്കലാഞ്ചലോയും ഡാവിഞ്ചിയും ദൈവീകമാക്കിയ നഗരം. ലോറൻസോ മെഡിചിക്ക് തത്വമുപദേശിക്കാൻ മാക്കി ചെല്ലിയെ നൽകിയ നഗരം. അവിടത്തെ വെണ്ണക്കൽ രാശി ഏകച്ഛായാവിരസമല്ല. വർത്തമാനവും ചരത്രത്തിന്റെ മൃതാനന്തര പ്രാവേം തന്നെയായ ഈ നഗരങ്ങളുടെ സമകാലിക ജീവിതം എന്നും യാത്രക്കാരനായിത്തന്നെ പോവുന്നു. തെരുവീഥികളും റെസ്റ്റോറന്റുകളും സദാ സജീവമാക്കുന്ന ജനസഞ്ചയം ഫോസിലുകൾ

നിശ്ചിതമായ ഒരു പ്രകാശനിയന്ത്രണത്തോടെ പതിഞ്ഞിരിക്കുന്നു എന്നു തോന്നും. താഴ്വരയ്ക്കു മുകളിൽ മദ്ധ്യോഹ്നത്തിലും ജലപ്പുറോടെ കനത്ത ആകാശം വെളിച്ചത്തിന്റെ ഒരിതരച്ഛായയാണ്. ടൂറിസ്റ്റ് ഹൈഡ് പുസ്തകങ്ങൾ 'ടസ്കൻ മിറാക്കിൾ' എന്നു പുകഴ്ത്തുന്ന പ്രകാശത്തിന്റെ ഈ കനിവിൽ ചിലപ്പോൾ മലകൾക്കു മുകളിൽ കർഷകവേനങ്ങൾ ആരോ എഴുതിയ പാസ്റ്ററൽ കാവ്യബിംബങ്ങൾപോലെ തരളവും. അയഥാർത്ഥ്യമായി കാണുന്നു. മുന്തിരിത്തോട്ടങ്ങൾ പൊതിഞ്ഞ മലകൾക്കു മുകളിൽ ഓട്ടമേഞ്ഞ, പഴയ ഗില്ല്മാതൃകകളിൽ ചിമ്മിനിയും മറ്റുമായുള്ള വീടുകൾ. അവയെ പാതി മറച്ചു ഒതുക്കത്തിൽ വളർന്ന പൈൻവൃക്ഷങ്ങളുടെ ശിരോവൃന്ദം. പശ്ചാത്തലത്തിൽ ആകാശത്തിന്റെ അഗാധനീലയിൽ വരച്ചുചേർത്തവിധം നിശ്ചലവും നിഷ്ക്രമ്യവുമായി ഏതാനും വൃദ്ധൻസൈപ്രസ് മരങ്ങൾ. ഈ ഫാം ഹൗസിനുള്ളിൽ ജീവിതം വളരെ എളുപ്പമായിരിക്കണം.

ആർണോ നദീസമതലം ടസ്കൻ പ്രവിശ്യകളുടെ ഹൃദയമാണ്. അതു സസ്യനിബിഡവും ഫലഭൂയിഷ്ഠവുമാണ്. യൂറോപ്പിനും ട്രോപ്പിക്കിനുമിടയ്ക്കുള്ള ഒരു തരം വെജിറേഷൻ. റെയിൽ വഴിയുടെ പാർശ്വങ്ങളിൽ ഇടയ്ക്കു ഗോതമ്പു വയലുകൾക്കൊപ്പം പുകയിലപ്പാടങ്ങളും കാണാം. കുന്നുകളിൽ ഖേവ് മരങ്ങളും മുന്തിരിപ്പന്തലുകളും. താഴ്വരകളിൽ തിനയും ഗോതമ്പും മൽബറിപ്പച്ചടി

കുടുംബങ്ങൾ സമ്പന്നമാവുകയും ചെയ്തു. പന്ത്രണ്ടും പതിനേഴും നൂറ്റാണ്ടുകളിൽ വിശുദ്ധ റോമൻ സാമ്രാജ്യവും മാർപ്പാപ്പയും തമ്മിൽ നടന്ന ദീർഘമായ മത്സരത്തിൽ നഗരവും പേരിതിരിഞ്ഞു വളരെക്കാലം പടവെട്ടിയിട്ടുണ്ട്. പതിമൂന്നാം ശതകത്തിന്റെ അന്ത്യത്തിൽ മാർപ്പാപ്പയെ പിൻതുണച്ച പ്രളക്കർമാർ ഫ്ലോറൻസിൽ അധികാരത്തിൽവന്നു. പക്ഷേ, 1348-ൽ ഇരുണ്ട മരണം വീശുകൊണ്ട് പടർന്നുപിടിച്ച പ്ലേഗ് നഗരത്തിന്റെ ജനസംഖ്യയെ ഏതാണ്ട് നാമാവശേഷമാക്കി.

പിന്നീട് ഫ്ലോറൻസിന്റെ ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പും നവോത്ഥാനകാലവും മെഡിചി കുടുംബത്തിന്റെ വാഴ്ചയിലാണ് ഉണ്ടാവുന്നത്. പിറവി, സ്കോസി തുടങ്ങിയ ബാങ്കിങ്ങ് കുടുംബങ്ങളിലൊന്നായ മെഡിചി എന്ന നൂറ്റാണ്ടുകളോളം ഫ്ലോറൻസിന്റേതും പിൻക്കാലത്തും മൊത്തം ടസ്കൻ പ്രദേശങ്ങളുടേയും ഭരണസാരഥ്യം വഹിച്ചു. ശില്പികളേയും ചിത്രകാരന്മാരേയും കവികളേയും ഫ്ലോറൻസിലേക്ക് ആകർഷിച്ചു. പ്രശസ്തങ്ങളായ പല വാസ്തുശില്പങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചതും അപൂർവ്വമായ കലാസ്നേഹം പ്രകടിപ്പിച്ച മെഡിചി ഭരണാധികാരികളാണ്. അവരിലൊരാളായ ലോറൻസോ മെഡിചി ഒരു അരക്കിറക്കനും കവിയുമായിരുന്നു. പ്ലേറ്റോണിക് അക്കാഡമിയും പ്രസിദ്ധമായ ലോറൻഷ്യൻ ലൈബ്രറിയും സ്ഥാപിച്ചത് അദ്ദേഹമാണ്. ലോറൻസോയും മതഭ്രാന്തനായിരുന്ന സാവനരോളയും തമ്മിൽ ഉണ്ടായ ഇടച്ചിൽ നഗരചരിത്രത്തിലെ കൗതുകകരമായ ഒരു ഉപാഖ്യാനമാണ്.

ദാതേയുടെ പുതിയ ഇരിപ്പിടം

രാത്രി സാസ്സോ ഡി ദാനേ (ദാനേയുടെ ഇരിപ്പിടം) യിൽ അത്താഴം. ഉഫ്ഫിജി (uffizi) കൊട്ടാരത്തിന് ചുവടെ പ്യാസാ സിത്തോറിയയിലെ കവല റസ്സോറീലൊന്നിൽ അത്താഴത്തിന് മുൻപുള്ള 'അപ്പാരീഫ്' ലഹരിക്കുവേണ്ടി കൂടിയവർക്കിടയിൽ തെല്ലനേരമിരുന്നശേഷം ഞങ്ങൾ ഒരു കൊള്ളാവുന്ന താർത്തോറിയ അന്വേഷിച്ചിറങ്ങി. എട്ടുമണിയോടുകൂടി കടകമ്പോളങ്ങൾ അടച്ചു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പല റസ്സോറീകളും അവസാനത്തെ മേശകൾ വിരിക്കുന്നു. അത്താഴം ഫ്ലോറൻസിൽ വളരെ നേരത്തേ കഴിയുന്നതാണ്. ബാറുകൾ മാത്രം ചിലപ്പോൾ പാതിരാത്രിവരെ തുറന്നുകിടക്കും. പകൽ വഴികളിൽ ഞങ്ങളോർമ്മിച്ചിരുന്ന ചില 'സെല്ലാറ'കളും താർത്തോറികളും പൂട്ടിക്കഴിഞ്ഞു. ഏതാണ്ട് നിരാശമായ ഒരു അന്വേഷണത്തിന്റെ അവസാനത്തിലാണ് സാസ്സോ ഡി ദാനേയുടെ പതിഞ്ഞ വെളിച്ചം കണ്ടെത്തിയത്. വെള്ളച്ചുരുകളിൽ മുതിർവള്ളികൾ പടർന്ന കയറിയിട്ടുള്ള, ഓട്ടമേഞ്ഞ ഒരു ചെറിയ റസ്സോറീ. തെരുവിൽനിന്ന് അല്പം ഉൾവലിഞ്ഞ് പൂർത്തകിടിയിൽ. അതിന്റെ അന്തം

രീക്ഷം എദ്യവും നിശ്ശബ്ദമാണ്. പനിനീർ ചെടികൾ അർദ്ധവൃത്താകൃതിയിൽ വെട്ടി നിറുത്തിയ ഫെൻ സിങ്ങിനകത്തെ അകണത്തിൽ ചുകന്ന പരവതാനിക്ക് ഇരുവശവുമായി രണ്ടു വരി മേശകൾ.

ഇറാലിയൻ പാപകകലയും മെഡിചിയുടെ അടുക്കളയിലാണ് പിറന്നതെന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഫ്ലോറൻസിന് സ്വന്തമായി ചില വിശേഷ വിവേകങ്ങളുണ്ട്. മിക്കവയും മൽസ്യംകൊണ്ടാണ്. 'ദാനേയുടെ ഫോട്ടൽ' ഒരു നിശ്ചിതബില്ലിൽ ത്രികോഴ്സ് ഡിന്നർ വിളമ്പുന്നു. റിസോട്ടോ വിത്ത് മീററ്റ് സോസ് (ചോറും മാംസരസവും), ചിക്കൻറോസ്റ്റ് വിത്ത് ഗ്രീൻ പീസ്, ഗ്രൂട്ട് സലാഡ് എന്നിങ്ങനെ ഒത്താഴമാണ് ഞാൻ കഴിച്ചത്. സിഗി മിഡിൽ കോഴ്സിന് കോസ്റ്റാത്ത എന്ന ഫ്ലോറൻസിൻ വിവേചനവശ്യപ്പെട്ടു. മുളകളെത്തു് ഗ്രില്ലെയ്ക്കു കടൽമത്സ്യവും ഒലിവെണ്ണയിൽ വറുത്ത മുളകു രസവും ആണിത്. അത്താഴത്തിനൊപ്പം മുപ്പതുവർഷം പഴക്കമുള്ള വിലയേറിയ ഒരു കപ്പി ചിയാന്തിവൈനം ഞങ്ങൾ ഓർഡർചെയ്തു. സാസ്സോ ഡി ദാനേ തചികരവും സൈരവുമായ ഒരു അത്താഴത്തിന്റെ ഓർമ്മയാണ്. ഈ കൊച്ചു റസ്സോറീനിന്നും ദാനേക്കും തമ്മിൽ എന്തു ബന്ധമുണ്ടെന്നറിയില്ല. ചിരപ്രതിഷ്ഠങ്ങളായ പേരുകളോട് ഇറാലിക്കാർക്കുള്ള പതിവ് ഭ്രമം മാത്രമാവാം ഇത്. എന്തായാലും മുതിർപ്പുപ്രകടനത്തിൽ ഈ ഒന്നും തരം തീർക്കുകയും ദാനേക്ക് ഒരിക്കലും അപമാനകരമായ ഒരു ടിബുട്ടല്ല.

പതിനാലാം ശതകത്തിന്റെ തുടക്കത്തിൽ ദാനേ ഫ്ലോറൻസിലെ മറ്റാരുമില്ലാത്തവർക്കുവേണ്ടി കലാകലയെക്കുറിച്ചും അക്കാലത്തെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന ആദ്ധ്യാത്മികജ്ഞാനം പ്രകടിപ്പിച്ച 'ഡിവൈൻ കോമഡി'യുടെ മഹാനായ രചയിതാവ് വിനെ നഗരം പുറത്താക്കി. പിന്നീട് ഇറാലിയൻ നഗരങ്ങളിലൂടെ വളരെക്കാലം അലഞ്ഞ ദാനേ ഫ്ലോറൻസിൽ വടക്കു് റാവേനയിൽവെച്ച് മൃതിയടഞ്ഞു. യഥാർത്ഥ ഇറാലിയൻ ഭാഷ അദ്ദേഹത്തിന്റെ രചനകൾക്കൊപ്പം ആർണോ നദീതടത്തിലാണ് ജനിച്ചത്. ഇന്നും ശുദ്ധമായ ഇറാലിയൻ മൊഴി സംസാരിച്ചു കേൾക്കുന്നത് ഫ്ലോറൻസിലാണ്. ദാനേക്കു ശേഷം ഭാഷയെ സമ്പന്നമാക്കിയ പെട്രാർക്കും ബൊക്കാച്ചിയോയും പിൻക്കാലത്തും ഇറാലിയൻ ഗദ്യത്തിന്റെ പ്രാരംഭകരായ മാക്കി വെല്ലി, വാസാരി, ഗുച്ചിയാർഡിനി എന്നിവരും ഫ്ലോറൻസുകാരായിരുന്നു. ഇറാലിയൻ മൊഴിയുടെ സുഖശ്രാവ്യമായ സംഗീതധ്വനി ഇപ്പോഴും ഫ്ലോറൻസിലെ തെരുവുകളിൽ തിരിച്ചറിയും. മൊഴിയിൽ മാത്രമല്ല, കലയിലും സംസ്കാരത്തിന്റെ മറ്റു മേഖലകളിലും എല്ലാ കാലവും തങ്ങൾ ഒരു ഉയർന്നുമാണെന്നും ഫ്ലോറൻസുകാർ അഭിമാനിക്കാറുണ്ട്.

ആഹാരം കഴിഞ്ഞ് അല്പനേരം കൂടി പുറത്തിറക്കുവാൻ ഒരു സുഖനിമിത്തം

പാകത്തിൽ വീര്യമുള്ള വല്ല മദ്യവും കഴിക്കാനായി ഞങ്ങൾ പ്യാസാ സിത്തോറിയയിൽത്തന്നെ തിരിച്ചെത്തി. പതിനൊന്നുമണി കഴിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിലും അവിടെ ബാറുകൾ തുറന്നുകിടന്നിരുന്നു. വഴിക്കു്, വലിയ വാഹനഗതാഗതം അനവദിക്കാത്ത ഇടങ്ങിയ തെരുവുകൾ നിശ്ശബ്ദമായി കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. നഗരം കാണുവാൻ രാത്രിയിലെ ഈ നിർജ്ജന വഴികളാണ് ഭേദം. സമകാലികമായ ഒരു ആഘാതത്തിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിലല്ലാതെ കാണുമ്പോൾ മാത്രമാണ് നഗരത്തിന്റെ പുരാതന വാസ്തുശില്പ പ്രകൃതി കണ്ടെത്തപ്പെടുന്നത്.

ബാറിലെ തിരക്കിൽ ഒറ്റയ്ക്കിരുന്ന ഒരു അമേരിക്കൻ യുവാവ് ഞങ്ങൾക്കരികെ വന്നിരുന്നു ചിരപരിചിത നെപ്പോലെ സംസാരം തുടങ്ങി. മിലാനിൽ നിന്ന് വൈകുന്നേരം എത്തിയതേയുള്ള അയാൾ.

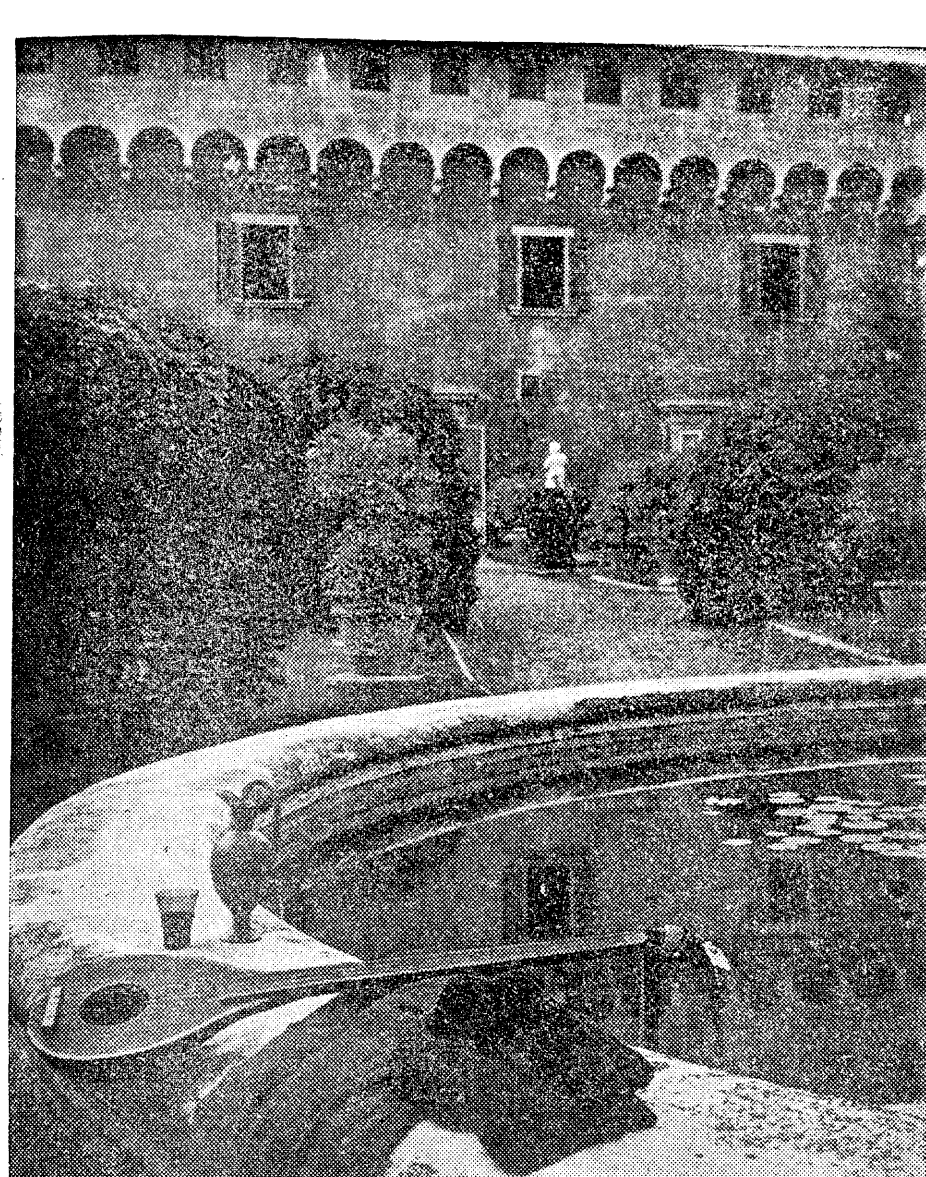
'ടോക്കിങ്ങ് ഈസ് പ്രാക്ടിക്കലി ഇംപോസിബിൾ' അയാൾ പറഞ്ഞു. 'ദലാംഗോജ്'.

ഇംഗ്ലീഷ് സംസാരിക്കുന്നവർ വളരെ അപൂർവ്വമാണ്. അത്യാവശ്യത്തിന് കാര്യങ്ങൾ തിരക്കി അറിയാമെന്നാലും അയാൾ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന വിധത്തിൽ ഒരു സംഭാഷണത്തിന് ഫ്ലോറൻസുകാരെ കണ്ടെന്നു വരില്ല. എങ്കിലും വല്ലാത്ത ഒരു അക്ഷമയോടെ അയാൾ പലതായും സംസാരിക്കുവാൻ വ്യഥാ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. കാലിഫോർണിയക്കാരനായ മൈക്ക് ആദ്യമായാണ് യൂറോപ്പിൽ വരുന്നത്. മിലാനിലും അവസ്ഥ വ്യത്യസ്തമായിരുന്നില്ലെന്ന് അയാൾ പരാതിപ്പെട്ടു.

'ഫെം കോഴ്സ്', യൂ കേൻ ഓർഡർ എ ഡിന്നർ. ആസ്ക് ദ വെററ, എ പെൻഷ്യോൺ...ബട്ട് ഏൻ ഇൻഡപ്ത് ടോക്കു...'.

മൈക്ക് എന്ന ചങ്ങാതി

ഒരു ഇൻഡപ്ത് ഡിസ് കമ്പസ് ഇറാലിയയിലെത്തിയ മൈക്ക് കൊള്ളാവുന്ന ഒരു സുഹൃത്താണെന്നു തോന്നി. സിഗി മുറിയലേക്കു് തിരിച്ചുപോയശേഷവും ഞങ്ങൾ കറേനേരം ബാറിൽ സംസാരിച്ചിരുന്നു. എല്ലാ അമേരിക്കക്കാരെയും പോലെ ആൻറിക്കുകൾക്കു മുമ്പിലുള്ള അന്ധാളിപ്പിൽ കവിഞ്ഞ് ഫ്ലോറൻസിൽ മൈക്കിന് പ്രത്യേകതാല്പര്യമൊന്നും ഉണ്ടെന്നു തോന്നിയില്ല. ഹെർബെട്ട് 'ലോട്ട്'മാന്റെ 'ദ ലെഫ്റ്റ് ബേങ്കു' എന്ന പുതിയ പുസ്തകമുണ്ടായിരുന്ന അയാളുടെ പക്കൽ. നാസി അധിനിവേശത്തിന്റെ കാലത്ത് പാരീസിലെ ബുദ്ധിജീവികളുടെ പ്രതികരണങ്ങളെക്കുറിച്ച് പല പുതിയ വിവരങ്ങളുമുണ്ട് ആ പുസ്തകത്തിൽ. ആന്ദ്രേ മാറോ, പിക്സാസോ തുടങ്ങിയവരെക്കുറിച്ച് രസകരമായ ചില പുതിയ അറിവുകൾ വായിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ പുസ്തകം എനിക്കു വേറെതെ തരാമെന്ന് മൈക്ക് വാഗ്ദാനം ചെയ്തു. വരുന്നവഷം ഇന്ത്യയിൽ വരാൻ

ഫ്ലോറൻസിന്റെ പ്രാന്തത്തിൽ നഗരത്തിലെ പ്രസിദ്ധ കലാകാരന്മാരുടെയും എഴുത്തുകാരുടെയും ഗായകരുടെയും ഒരു സങ്കേതമായ 'മെഡിചി വില്ല'

അയാൾക്കു് ഉദ്ദേശ്യമുണ്ട്. ജയ്സാൽ മറിനെക്കുറിച്ച്. സിംലയിലേക്കുള്ള തിരിച്ചടയ്ക്കലിനുള്ള മറ്റൊരു വിശദമായി അന്വേഷിച്ചു. ഒരു മണിയോടടുത്തപ്പോൾ എനിക്കു മുറിയെത്തിയതായാൽ കൊള്ളാമെന്നായി. ഞങ്ങൾക്കു പുറം കസേരകൾ മിക്കവാറും ഒഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. വെളിച്ചമുള്ള ഏതാനും ചെറുപ്പക്കാർ മാത്രമേ ബാറിൽ ശേഷിച്ചിട്ടുള്ളൂ. ഉറങ്ങാൻ ഒരിടത്തേക്കു റിച്ച് അതേവരെ മൈക്ക് ആലോചിച്ചിരുന്നില്ല. ആ പാതിരാത്രിയിൽ എവിടെ മുറി അന്വേഷിക്കാൻ. പക്ഷേ, അയാൾ അതുവളരെ എളുപ്പമാണെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നപോലെ തോന്നി. 'വിടെ യുവർ ഫ്ലേസ്'. തന്റെ വളരെ

ചെറിയ ഒരു ബാക്കുപാക്കും എടുത്ത് മൈക്ക് എന്റെകൂടെ പുറപ്പെട്ടു ഞങ്ങൾ താമസിക്കുന്ന പെൻഷ്യോണിൽ മുറിയെത്തിയപ്പോൾ ഒരു രാത്രി ഞങ്ങൾക്കൊപ്പം കഴിക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ എന്ന് ഞാൻ നിർദ്ദേശിച്ചു. പകൽമതി ഇന്നി അന്വേഷണം. ആ രാത്രി ഇനിയും അയാൾക്കൊപ്പം വഴിച്ചുറുവാവാനാവുമായിരുന്നില്ല. പകൽ കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത ഒരു ചെറുപ്പക്കാരനാണ് വാതിൽ തുറന്നത്. ഭാഗ്യത്തിന് അവിടെ മൈക്കിന് മുറിയുണ്ടായിരുന്നു.

'ബൊണിജോർണോ' രാവിലെ മുറിക്കു മുന്നിൽ-വുലന്റെ പശുതി പ്രത്യഭിവാദ്യം ചെയ്തു തിരിഞ്ഞപ്പോൾ അവർ വിണ്ടു വിളിച്ചു. 'സിത്തോർ, ബ്രേക്കു'

ഫാസ്റ്റ്?' എന്നിട്ട് അവളുടെ കൈത്തണ്ടയിലെ വാച്ചു ചൂണ്ടി മുഖത്തിനേറെ ഉയർത്തി. കൈപിടിച്ച് നിറുത്തി വാച്ചിൽ നോക്കിയപ്പോൾ വേഗത കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പ്രാതൽ ബെതുമണിക്കൂ കഴിയുമെന്ന് നേരത്തേ മുന്നറിയിപ്പു തന്നതാണ് ഇനിയും താമസിക്കാതെ ചെന്നാൽ പ്രാതൽ തരാമെന്ന് അവൾ അറിയിച്ചു. 'ഐ തോട്ട് വി വുഡ് മിസ് ഇററ' ബില്ലിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന പ്രാതൽ വ്യർത്ഥമാക്കരുതെന്ന് നിബ്ധമുള്ള സിഗി പറഞ്ഞു. അപ്പൻ ഞാൻ ഉണരുന്നതും കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു. 'ഐ വോക്കപ്പ് ബൈ സിക്സ് ഏൻററ റോട്ട്' എ ലററററ ദ ഷിപ്പ്. ആശ്രിയാട്ടി കീൽ ഒരു സ്വന്തം പ്ലാപ്പർ ഷിപ്പിൽ എല്ലാക്കാലവും വേറൊരു കറങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ് സിഗിയുടെ അച്ഛനും അമ്മയും. പല്ലപ്പോഴും ഒരിക്കൽ കരയ്ക്കുകയും ചെയ്യാം. ദിവസങ്ങൾക്കു മാത്രം അവർ സ്വിറ്റ്സർലൻഡിൽ തങ്ങളുടെ വീട്ടിൽ വരും. മറ്റു കാലങ്ങളിൽ ഒരു നിഷ്ഠയായെന്നാണ് പ്രതിമാസം ഒന്നെന്ന മട്ടിൽ സിഗി അവർക്കു എഴുത്തുകളയുകയും ചെയ്യും.

പെൻഷ്യോണിന്റെ റസ്സോറീൽ രണ്ടുമൂന്നു മേശകൾക്കു വിലങ്ങനെ സംസാരബന്ധം സ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ട് മൈക്ക് ഇരിപ്പുണ്ടായിരുന്നു. അയാളുടെ ശ്രോതാക്കളിൽ രണ്ട് ആസ്ട്രേലിയൻ യുവാക്കളും ചില ജർമ്മൻകാരുമുണ്ട്. പ്രാതൽ കഴിയും മുൻപേ മൈക്ക് ഞങ്ങൾക്കൊപ്പം കൂടി.

മിഷ്ലിൻ ടൂറിസ്റ്റ് ഗൈഡിന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങളനുസരിച്ച് ആസൂത്രിതമായ ഒരു നഗര ദർശനത്തിന് ഞാൻ നീക്കിവച്ചു പകലാണത്. അതുപ്രകാരം രാവിലെ സാൻ ലോറൻസോവിന്റെ പ്രാന്തത്തിലെ ഫ്ലോറൻസി മാർക്കറ്റു വഴി ഞാൻ പ്യാസാ ഡെൽ ഓമോയിൽപ്പോകും. അവിടെ സാൻറാ മാറിയ കത്തിശ്രദ്ധ. അതിന്റെ മനോഹരമായ ഗോപുരവും തൊട്ടുതന്നെ വളരെ പ്രധാനമായ ബാപ്റ്റിസ്കിയുമുണ്ട്. തലേന്നാൾ പ്യാസാ ഓമോ വഴി നടന്നിരുന്നവെങ്കിലും കത്തിശ്രദ്ധ ബാപ്റ്റിസ്കിയും വിശദമായി കണ്ടിരുന്നില്ല കത്തിശ്രദ്ധിന്റെ അന്തരാളവും ബാപ്റ്റിസ്കിയുടെ പ്രസിദ്ധങ്ങളായ വാതിലുകളും കണ്ടശേഷം ഞാൻ പ്യാസാ സിത്തോറിയയിലെത്തുമ്പോൾ സിഗി അവിടെ കാത്തിരിപ്പുണ്ടാകും. ഉച്ചക്ഷേണം കഴിഞ്ഞ് ഞങ്ങൾക്കുമിച്ച് ഉഫ്ഫിജി മ്യൂസിയം കാണാൻ പോകും. വൈകുന്നേരം വരെ ഇങ്ങനെ ഒരു പെരുമാറ്റമുണ്ട് തീർച്ചപ്പെടുത്തി ഞാൻ പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ മൈക്കും എനിക്കൊപ്പം പുറത്തിറങ്ങി.

എഴുപതുക്കളുടെ രണ്ടാം പകുതി ആരംഭിക്കുന്നതോടെ മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ പുതിയൊരു സാഹിത്യഭീമം ഉദയം ചെയ്തു. പിറക്കുന്ന ചെറുകഥ, കവിത തുടങ്ങിയ മിക്ക കലാരൂപങ്ങളിലും അടിസ്ഥാനപരമായ പല മാറ്റങ്ങളുണ്ടായ ശക്തമായ കാര്യം വീശിത്തുടങ്ങുകയും പുതിയൊരു സൗന്ദര്യബോധത്തിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യം അനുഭവപ്പെട്ടു തുടങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ കാലഘട്ടത്തിന്റെ തൊട്ടു പിന്നിലുള്ള കാലത്തു ജാലിച്ചു നിന്നിരുന്ന ആധുനികതയുടെ ശക്തി കണ്ടെത്തുന്ന പ്ലാറ്റ്, ആധുനിക സാഹിത്യത്തിന്റെ മൗലികമായ ഭാവബലതകളുമായി ആത്മബന്ധമുള്ള ചില വിഷമപ്രശ്നങ്ങളും കൂടുതൽ ശക്തമായി എഴുത്തുകാരന്റെ സർഗ്ഗപേതനയെ മുറിയേല്പിച്ചു തുടങ്ങി. പുതിയൊരു വാസ്തവബോധത്തിന്റെ കണ്ണുകളുമായും എഴുത്തുകാർ ജീവിതത്തിന്റെ

ത്തി. പുറത്തുനിന്നും ചരിത്ര ശക്തികളിൽ നിന്നുമുള്ള ഭാവങ്ങൾ കാലത്തിന്റെ വിപര്യയത്തിനനുസരിച്ച് മാറിയെടുത്തു. കലാപ വാസനയുള്ള കാവ്യബിംബങ്ങളുടെ സംഘർഷം സൃഷ്ടിച്ചു. സച്ചിദാനന്ദൻ സംസാരിച്ചു. ഈ മൂന്നു പേരുടേയും ആവിഷ്കരണ മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ വൈവിധ്യം ഉണ്ടെങ്കിലും അവരുടെ കാവ്യപേതനയെ പീഡിപ്പിച്ച പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് സമാനതയുണ്ടെന്ന് അടുത്തുനിന്നു പരിശോധിച്ചാൽ കാണാം. ആധുനിക കാലത്തെ മനുഷ്യാവസ്ഥയുടെ ഭരണമാണ് ഈ കവിതകളെ ആഴത്തിൽ അസ്പഷ്ടമാക്കുന്നതെന്ന് പൊതുവിൽ പറയാം. മനുഷ്യസ്വാതന്ത്ര്യത്തെ സംബന്ധി

അയ്യപ്പൻ, സി. പി. വത്സൻ, കെ. വി. ബേബി തുടങ്ങിയവരുടെ കവിതകളിലൂടെ മലയാളകവിത പുതിയൊരു ഭാവ സംക്രമണത്തിന്റെ മേഖലകളിലേക്കു കടക്കുകയാണ്.

പ്രമേയത്തിലും ആവിഷ്കരണ രീതിയിലും പുതുമയുടെ ലഹരി പ്രസരിപ്പിക്കുന്ന പരീക്ഷണങ്ങൾ നടത്തി നമ്മുടെ സൗന്ദര്യബോധത്തിൽ വമ്പിച്ച അഴിച്ചുപണികൾ നടത്തുവാൻ പുതിയ തലമുറയിലെ കവികൾക്കു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ആധുനിക കവികൾ വളർത്തിയെടുത്ത ഭാവകുതപത്തെ ധീരമായി നേട്ടം കൊണ്ടു പോകാൻ അവർക്കു കഴിയുന്നു എന്നതാണ് അവരുടെ പ്രധാന നേട്ടം. കവിതയിലെ ഏറ്റവും പുതിയ തലമുറയുടെ വളരെക്കുറച്ചു കവിതകൾ വച്ച് മൂല്യനിർണ്ണയം നടത്തുന്നത് അപകടകരമായിരിക്കും. കാരണം അവരിൽ പലരും ഇനിയും മികച്ച കവിതകളെഴുതാനിരിക്കുന്നതേയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് പൊതുവിൽ മലയാള കവിതയുടെ അന്തർലോകത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടവർക്കും സൃഷ്ടിക്കുന്ന ചില ഭാവപ്പകർച്ചകളെക്കുറിച്ച് പറയുന്നതാവുന്നില്ല. ആധുനിക കവിതകളുടെ സൃഷ്ടികളുടെ ബോധതലത്തിൽ പ്രവഹിച്ച കരുണയില്ലാത്ത നീതിബോധ വ്യവസ്ഥയോടുള്ള കലാകാരന്റെ കലാപവും, ഉയർന്ന സംസ്കാരമുള്ള ഒരു രാഷ്ട്രീയ ബോധവുമാണ് പുതിയ തലമുറയിലെ കവിതകളെ ആകർഷിച്ചത്. മനുഷ്യസ്വാതന്ത്ര്യത്തെ സംബന്ധിക്കുന്ന ചില പ്രധാനപ്പെട്ട പോദ്യങ്ങൾ അവരും കവിതയിലൂടെ ഉന്നയിക്കുന്നു. സച്ചിദാനന്ദനും കടമ്മനിയുടേയും ആവിഷ്കരണ ശൈലികളുടെ വിരൽപ്പാടുകൾ തീർച്ചയായും പുതിയ കവിതകളുടെ രചനകളിൽ തെളിഞ്ഞുകിടക്കുന്നുണ്ട്. അനിവാര്യമെന്ന വിശേഷിപ്പിക്കാവുന്ന ആ സ്വാധീനത്തിനിടയിലും കവിതകളിലെ മൗലികതപത്തിന്റെ അഗ്നിസൗന്ദര്യം നാം കാണുകതന്നെ വേണം.

ആധുനികതയുടെ തിരമാലകൾക്കു ശേഷം വന്ന കവിതകളുടെ ബോധതലത്തിൽ ഉയിർത്തെഴുന്നേൽക്കുന്നത് ജീവിതത്തിന്റെ ജീർണ്ണത കണ്ടുള്ള കലാകാരന്റെ വിശുദ്ധമായ ക്രോധമാണ്. പുതിയ കവിതകളുടെ ബോധമണ്ഡലത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത് ആധുനികജീവിതത്തിന്റെ ആത്മീയ വസ്തുത കണ്ടുള്ള നടുക്കത്തിൽ നിന്നും ജനിക്കുന്ന ഭാവവ്യാധികളാണ്. ആത്മീയമായ തകർച്ച കണ്ടുള്ള ക്രോധവീര്യമാണ് അവരുടെ കവിതകളുടെ ജീവജലമെന്നപോലും പറയാം. പക്ഷേ, ഈ നൈതികമായ ക്രോധം പ്രത്യക്ഷമായി പ്രകടിപ്പിക്കുകയോ ഉപരിപ്പവമായ ആവേശത്തിന്റെ സ്വരത്തിൽ വിളിച്ചുപറയുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് എഴുപതുക്കളുടെ മദ്ധ്യത്തിനു ശേഷം മലയാള കവിതയിലുണ്ടായ നവീനവും ഉദാത്തവുമായ രാഷ്ട്രീയ ബോധം പഴയ പട്ടപ്പാട്ടുകളുടെ കാപട്യം

പിറവിതരങ്ങൾ ബലിപാട്ടുകൾ

അന്തർമണ്ഡലങ്ങളിലേക്കു കടക്കുന്നത് എഴുപതുക്കളുടെ ഒടുവിൽവന്ന കലാസൃഷ്ടികളിൽ കാണാം. അങ്ങനെ അറുപതുക്കളിലും എഴുപതുക്കളുടെ ആദ്യപകുതിയിലും മലയാള സാഹിത്യത്തെ അടിച്ചു പിളർത്തുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ മറ്റു ചില തീവ്രമായ മാനുഷികയാഥാർത്ഥ്യങ്ങളായി വിലയം പ്രാപിക്കുകയും മലയാള സാഹിത്യം പൊതുവിൽ പുതിയ വീഥികളിലൂടെ പ്രയാണമാരംഭിക്കുകയും ചെയ്തു. മാറ്റത്തിന്റെ മേഘഗർജ്ജനം പ്രധാനമായും ഉയർന്നുകേട്ടത് കവിതയിലാണ്. അയ്യപ്പപ്പണിക്കർ, കടമ്മനിയ്ക്കും സച്ചിദാനന്ദൻ എന്നീ കവികൾ വ്യത്യസ്തമായ മാർഗ്ഗങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് ജീവിതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള തങ്ങളുടെ ആത്മനിഷ്ഠ നിലവുമായ നിരീക്ഷണങ്ങൾ കാവ്യകലയിലൂടെ രേഖപ്പെടുത്തി, സാഹിത്യജീവിതത്തിൽ പുതിയൊരു ജന്മം നേടിയെടുത്തു. പണിക്കരുടെ 'കുർബ്ബാന കവിതകൾ', കടമ്മനിയുടെ 'ശാന്ത്', 'നഗരത്തിൽ പറഞ്ഞ സുവിശേഷം', സച്ചിദാനന്ദന്റെ 'ബോധവതി', 'പിഡനകാലം' എന്നീ കവിതകൾ മാറ്റത്തിന്റെ വ്യക്തമായ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളാണ്. ഐറ്റണിയുടേയും പരിഹാസത്തിന്റേയും പാതകളിലൂടെ നടന്ന് പണിക്കർ ജീവിതഭരണത്തെ ദാർശനിക മനസ്സുള്ള കോമാളിയുടെ ചിരിയുമായി നേരിട്ടപ്പോൾ, കടമ്മനിയ്ക്കും ഈ ഭരണത്തിൽനിന്നും രക്ഷപ്പെടുവാനായി ആദിമാതാവിന്റെ ഓർമ്മകൾ ഉണർത്തി വിട്ടു നഗ്നങ്ങളിലൂടെയും കല്ലുകളിലൂടെയും ശക്തിസമ്പ്രദാനിയിലായ രാജദേവതയെ ഉണർത്തുവാൻ പാടി ഉണ

ടുന്ന പ്രശ്നങ്ങളാണ് അവർ ഉന്നയിക്കുന്നത്. ജീവിതത്തിന്റെ സാംസ്കാരികവും രാഷ്ട്രീയവും ധാർമ്മികവുമായ തലങ്ങളിൽ കവിതകളുടെ അന്തർദ്ദൃഷ്ടികൾ ചെന്നെത്തിയപ്പോൾ കണ്ട ഭീകരങ്ങളായ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളാണ് അവരെ അഗാധമായി മുറിയേല്പിച്ചത്. ജീവിതത്തിന്റെ ഭാരമേറിയ ഭരണമാണ് വിശുദ്ധമായ രോഷം ചൊരിയുവാൻ അവരെ പ്രേരിപ്പിച്ചത്. ഉദാത്തമായ ഒരുതരം രാഷ്ട്രീയബോധം ഈ കവിതകളുടെ മൗലികമായ സവിശേഷതകളിലൊന്നാണ്. രാഷ്ട്രീയപ്രശ്നങ്ങൾ നേരിട്ടുള്ള പ്രസ്താവനകളായോ, ഉദ്ബോധനമായോ അവതരിപ്പിക്കാതെ മിത്തിന്റേയും ഐതിഹ്യത്തിന്റേയും പശ്ചാത്തലത്തിൽ ചിത്രീകരിച്ച് ഒരേ സമയം സമകാലീകതയുടേയും പൗരാണികതയുടേയും അന്തരീക്ഷം സൃഷ്ടിക്കുന്നു. രാഷ്ട്രീയബോധം പ്രശ്നീകരിക്കുന്ന കവിതകളുടെ അതിസാരം [overtone] ദാർശനികമാണ് എന്ന പ്രത്യേകതകൂടി അടിവരയിട്ടു പറയണം. ഇങ്ങനെ നമ്മുടെ പ്രയാണപ്പെട്ട കവികൾ രാഷ്ട്രീയവും ദാർശനികവുമായ അർത്ഥതലങ്ങൾ നിറഞ്ഞ കവിതകളെഴുതിത്തുടങ്ങിയ ഘട്ടത്തിൽ, എഴുപതുക്കളുടെ രണ്ടാം പകുതിയിൽ, ചെറുപ്പക്കാരായ കവികൾ കവിതയുടെ രംഗത്തേക്കു കടന്നുവരികയുണ്ടായി. ആധുനികകാലത്തെ മനുഷ്യാവസ്ഥയുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുവാൻ, വായനക്കാരന്റെ ഉള്ളിൽ തട്ടുവീധം ആവിഷ്കരിക്കുവാൻ അവരിൽ ചിലർക്കു കഴിയുന്നു. ബാലചന്ദ്രൻ ചുള്ളിക്കാട്, ഡി. വിനയചന്ദ്രൻ, എ.

നിറഞ്ഞ വിപ്ലവബോധത്തിൽ നിന്നും മൗലികമായും വ്യത്യസ്തമാണ്. ആത്മഗതത്തിന്റെയും ഭാഷണത്തിന്റെയും രീതി സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് അത്യുഗ്രമായ സ്വകാര്യവേദങ്ങളിലൂടെ ഈ കാലഘട്ടത്തിന്റെ ശ്രവ്യം ഭാരണവുമായ അവസ്ഥയും മൗനത്തിൽ മറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ക്ഷോഭവും പ്രകൃബ്ധതയും അവർ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു. അനുഭൂതികൾ ഉറഞ്ഞുകിടക്കുന്ന സ്ഫോടകകാന്തി നിറഞ്ഞ കാവ്യബിംബങ്ങളും ആദികാലത്തിന്റെ സ്മരണകൾ ഉണർത്തിവിടുന്ന ആദിരൂപങ്ങളും പുരാണധനികളും അർത്ഥസങ്കല്പങ്ങളും ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് വ്യക്തിഗതങ്ങളായ വ്യസനങ്ങൾ ആവിഷ്കരിക്കുന്നു. പുരാണങ്ങളിൽനിന്നും പ്രാചീനമായ ഇതിഹാസങ്ങളിൽനിന്നുമുള്ള പ്രതീകങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് പുതിയ ജീവിതസന്ദർഭങ്ങൾ ആവിഷ്കരിക്കുകയാണ്. വൈയക്തികങ്ങളായ

യാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ ധ്വനനശക്തിയുള്ള ബിംബങ്ങളിൽ നിറച്ചുവയ്ക്കുകയാണ്. സമൂഹത്തിന്റെ രക്ഷിതാവായോ കല്ലുനികവാദികളെപ്പോലെ ലോകത്തിന്റെ അംഗീകരിക്കപ്പെടാത്ത നിയമനിർമ്മാതാവായോ പുതിയ കവി നടക്കുന്നില്ല. കാലത്തിന്റെ ദുഃഖങ്ങൾ ഏറ്റുവാങ്ങി സ്വയം ബലിയാടായിത്തീരുകയാണ് വർ. ബലി, കരുതി, രക്തം, ശവം, ദുർമരണം എന്നിങ്ങനെയുള്ള രാദസൗന്ദര്യം കലർന്ന വാക്കുകളും ഘനീഭവിപ്പിച്ച രൂപങ്ങളും വിചിത്രമായ കല്ലുകളും മിക്ക കവികളുടെയും സൃഷ്ടികളിൽ വിവിധരൂപഭാവങ്ങളിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നുണ്ട്. അവയിലൂടെ, മനുഷ്യജീവിതം ദീനമായ കരുതികൊടുക്കലാണെന്നും ഈ കാലം മഹാഭരണത്തിന്റെ കാലമാണെന്നും സൂചിപ്പിക്കുകയാണ് കവികൾ. എന്താൽ പുതിയ കവിതയുടെ ബോധതലത്തിൽ കാണുന്ന ശോകത്തിന്റെ അന്തർ

മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന ദൃശ്യങ്ങളും അവ അവരിലുണർത്തുന്ന ഭാവവ്യാധികളുമാണ് ബാലചന്ദ്രൻ 'ഒരു പ്രണയഗീത'ത്തിൽ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നത്. ഒരനുരാഗഗാനത്തിന്റെ ആർദ്രമായ തലം വിട്ടുയർന്നു പുതിയ അർത്ഥമാനങ്ങൾ പ്രതിധ്വനിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് കവിത നിർമ്മുന്നതാണ് നാം കാണുന്നത്. ആർദ്രമായ പ്രേമപോലും കാലത്തിന്റെ വൈചര്യംകൊണ്ട് കൊടിയ പാപത്തിന്റേയും ഭരണത്തിന്റേയും ഗർഭങ്ങളിലേക്കു പതിക്കുന്നു. സ്വന്തം കരുതിയിലേക്കു കരിച്ചുപോകുന്ന കൊമ്പുചുവന്ന അറവുഗുലങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ബലിബലകല്പന തീർച്ചയായും പ്രണയഗീതത്തിനു പറ്റിയതല്ല. പിന്നീട് നാം കണ്ടുമുട്ടുന്ന 'തുളിപ്പുനീച്ച കിടക്കുന്ന ഉണ്ണികൾ', 'നീണ്ട മൗനത്തിലേക്കു കഴഞ്ഞുവീഴുന്ന രാപ്പക്ഷികൾ', 'ദുർമരണത്തിന്റെ സാപ്പം തലച്ചോറ് കാർന്നുതിന്നുന്നു', 'പകുതിയും മീൻ തിന്നുതീർത്ത ശവങ്ങൾ', 'പകലിന്റെ പ്രേതപ്രഹസനം', 'ജീവിതാസക്തികൾ', 'തുങ്ങി മരിച്ച വഴിയമ്പലങ്ങൾ', 'കൊലക്കത്തി പാളേണ്ട മാടിന്റെ യാതനാരാത്രി' തുടങ്ങിയ കലയുടെ വൈദഗ്ദ്ധ്യകാന്തി പ്രസരിപ്പിക്കുന്ന കാവ്യബിംബങ്ങളും വിചിത്രങ്ങളായ രൂപങ്ങളും വിരോധാത്മകവ്യങ്ങളും ഈ കാലത്തു നിറഞ്ഞു നിൽക്കുന്ന ക്രൂരമായ ജീവിത യാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നവയാണ്. ബിംബങ്ങൾ ഇവിടെ കവിയുടെ ജീവിതദർശനത്തിന്റെ കണ്ണാടിയിലായിത്തീരുന്നു.

പ്രസന്നരാജൻ

ആധുനിക കാലത്തെ മനുഷ്യാവസ്ഥയുടെ ഭരണത്തിന്റെ പാട്ടുകാരാണ് നമ്മുടെ പുതിയ കവികൾ. മനുഷ്യസ്വാതന്ത്ര്യത്തെ സംബന്ധിച്ച പ്രശ്നങ്ങളാണ് അവരെ നേരിടുന്നത്.

കവിയുടെ വ്യഥകൾ ചിലപ്പോൾ നേരിട്ടു പറയുന്നുണ്ട്. അപ്പോഴും വിരസമായ പ്രസ്താവനയുടെ സ്വഭാവം പ്രകടമാകുന്നില്ല. ഓരോ ചുവടിലും നഗ്നപാദങ്ങളിൽ ആണിത്തുരുമ്പു തറഞ്ഞു മുറിയ്ക്കുന്ന ഓരോ വിരലിലും കാലചക്രം പാഞ്ഞു കേറിയതെന്ന്, തൊട്ടുമ്പോൾപ്പുറത്തു ഞാൻ.

എന്നിങ്ങനെയുള്ള വരികൾ പരക്കെ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളും ആധുനിക മനുഷ്യനെ എത്രമേൽ യൗനീയമായ മഹാഭരണത്തിലേക്കു നയിക്കുന്നുവെന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്നു. കവിതയുടെ ഒടുവിൽ മനുഷ്യബന്ധങ്ങളുടെ അസാധ്യതയിലേക്കു വിരൽപ്പുണി പ്രണയബന്ധം ശിഥിലമായിത്തീരുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ആധിയോടെ കവി പാടുന്നുണ്ട്. മുപ്പതുവെള്ളി വിലയുള്ള മെത്തയിൽ, പശ്ചാത്താപത്തിന്റെ പാപബോധം ഉപേക്ഷിച്ച്, അന്യനെ കെട്ടിപ്പുണർന്നു കിടക്കുവാൻ കാമുകിയോട് ആവശ്യപ്പെടുമ്പോൾ ആധുനികകാലത്തു നടക്കുന്ന ഭരണഗംഭീരമായ ഒരു കരുതനാടകത്തിന്റെ തിരശ്ശീല ഉയർത്തി കാണിക്കുകയാണ് കവി. മുപ്പതു വെള്ളി എന്ന ബിംബം പുരാണത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയൊരു ഒറ്റിക്കൊടുപ്പലിന്റെ ദുഃഖസ്മരണ ഉണർത്തിവിട്ടു കവിതയ്ക്കു പുതുനെ ഒറ്റിക്കൊടുത്തത് മറ്റൊരാളാണെങ്കിൽ ആധുനികമനുഷ്യൻ സ്വയം ഒറ്റിക്കൊടുത്തു ആത്മബലിയുടെ പീഡ

ഘടനയിൽ ക്രോധം നിറഞ്ഞുനിൽക്കുന്നതായി അവയുമായി സംവദിക്കുന്ന പരിചയസമ്പന്നനായ വായനക്കാരൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു. ആദികവിയെപ്പോലെ പുതിയ തലമുറയിലെ കവികളും ശോകത്തെ ക്രോധമാക്കിമാറ്റുന്നു. ഹെമിംഗ്വേയുടെ കീഴ്വരനെപ്പോലെ പുതിയ കവികളും സിംഹങ്ങളെ സ്വപ്നം കണ്ടുണ്ടെന്നും അങ്ങനെ മഹാഭരണത്തിന്റെ ഇരുളിൽ നക്ഷത്രവെളിച്ചം പ്രസരിപ്പിക്കുന്നു.

സ്വകാര്യജീവിതത്തിൽ ഒരാൾ നേരിടുന്ന അഗാധമായ പീഡനങ്ങളും വേദങ്ങളുമാണ് ബാലചന്ദ്രന്റേയും അയ്യപ്പന്റേയും കവിതകളിൽ നിറഞ്ഞുനിൽക്കുന്നത്. തികച്ചും വ്യക്തിഗതങ്ങളായ വിഷമപ്രശ്നങ്ങൾ മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിന്റെ തന്നെ ആന്തരികവ്യഥയായി മാറുന്നത് 'ഒരു പ്രണയഗീതം', 'മാപ്പുസാക്ഷി', 'അമാവാസി' തുടങ്ങിയ കവിതകളിൽ കാണാം. സൂര്യൻ അസ്തമിച്ചപ്പോൾ നടക്കാനിറങ്ങിയ കാമുകീകാമുകന്മാരുടെ

നം ഏറെറടക്കുന്നു. ഇതാണ് പുതിയ കാലത്തിന്റെ ഭരണധി. ഈ ഭരണ നാടകം ഏറ്റവും നന്നായി സാഹചര്യ മടയുന്നതു നായകൻ അധോനഗരത്തി ന്റെ നീറ്റവും സ്വപ്നവില്ലാത്ത ഭീകര മായ രാത്രിയിലേക്കു, കൊലപ്പെത്തി ആഞ്ഞുപതിക്കേണ്ട അറുമാടിയെൻ രാത്രിയിലേക്കു മടങ്ങുവാൻ തീരുമാനിക്കുമ്പോഴാണ്. ബലിമുത്തത്തിന്റെ ജീവിതം ഏറെറടക്കുവാൻ മനുഷ്യൻ വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവെന്നു കവി സൂചിപ്പിക്കുകയാണ്. അലസവിനോദത്തിനു വേണ്ടി സമ്പ്രദായത്തിൽ നടക്കുവാനിറങ്ങിയ കാമുകികാമകന്മാരുടെ ഈ ഭരണചിത്രങ്ങളിലൂടെ കവി ഈ കാലത്തെ മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ അവസ്ഥ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. സ്വകാര്യഭവത്തെ കാലത്തിന്റെ ആന്തരികവ്യഥയാക്കി മാറ്റുന്നു.

ആധുനിക ചിത്രകലയിലെമ്പോലെയെ കവിതയിലും ഓരോ ചിത്രത്തിന്റേയും നേരിട്ടുള്ള അർത്ഥമല്ല, അവ അനുവാചകനിൽ സൃഷ്ടിക്കുന്ന പ്രതിസ്പർശമാണ് പ്രധാനം. ആധുനിക ചിത്രകലയിൽ വരകളും വർണ്ണങ്ങളും ശിഥിലമായ രൂപങ്ങളും കേവലയാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ എന്ന നിലയിലല്ല ആസ്വദിക്കുന്നതു്. വരകളും വർണ്ണങ്ങളും രൂപങ്ങളും ഒന്നിച്ചു ചേർന്ന് ആസ്വാദകന്റെ മനസ്സിൽ ഉണർത്തിവിടുന്ന ഭാവബന്ധങ്ങളാണ് വാസ്തവത്തിൽ ആസ്വാദനത്തിന്റെ അർത്ഥം. അതുപോലെ അയ്യപ്പൻ വരച്ചിട്ടുന്ന വികലവും വിചിത്രവുമായ ചിത്രങ്ങളിലൂടെ കടന്നുപോകുമ്പോൾ വായനക്കാരന്റെ മനസ്സിലുണ്ടാകുന്ന പ്രതിസ്പർശനമാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകളുടെ അർത്ഥവും. അമൃതവും സങ്കീർണ്ണവുമായ കാവ്യബിംബങ്ങളിലൂടെ ഭാവബന്ധങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുവാനുള്ള അയ്യപ്പന്റെ സാമർത്ഥ്യം 'ബലിക്കുറപ്പുകൾ' 'കണ്ണട' എന്നീ കവിതകളിൽ കാണാം. 'നാക്കിൽ ത്രിശൂലംകൊണ്ടു വരച്ച വാക്കിൽ നിന്നും ഉണരുന്ന പാട്ടാണ്' അയ്യപ്പന്റേതു്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ താളലഹരി നഷ്ടപ്പെട്ടു കറെ ശിഥിലമായ ചിത്രങ്ങളുടേയും കല്പനകളുടേയും കൂമ്പാരമായിത്തീരുന്ന ആ കവിത.

സി. പി. വത്സന്റെ 'വൃണിതരിർത്ഥാടന' അതിലെ വാക്കുകൾക്കും കല്പനകൾക്കും കാല്പനികതയുടെ ശാസ്ത്രീയമായ സാഹചര്യങ്ങളിലും അവ വായനക്കാരിൽ സൃഷ്ടിക്കുന്ന കാവ്യാനുഭവം പൊള്ളുന്ന യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളുടേതു തന്നെയാണ്. സ്മരണയുടെ ഉല്പാദനങ്ങൾ കണ്ണനിരിൽ നിറഞ്ഞുകിടക്കുന്നു, സ്വപ്നമുറവരിക്കുന്നു, ദേശാടനപക്ഷികൾ മതിലിലടിച്ച്ചാവുന്നു, നദീതീരത്തു് ഒരമ്മയുടെ തലയോട്ടു് ഉരുണ്ടുപോകുന്നു, മഴയ്ക്കു് ഇളച്ചോരയുടെ മണമാണ്, തുടങ്ങിയ ഭ്രമകല്പനകളുടെ നിശ്ശബ്ദസന്ദർഭം നിറഞ്ഞ അന്തരീക്ഷത്തിലൂടെ ജീവിതത്തിനുണ്ടായ അഗാധമായ മുറിവുകളുടെ ആഴം എടുത്തു കാണിക്കുന്നു. പച്ചയായജീവിതം നേരിട്ടു് പകർത്തിവയ്ക്കാതെ ജീവിതത്തി

ന്റെ സ്വപ്നശില്പം സൃഷ്ടിക്കുകയാണ് കവി. കറുത്ത വെളിപാടുകളുടെ ഭരണമുഴക്കം ആവാഹിച്ചെടുക്കുവാൻ കവിയുടെ ബിംബകല്പനകൾക്കു് കഴിയുന്നുണ്ടു്. കാലത്തിന്റെ തീക്കാരോറു് മനുഷ്യനും പ്രകൃതിയിലെ വന്യങ്ങളും വിറങ്ങലിച്ചുനിൽക്കുന്ന പേക്കായ്കയിലൂടെ ആധുനിക കാലഘട്ടത്തിന്റെ രൂക്ഷമായ നൈതികപ്രശ്നങ്ങൾ ആവിഷ്കരിക്കുകയാണ് ഈ കവിതയിൽ വിനയപര്യന്തർ 'സംക്രാന്തി'യിൽ യാഥാർത്ഥ്യവും വിചിത്രമായ ഭാവനയും ഇടകലർത്തി ജീവിതത്തിന്റെ ആന്തരികമായ വാസ്തവികലോകം തേടിയുള്ള അന്വേഷണം കാണാം. വാചാലത പലപ്പോഴും കവിതയുടെ ഗൗരവസ്വഭാവം നഷ്ടപ്പെടുത്തിക്കളയുന്നുണ്ടെങ്കിലും കരിശു്, നക്ഷത്രം തുടങ്ങിയ അർത്ഥവത്തായ പ്രതീകങ്ങളിലൂടെ ജീവിതത്തിന്റെ ദീനത വ്യക്തമാക്കുവാൻ കവിക്ക് കഴിയുന്നുണ്ടു് ആധുനികകാലത്തു ജീവിതം അടിച്ചേല്പിക്കുന്ന ആഘാതങ്ങൾ പ്രകാശിപ്പിക്കുവാൻ നവാഗതരായ പല കവികളും ശ്രമിക്കുന്നുണ്ടു് ചാത്തന്തൂർ മോഹൻ ഹൈദികമായ പരശുഭാഗിനിറഞ്ഞ കല്പനകളിലൂടെ അമ്മ എന്ന കവിതയിലും. ജയപ്രകാശ് അങ്കമാലി രഘുവും പ്രാചീനവുമായ കരുത്തു നിറഞ്ഞ കാവ്യബിംബങ്ങളിലൂടെ 'കാടൈയുന്ന'

എന്ന കവിതയിലും ജീവിതത്തിനുണ്ടായ പതനം അപതരിപ്പിക്കുന്നുണ്ടു് വേദപുസ്തകത്തിൽ നിന്നുള്ള ധ്വനി കളും അർത്ഥസൂചനകളും സമർത്ഥമായി ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ടു് കവിതയുടെ തിരിച്ചെഴുത്തുനാവാത്ത പാനപാത്രം ഏറ്റുവാങ്ങി രക്തം വിതർക്കുന്ന കവിയെ 'കവിയുടെ വിധി' എന്ന കവിതയിൽ കെ. വി. ബേബി കാണിച്ചു തരുന്നു. കരുണയുടേയും സ്നേഹത്തിന്റെയും പ്രവാചകനായ ക്രിസ്തുവിനു നേരിടേണ്ടി വന്ന നിന്ദാപീഡനങ്ങളുടെ സൂചനകളിലൂടെ ആധുനികമനുഷ്യൻ നേരിടുന്ന പീഡനങ്ങൾ കവി വിശദീകരിക്കുന്നു മനുഷ്യൻ ജീവിതം എന്ന പേടിസ്വപ്നത്തിലേക്കു നിഷ്കരണം വലിച്ചെറിയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പാനപാത്രം, ശാബത്ത്, ഗോഹൽ ഹത്ത, മുരമുടി, യുദാസ്, കരിശു്, രക്തത്തിന്റെ നിലം തുടങ്ങിയ ബൈബിളിലെ വാക്കുകളുടെ സാന്നിദ്ധ്യം കവിതയ്ക്കു പുതിയ അർത്ഥമാനങ്ങൾ സംഭാവന നൽകുന്നു സമകാലികമായ പ്രശ്നങ്ങളെ മിത്തത്തിന്റെ ഉന്നതതലങ്ങളിലേക്കു് ഉയർത്തുമ്പോൾ കവിതയ്ക്കു് അർത്ഥത്തിന്റെ പല തലങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുവാൻ കഴിയുന്നു ഇതു് പുതിയ തലമുറയിലെ കവികളുടെ നേട്ടങ്ങളിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ്.

പ്രസിദ്ധീകരണം
ആരംഭിച്ചിരിക്കുന്നു

ബാലവൈജ്ഞി

കട്ടികളുടെ വിജ്ഞാന മാസിക

വില 1 രൂപ
ചീഫ് എഡിറ്റർ
പാലാ കെ. എം. മാത്യു

എക്സൻസി വ്യവസ്ഥകൾക്കു്

ബാലവൈജ്ഞി
അർച്ചന കോട്ടയം-686 002

"An Ambassador is one who lies in a foreign country for his own country" അതായതു് സ്വദേശത്തിനുവേണ്ടി വിദേശത്തു കിടക്കുന്ന (കള്ളം പറയുന്ന) ആൾ. ആരാണ് ഈ മധ്യരോക്തിയുടെ കർത്താവു് എന്നറിയില്ല. വിദേശത്തുകിടന്ന കള്ളംപറയുന്ന വർക്കിയിൽ വിദേശത്തു കിടന്ന സത്യം പറയുന്ന അംബാസഡർമാരുണ്ടു്. പ്രിയ സത്യവും അപ്രിയസത്യവും പറയുന്ന വർ. പറയുന്നതു മുഖത്തുനോക്കി പറയുന്ന വർ. അതു പറയുമ്പോഴും നയവും തന്ത്രവും വിടാത്തവർ. അവരിലൊരാളാണ് അമേരിക്കയിൽ ഇന്ത്യയുടെ പ്രതിനിധി. കൊച്ചേരിൽ രാമൻ നാരായണൻ അമേരിക്കയിൽ ഇന്ത്യയുടെ അംബാസഡറായി എത്തിയ അവസരത്തിൽ ഇങ്ങോ അമേരിക്കൻ ബന്ധങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ഈ

വിചിത്ര ചിത്രവും

ലേഖകന്റെ ഒരു പോദ്യത്തിനു് മറുപടി നൽകി: "രണ്ടു രാഷ്ട്രങ്ങളും പരസ്പരം സംസാരിക്കുന്നുവെന്നതുതന്നെ ഏറ്റവും വലിയ മിച്ചു..." രാഷ്ട്രങ്ങളും തമ്മിലുള്ള തയതത്ര ബന്ധങ്ങളിലെ മിനിമം പരിപാടിയെ അമേരിക്കയും ഇന്ത്യയും തമ്മിൽ നടക്കുന്നുള്ളവെന്നായിരുന്നു അംബാസഡറുടെ ധ്വനി. അതുപോലും അറുപോകാതിരുന്നതിന്റെ മുലകാരണം, ഈ രാഷ്ട്രങ്ങളിലും നിലവിലിരിക്കുന്ന ജനാധിപത്യ പ്രമോയിരിക്കാം. അതിനുശേഷം വഷ്ടങ്ങൾ രണ്ടുപോലും തികഞ്ഞിട്ടില്ല. ഈയിടെ അംബാസഡർ നാരായണനെ ന്യൂയോർക്കിൽ വച്ചു കണ്ടു. ആകാശത്തിൽ യാതൊരു മാറ്റവും ദൃശ്യമല്ല. നർമ്മരസം തുളുമ്പുന്ന ശൈലിയിൽത്തന്നെ ഇതോ-അമേരിക്കൻ ബന്ധങ്ങളെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം വീണ്ടും വാചാലനായി: "ഇന്ത്യയും അമേരിക്കയും തമ്മിൽ ഇപ്പോൾ ഒരുമാതിരി പ്രേമത്തിലാണ്. ഈ അവസ്ഥയിൽ അടുത്തകാലത്തോന്നും വലിയ മാറ്റം വരുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല." രണ്ടുകൊല്ലത്തിനകം ഇങ്ങനെയൊരു നയതന്ത്രബന്ധവിപ്ലവംതന്നെ സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ട് അംബാസഡർ നാരായണൻ ചരിതാർത്ഥനാണ്. എന്നാൽ 'ഞാനെന്ന ഭാവം' തൊട്ടുതീണ്ടിയിട്ടില്ലാത്ത ഈ കേരളപുത്രൻ ഒന്നിനെക്കുറിച്ചു് വീമ്പിക്കൊൻ തയ്യാറല്ല. "അമേരിക്കൻ ഭരണകൂടത്തിന്റെ കേന്ദ്രബിന്ദുവിൽ മാത്രം ശ്രദ്ധിക്കാതെ വിവിധ മണ്ഡലങ്ങളിൽ ഞങ്ങൾ ആത്മാർത്ഥമായി ഇന്ത്യയുടെ നയതന്ത്ര വിശദീകരണം നടത്തി എന്നതു സത്യമാണ്. അതി

മധു നായർ, ന്യൂയോർക്ക്

ന്റെ ഫലങ്ങൾ ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്യൂ." പ്രസ്താവനയിലെ "ഞങ്ങൾ" ശ്രദ്ധിക്കുക. അദ്ദേഹത്തിന്റെ എമ്പസ്സി സ്റ്റാഫിനേയുംകൂടെ ഉദ്ദേശിച്ചാണതു്. കക്കശമായി എപ്പോഴും വിമർശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള എമ്പസി സ്റ്റാഫിന്റെ പ്രവർത്തന രീതിയെക്കുറിച്ച് ഏവക്കും ഊഹിക്കാവുന്നതേ ഉള്ളൂ. എന്നാലും നാരായണനിലെ എളിമ സ്വയം പുഷ്പത്താൻ അനുവദിക്കുന്നില്ല. ഉന്നത വ്യക്തികൾ ലോ പ്രൊഫൈൽ മനപ്പൂർവ്വം പ്രദർശിപ്പിച്ചാൽ പത്രലോകം അവഗണിക്കാനാണു സാധ്യത.

അംബാസഡർ നാരായണന്റെ കാര്യത്തിലും അതുതന്നെ പറ്റി. ഇന്ദിരാഗാന്ധിയുടെ അമേരിക്കൻ പര്യടനം വമ്പിച്ച വിജയമായിരുന്നുവെന്നു് പത്രലോകം കൊട്ടിഘോഷിച്ചു. അതിന്റെ കാരണങ്ങളെക്കുറിച്ചും വിചിന്തനം നടക്കുകയുണ്ടായി. പക്ഷേ, അംബാസഡർ നാരായണനെന്നുള്ള പക്ഷ് ആരും ഊന്നിപ്പറയുകയുണ്ടായില്ല. നാരായണനതിൽ പരാതിയുമില്ല. കാരണം വ്യക്തമാണ്. പ്രധാനമന്ത്രി ഇന്ദിരാഗാന്ധിക്കു് നാരായണൻ എന്തൊക്കെ ചെയ്തു എന്നറിയാം. "ഇന്ദിരാഗാന്ധിയായിരിക്കണം അങ്ങയുടെ ഏറ്റവും വലിയ അഭ്യുദയ കാഷ്ഠി." നേരിയ ചിരിയിൽ വലിയ സന്തോഷവാർത്ത കേൾക്കുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന മുഖഭാവം മറച്ചുവയ്ക്കാതെ അംബാസഡറുടെ ശ്രമം വിഫലമായിപ്പോയി. ഡിപ്ലോമസി നാരായണന്റെ തൊഴിൽ മാത്രമല്ല, മതംകൂടിയാണ്. അമേരിക്കൻ പത്രലോകത്തിൽ ഇന്ത്യയെക്കുറിച്ചുള്ള അഭിപ്രായത്തിനു് സ്ഥായിയായ മാറ്റം വന്നിരിക്കുന്നുവെന്നതു് വ്യക്തമാണ്. ഇതിൽ നാരായണൻ വഹിച്ച പങ്കു് എത്രപേർ അറിഞ്ഞുകാണും? ഒരു പത്രക്കാരനായി ജോലി തുടങ്ങിയ നാരായണൻ അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ തികച്ചും 'ഫോം ലി' ആണ്. ന്യൂയോർക്കിൽ ടൈംസ് എഡിറ്റർ റോസന്റാളുമായി ഉണ്ടായ ലബ്ധ സംഭാഷണങ്ങളല്ലാ അംബാസഡർ ചരിതാർത്ഥ്യത്തോടെ സ്മരിക്കുന്നു. "ഇന്ത്യയ്ക്കു് ലബ്ധനതിൽ സർവ്വനാശം നടത്തിയിട്ടും ഇന്ത്യയെപ്പോലത്തെ രാഷ്ട്രങ്ങൾക്കു് നിർജീവമായി നോക്കിനിൽക്കാനല്ല സാധിച്ചുള്ള ആ രാഷ്ട്രവുമായി നയതന്ത്രബന്ധം ഇല്ലാത്തതിലല്ലേ

അവരെ നിയാമാനുസൃതമായി ശാസിക്കുവാൻപോലും ഇന്ത്യക്ക് ഒക്കാതെപോയതു്?" ഈ പോദ്യത്തിലടങ്ങിയിരുന്ന പിശകുതീർത്തുവാനാണ് നാരായണന്റെ ശ്രമം. "ഇന്ത്യ ഇന്ത്യലിനെ അംഗീകരിക്കുന്നില്ലെന്ന പറയുന്നതു് തെറ്റാണ്. ഇന്ത്യലിന്റെ സൃഷ്ടിക്കുവേണ്ടി വോട്ടു നൽകിയ ചരിത്രമാണ് ഇന്ത്യക്കുള്ളതു്. അതിനുശേഷമുള്ള ഇന്ത്യലിന്റെ സൈനിക നടപടികളിൽ നേഹാദുവിനുണ്ടായിരുന്ന അതുപി വ്യക്തമാണല്ലോ. തിയോക്രസിയുടെ അതിർവരമ്പുകൾ എല്ലാം ഖണ്ഡിച്ചുപോയിരിക്കുന്ന മെനാക്കും ബെഗിന്റെ ഗവണ്മെന്റുമായി എങ്ങനെ സ്ഥാനപതിക്കളെ കൈമാറ്റം? ഇന്ത്യലിന്റെ പിറവി ഒരു ജൂത-അറബി ഫെഡറേഷൻ രൂപത്തിലാവാണം എന്ന ഇന്ത്യയുടെ വാദം അക്കാലത്തു് അറബികൾ തള്ളിക്കളഞ്ഞതു് ഇപ്പോൾ മുഖത്തരമാണെന്നു് ആക്കണം അറിഞ്ഞുകൂടാത്തതു്?" വിരലിന്റെ തുമ്പിൽ ചരിത്രസത്യങ്ങൾ കൊണ്ടുനടക്കുന്ന ഇന്ത്യയുടെ സ്ഥാനപതി. കറുത്ത കള്ളനായ ഈ കൊച്ചു മനുഷ്യൻ ഇന്ത്യയുടെ നിലപാടുകൾ വൈററ് ഹൗസിലെ ഓവൽ ഓഫീസിലും സ്റ്റേറ്റ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിലെ കോൺഫറൻസ് ഹാളുകളിലും പിറിക്കുന്ന മുഖത്തോടെ വെട്ടിത്തുറന്നു പറഞ്ഞതുതന്നെ യായിരിക്കണം. ഇതോ-യു. എസ്. ബന്ധങ്ങളിലെ മഞ്ഞുകവാൻ കാരണം. "പാകിസ്ഥാൻ പ്രസിഡൻ്റ് സിയ അടുത്തുതന്നെ റെയിഗനെ കാണുന്നുണ്ടല്ലോ. ചുവന്ന പരവതാനി റെയിഗൻ സിയയ്ക്കു വേണ്ടിയും വിരിക്കുമോ?" ഇത്തവണ ഇന്ത്യൻ പത്രലോകത്തെ പ്രതികൂട്ടിൽ കയറുകയാണ് അംബാസഡർ നാരായണൻ ചെയ്തതു്. "സിയ ഇവിടെ വരുന്നതിൽ ഇന്ത്യൻ പത്രങ്ങൾ പ്രതിഷേധിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്തു ബാലിശമാണിതു്. സിയയുമായി റെയിഗൻ ശത്രുതയിലെത്തിയാലേ ഇതോ-അമേരിക്കൻ ബന്ധങ്ങൾ നന്നാവുകയുള്ളൂ എന്നു ധരിക്കുന്നതു വകുത്തമാണ്."

വഴക്കിടുന്ന ഇന്ത്യൻ സംഘടനകൾക്കാരണം ഇന്ദിരാഗാന്ധിയുടെ സന്ദർശനവേളയിൽ ന്യൂയോർക്കിലുണ്ടാകേണ്ടിയിരുന്ന പൊതുസമ്മേളനം നിറുത്തൽ ചെയ്തു് അംബാസഡർ നാരായണനാണെന്ന പരാതി പലർക്കും ഉണ്ടു്. ചുരുക്കത്തിൽ അംബാസഡർക്കു് അമേരിക്കയിൽ പ്രശ്നമുണ്ടാകുന്നതു് പ്രധാനമായും ഇന്ത്യാക്കാർതന്നെ. രാത്രിയും പകലും പണിയെടുത്തു് ഡോളർ കൂമ്പാരം കൂട്ടുന്നതിനിടയിൽ എത്ര ഇന്ത്യാക്കാർ രാജ്യാന്തര പ്രശ്നങ്ങളിൽ മുഴുകി മനസ്സു മാധാനം നഷ്ടപ്പെടുന്ന അവരുടെ സ്ഥാനപതിയുടെ വ്യക്തിപരമായ പ്രശ്നങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധിക്കണം?

കാലചക്രം ഭാരതീയന്റെ അത്മ യായൊരു സങ്കല്പം മാത്രമോ? അതോ പരേതനായ ഡോക്ടർ ഭാസ്കരൻ നായർ പറഞ്ഞിരുന്നതുപോലെ നശ്വരമായ കാലത്തിന്റെ ബോധം ഒരു മഹാ പീഡയാകാതിരിക്കാൻവേണ്ടി മനുഷ്യൻ വാർത്തെടുത്ത രക്ഷാകേന്ദ്രമായ ഒരാശയമോ? പുനരപി ജനനം, പുനരപി മരണം. പുനരപി ജനനീജാരേ ശയനം—എന്നിങ്ങനെ സംഭവങ്ങൾ ആവർത്തിക്കുന്നു. ഇതു നമ്മുടെ അനുഭവമാണ്. കറഞ്ഞത് നമ്മുടെ വിശ്വാസമെങ്കിലുമാണ്. ഇങ്ങനെ ചാക്രികമായി നാം കാണുന്നത് വാസ്തവത്തിൽ കാലത്തെയല്ല, സംഭവങ്ങളെയാണ്. പക്ഷേ, നാം എന്തുചെയ്യുന്നു? ഈ ചാക്രിക സംഭവങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കാലവും ചക്രമാണെന്നും അനുമാനിക്കുന്നു. ആത്യന്തിക

ഡാ: കെ. രാഘവൻപിള്ള

നമ്മുടെ

ചില നോവലുകളിലെ കാലസങ്കല്പം

മായി നോക്കിയാൽ കാലം അനന്തമാണ് എന്നതാണ് ഭാരതീയ സങ്കല്പം. ഇപ്രകാരം അനന്തമായ കാലം ഒരേസമയം ചാക്രികം കൂടിയാകാൻ കഴിയുമല്ലോ. അങ്ങനെ “കാലചക്രം” എന്നെല്ലാം പ്രയോഗങ്ങൾ നമുക്കുണ്ട്. സൃഷ്ടിസ്ഥിതി സംഹാരങ്ങൾ ഒരു ചക്രത്തിൽ സംഭവിക്കുന്നതായി നാം കാണുന്നു. അത്യുപയുക്തമായതുകൊണ്ട് സൃഷ്ടി പീഠം സംഭവിക്കുന്നു. ജനിയും മൂരിയും ഒരു ചക്രത്തിന് ചുറ്റും കറങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

കാലമെന്ന രേഖ

പ്രപഞ്ചത്തിലെ പ്രക്രിയകളെ പാശ്ചാത്യർ ഇപ്രകാരം ചാക്രികമായി കാണുന്നില്ല. പാശ്ചാത്യ മനസ്സിന്റെ പ്രവൃത്തിതന്നെ രേഖാകാലത്തെ (Linear time) അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയാണ്. പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ സൃഷ്ടി ദൈവത്തിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്നു എന്ന പരമ്പരയോടൊപ്പം പ്രപഞ്ചത്തിന് കാലസംക്രമത്തിലായി ആദ്യം ഉണ്ടാകുന്നു. അതുപോലെ മനുഷ്യാത്മാവും മരണത്തിനുശേഷം അത്യുപയുക്തമായ കാലത്തിലാകുന്നു. മനുഷ്യജീവിതം ഒരു കാലബിന്ദുവിൽ തുടങ്ങി മറ്റൊരു കാലബിന്ദുവിൽ അവസാനിക്കുന്നു എന്നർത്ഥം. ഇത് രേഖാകാലത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനമാണ്.

കറങ്ങുന്ന കാലം

ചാക്രികകാലത്തിൽ ഭാരതീയനുള്ള വിശ്വാസം നമ്മുടെ പ്രതിഭാപ്രവർത്തന

നത്തെ ഏറെ സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ട്. നമ്മുടെ ശിഥിലങ്ങളിലും ഇതര കലാവസ്തുതകളിലും ചക്രസങ്കല്പത്തിനുള്ള സ്ഥാനം എടുത്തുപറയേണ്ടതില്ല. അശോകചക്രം കലാപരമായും ഭാഗ്യനികമായും ഒരു പ്രതീകമാണ്. അലാതചക്രം, അതായത് കറങ്ങുന്ന തീക്കൊള്ളി വരയ്ക്കുന്ന

പൊതുവേയും സി. വി. രാമൻപിള്ളയുടെ ആഖ്യാനങ്ങളിൽ പ്രത്യേകിച്ചും കാണുന്ന ഈ ചാക്രിക കാലത്തിന്റെ സ്പെരാസ്യവും സ്മേരാന്ത്യവും സി. വി. യോടുകൂടി മലയാളനോവലിൽ അവസാനിച്ചു എന്ന് തീർച്ചയായി പറയാം. ജീവിതത്തെ ഗംഭീരമായ ഒരു കാലചക്രത്തിൽ

അഗ്നിവൃത്തം, നശ്വരതയുടെ പ്രതീകമാണ്. സംസാരചക്രം സദാപി കറങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. എന്തിന് പൈസയും രൂപയും വന്നതിനുശേഷവും നാം ചിലപ്പോൾ “ഒറച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുക” വിഷമിക്കുന്നുണ്ട്. സുഖത്തിന്റെ കാലടികളെ പിൻതുടർന്നുവരുന്ന ദുഃഖം സമയം സുഖത്താൽ പിൻതുടരപ്പെടുന്നു എന്ന മിക്കൊബാറിയൻ വിശ്വാസം നമ്മുടെ ചാക്രിക കാലബോധത്തിന്റെ സന്തതിയാണ്.

ചാക്രിക കാലത്തിലുള്ള ഈ വിശ്വാസമാണ് ശോകാന്തകൃതികൾ സംസ്കൃതത്തിലുണ്ടാകാതിരിക്കാൻ കാരണം. പൂർണ്ണവിരാമത്തിൽ അവസാനിക്കുന്ന ഒരു വിനാശം നമുക്കില്ല. അത്യുപയുക്തമായ അടുത്തസൃഷ്ടിയുടെ വിത്തുണ്ട്. മരണം ജീവിതത്തിന്റെ വാഗ്ദാനമാണ്. “രാമരാജാബഹദൂർ”ലെ യോനകമായ അത്യുപയുക്തത്തിൽ ഒരു യന്ത്രക്കാരൻ മുങ്ങിമറയുമ്പോൾ വംശാങ്കുരമായ സാവിത്രി രക്ഷപ്പെടുന്നു. എന്തിന്, മരിക്കുന്ന യന്ത്രക്കാരന്റെ മീനിന്റെ തീറ്റയായി ജീവനെ സേവിക്കുന്നു. ഒരു നോവൽക്രിയയത്തിലെ കണ്ണികൾ ആണെങ്കിൽക്കൂടി “ധർമ്മരാജാ”യിലും “മാർത്താണ്ഡവർമ്മ”യിലും ഈ ചാക്രികകാലബോധത്തിന്റെ വരദാനമായ പ്രസാദാത്മകത അത്യന്തിൽ കാണാം. എല്ലാ ദുഃഖങ്ങളുടെയും താൽക്കാലികമായ പരിസമാപ്തി ഈ നോവലുകളുടെ ഒടുവിൽ കാണുന്നല്ലോ. എന്നാൽ പഴയ ഭാരതീയകൃതികളിൽ

കാണുന്ന ഐതിഹ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ കാലവും നോവലിനെ ഉപേക്ഷിച്ചു. നമ്മുടെ ഫലം നമ്മുടെയും, തിന്മയുടെ ഫലം തിന്മയെന്നുള്ളതെല്ലാം തീയുടെ ദർശനവും, കാലദർശനവും ഇതിഹാസങ്ങളോടൊപ്പം പോയി മറഞ്ഞു. ദുഃഖത്തിന്റെ തീച്ചയ്ക്കിടയിൽക്കൂടി നടന്ന് ശാന്തിയുടെ പുരുഷത്വം എന്തെന്ന നോവലുകൾ ഇല്ലെന്നല്ല. നമ്മുടെ ശുഭാന്തനാടകങ്ങളെപ്പോലെ ഒരേസമയം, അവകളിൽ കർപ്പുരൂപമായും യുക്തിക്ക് പോലുപിന്നെയും കാണുന്നുണ്ട്. കൂരിരുളിന്റെ വക്കത്തെ കസവുകണ്ടുപിടിപ്പിക്കുന്ന മർത്യഭാവനയുടെ ഗർഭകാലയാളുകളെക്കൊണ്ടുപോയ യാഥാർത്ഥ്യത്തിന്റെ പ്രസവവുമായി വലിയ ബന്ധമൊന്നുമില്ലാത്ത മോഹനമോഹങ്ങൾ.

സംഭവങ്ങളുടെ മൈൽക്കുറ്റികൾ

നമ്മുടെ ഇന്നത്തെ വീക്ഷണത്തിലാകട്ടെ സംഭവങ്ങളുടെ മൈൽക്കുറ്റികൾ തുടരെ ഉറപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു, എവിടെ നിന്നോ വന്ന് എങ്ങോട്ടോ പോകുന്ന രേഖാപരമായ കാലത്തിനാണ് പ്രസക്തി. കാര്യകാരണബന്ധമോ മോഹമുക്തിബന്ധമോ ഈ ആകാശത്ത് സ്പഷ്ടവർണ്ണനയ്ക്കുകൾ ആരംഭിക്കുന്നില്ല. ആധുനിക നോവലുകൾ ഇത്തരം കാലത്തിനെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നു. ആരോ എങ്ങുനിന്നോ വരുന്നു, എങ്ങോട്ടോ പോകുന്നു, എന്തോ ചെയ്യുന്നു

എന്ന തികഞ്ഞ അനിശ്ചിതത്വത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാനമല്ലാതെ ജീവിതത്തിനും കാലത്തിനും കൊടുക്കാനാവില്ല. സത്യത്തിന്റെ മൂലം ഇങ്ങനെ നമ്മെ പരിഭ്രമിപ്പിക്കുന്നതാണെങ്കിലും മനുഷ്യമനസ്സ് തക്കതാൻ പാടില്ലല്ലോ. ഈ അനിശ്ചിതത്വത്തിലും നിശ്ചിതത്വത്തെ ഭാവനയെപ്പോലെ ആ ഭാവനയിൽക്കൂടി പ്രത്യേകമായ സൃഷ്ടിക്കാൻ കഴിവുള്ളതാണ് മനുഷ്യമനസ്സ്. ഈ അനിശ്ചിതത്വത്തിന്റെ മുമ്പാകെ കണ്ണിമയ്ക്കാതെ നോക്കി അതിന്റെ ഭീകരദൃഷ്ടിയുടെ കൊടി താഴ്ത്തിക്കൊട്ടിക്കാൻ മനുഷ്യൻ കഴിവുണ്ട്. ഇത്തരത്തിലുള്ള ധാർമ്മിക പ്രചോദനം മനുഷ്യന് നൽകുന്നു എന്നതാണ് ഒരു ടോൾസ്റ്റോയിയുടെയും ഒരു സി. വി. യുടെയും നിത്യപ്രസക്തി. എന്നാൽ ഇത് ദർശനത്തിന്റെ കഥയല്ല, രക്ഷണത്തിന്റെ കഥയാണ്. ഇത് നോവലിസ്റ്റിന്റെ കരുണയുടെ കഥയാണ്.

കിറുക്കന്റെ കൈയിലെ വടി

കാലഗണനയ്ക്ക് അതീതമായുള്ള ഇത്തരം കരുണയുടെ കഥ നമ്മുടെ ആധുനിക നോവലിൽ ഉണ്ടെന്നു പറയാം. അലിത്തുപോകുന്ന അസ്തിത്വവും കൈവിട്ടുപോകുന്ന വിശ്വാസവും ശോഷിക്കുന്ന മൂല്യവും ഇവിടെ യോജിപ്പിച്ചു തുറന്ന യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളായി നോവലിന്റെ അന്തരീക്ഷത്തിലാകെ കനംപിടിച്ചു നിൽക്കുന്നു. ഇവിടെ രേഖാപരമായ കാലം സ്ഥിരബുദ്ധിയില്ലാത്ത ഒരു വ്യക്തിയുടെ കൈയിലെ നീണ്ടുപിടിയായിരിക്കുന്നു. അതു കൊണ്ടുള്ള അടി എവിടെ വീഴുമെന്നോ എങ്ങനെ വീഴുമെന്നോ ഒരു നിശ്ചയവുമില്ല. ചാക്രികകാലബോധത്തിന്റെ അനഗ്രഹങ്ങളായ വിശ്വാസവും ആസ്തികൃവും ഇന്നത്തെ മനുഷ്യന് തീരെ അപ്രാപ്യമായിരിക്കുന്നു.

എങ്ങുനിന്നോവന്ന് എങ്ങോട്ടോ പോകുന്ന രേഖാകാലത്തിന്റെ പ്രതീകമാണ് ചില ആധുനിക നോവലുകളിൽ കാണുന്ന പഴ. ഉദാ: കാക്കനാടന്റെ “ഏഴാംമുദ്ര” എന്നാൽ നിത്യകാലത്തിന്റെയും ചാക്രികകാലത്തിന്റെയും വക്താവായ സി. വി. യിൽ പഴയ്ക്ക് എന്തു സംഭവിക്കുന്നു എന്നോടുക. “രാമരാജാബഹദൂർ”ൽ ജീവിതമരണങ്ങൾ വേർപിരിഞ്ഞു രണ്ടുവഴികൾ പോകുന്നു. “ഏഴാംമുദ്ര”ൽ പഴയ ഒരു മഹാജല പ്രളയമാകുന്നു. കാലത്തിന്റെ രേഖാപരം ഇല്ലെന്നതോ പോകട്ടെ, അനന്തതയുടെയും ചക്രത്തിന്റെയും രൂപങ്ങളാണ് അവിടെ കാണുക.

ഇന്ദ്രിയദൃഷ്ടികൾ

വാസ്തവത്തിൽ ഭാരതീയമായ കാലദർശനം—അനന്തകാലവും കാലചക്രവും—കാലത്തെ വൈഷയികജീവിതത്തിന്റെ

ഭാരതീയന്റെ കാലചക്രം എന്ന

സങ്കല്പം ആധുനിക മലയാള

നോവലിസ്റ്റുകളുടെ ഒരന്തർ

ധാരയായി സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ട്.

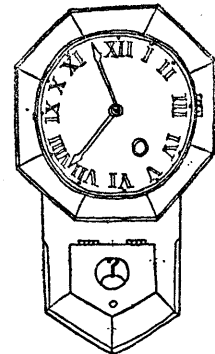
യും ഇന്ദ്രിയദൃഷ്ടിയുടെയും പരിധിയിൽ നിന്നു മാറുന്നു. അതായത് ഈ കാലം നമ്മുടെ ഇന്ദ്രിയങ്ങളാൽ അറിയപ്പെടാവുന്നതോ, വൈഷയികാവേത്തിൽ വരുന്നതോ അല്ല; ജന്മത്തിനുശേഷമുള്ള മരണവും മരണത്തിനുശേഷമുള്ള ജനനവും കർമ്മത്തിനുശേഷമുള്ള ഫലവും ഫലത്തിനുശേഷമുള്ള കർമ്മവും വളരെ നീണ്ട കാലദൂരങ്ങളെ ഇടവേളകളിൽ ഒതുക്കുന്നു. തള്ളപ്പുന്നിയുടെ വാലിൽ കടിച്ചുകൊണ്ട് പിള്ളപ്പുന്നിപോകുന്നതുപോലെ കർമ്മത്തിന്റെ വാലിൽത്തുങ്ങി കാലവ്യത്യാസം കൂടാതെ കർമ്മഫലം വരണമെന്നില്ല. അങ്ങനെ അനന്തകാലമോ പോകട്ടെ ചാക്രിക കാലംകൂടി ഇന്ദ്രിയ ഗോചരതയുടെ പരിധിയിൽനിന്നു കയറിപ്പോകുന്നു. രേഖാകാലത്തെപ്പറ്റി ഇതു പറയാനാവില്ല. കാലം നീളത്തിലിരിക്കുന്നത് പലകും അനുഭവമാണ്. നിമിഷങ്ങൾ പട്ടാളക്കാരെപ്പോലെ കൺമുമ്പിൽ മാർച്ച് ചെയ്യുന്നത് പലർക്കും കാണാം, കറഞ്ഞത് കാലബോധമുള്ളവർക്കെങ്കിലും. ഭൂമിപരനിരിക്കുന്നു എന്നുള്ളത് ഒരു കാലത്ത് ഗലീലിയോ ഒഴികെ മിക്കവാറും എല്ലാവർക്കും നിത്യാനുഭവമായിരുന്നതുപോലെ കാലംരേഖാപരമാണെന്നും ഒട്ടനവധി പേർക്ക് അനുഭവഗോചരമായിട്ടുണ്ട്. ആ അനുഭവത്തിന് നമ്മുടെ ഇന്ദ്രിയങ്ങളുടെ മുദ്രയുണ്ട്. ആ ബോധം ശരീരയോ തെറ്റോ എന്ന ചിന്ത ദാർശനികമാണ്. കൺമുമ്പിൽ കാണാവുന്ന ജനനത്തിനുശേഷം കൺമുമ്പിൽ കാണാ

വുന്ന മരണം സംഭവിക്കുന്നത് കാലാനുഭവത്തിന്റെ രേഖാപരതയെ പലർക്കും കാട്ടിക്കൊടുക്കുന്നു അത്തരം ബോധം. രേഖാകാലബോധത്തിന്റെ അനധീനവിദ്യയായ അമ്മയാണ്.

നിയതസംഭവങ്ങളുടെ മൈൽക്കുറ്റികളെ മുത്തിക്കൊണ്ട് മുന്നോട്ടുപോകുന്ന രേഖാകാലം ഇരുപതാം ശതകത്തിലെ മനുഷ്യന്റെ അവബോധത്തിന്റെ അംശമാണ്. ഇപ്പോൾ ജീവിക്കുന്ന ജീവിതത്തിന് പലരും കൊടുത്തിരിക്കുന്ന പരമ പ്രാധാന്യവും, പുനർജന്മത്തിലുള്ള വിശ്വാസത്തിന്റെ തകർച്ചയും, ഇത്തരം രേഖാകാലത്തോടുള്ള മമതയ്ക്കു കാരണമാണ്. ഭാരതീയമല്ലാത്ത ദർശനങ്ങളിൽ മർത്യന്റെ മരണാനന്തര വിശ്രമവും അന്ത്യത്തിലുള്ള ദൈവകരുണവരയും അതിനാൽ അനുഗ്രഹിതവുമാണല്ലോ. ആ കരുണ തന്നെയും കാലരേഖയിലെ ഒരു സംഭവമാണ്.

രണ്ടു കാലങ്ങളും

രേഖാകാലത്തിനാണ് നമ്മുടെ ആധുനിക നോവലിൽ ഏറെ പ്രസക്തിയേകിയത്. ഒട്ടോരു ഭീനരീതിയിലാണ് ആ കാലം സൂചിതമായിരിക്കുന്നത്. ഉദാഹരണമായിപ്പറഞ്ഞാൽ ഒ. വി. വിജയന്റെ “ഖസാക്കിന്റെ ഇതിഹാസ”ത്തിൽ രണ്ടു കാലത്തിനും പ്രസക്തിയുണ്ട്. ആ നോവലിൽ സംഭവങ്ങൾക്ക് ആവർത്തനമില്ലെന്നോർമ്മിക്കുക. വളവില്ലാതെ വരച്ച ഒരു കാലരേഖയിൽ കുറെ സംഭവങ്ങൾ ഒന്നിനു പിറകെ ഒന്നായി സംഭവിക്കുന്നു. ഖസാക്കിലേക്കുള്ള രവിയുടെ വരവും അവിടെ രൂപംകൊള്ളുന്ന കൂട്ടുകെട്ടുകളും, ഒടുവിൽ അയാൾ അവിടെ പട്ടിടുന്നതും മുന്നോട്ടു പോകുന്ന സംഭവ

ഇങ്ങനെ ഒരു കഥനമാണ്. “ഇതെല്ലാം നൂലിൽ മണികൾ പോലെ നീൽ കോർത്തുനില്ക്കും” എന്ന മട്ടിൽ സംഭവങ്ങൾ ഈ നോവലിൽ കാലരേഖയിൽ കൊരുത്തുനിൽക്കുന്നു. അതിനാൽത്തന്നെ ഈ സംഭവങ്ങൾ രേഖാകാലത്തിന്റെ ബോധത്തെ ജനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. കാലത്തിന്റെ ആദിമഘട്ടത്തിന്റെ പ്രതീകമായ ഖസാക്കിലേക്ക് നോവലിസ്റ്റ് തന്റെ ഭാവനയെ പര്യടനം നടത്തിച്ചപ്പോൾത്തന്നെ ഈ രേഖാകാലത്തിന്റെ സ്പെഷ്യൽഗനം സിദ്ധമായിക്കഴിഞ്ഞു. പിന്നീട് ഞങ്ങളുടെ കലണ്ടറിന്റെ കൈകൾ

ആവൃത്തിയുടെ പുറങ്ങളിൽ നിഴലിച്ചു നിൽക്കുന്നു. “പൊന്നി”യിലെ മലയാറ്റൂരും “ഗോത്രഭാഹ”ത്തിലെ വൈക്കവും ആദിമഗോത്രത്തെക്കൊണ്ട് നവകാലത്തിന്റെ നടപ്പാതയിലേക്ക് നടക്കുമ്പോൾ വിജയൻ പുതിയ കാലത്തെ, പഴയ കാലത്തിന്റെ പരമ്പിലേക്ക് കൊണ്ടുപോകുന്നു. രണ്ടു പ്രക്രിയകളുടെയും ഫലം ഒരുതരം ഫലശൂന്യത തന്നെ. ഖസാക്കും ഗോത്രവും നിന്നിടത്തുതന്നെ നിൽക്കുന്നു. ഇടവേളയിൽ ആധുനികതയുമായുള്ള ഇണചേരലിലെ മോഹവും മോഹഭംഗവും മാത്രമേ

അവശേഷിക്കുന്നുള്ളൂ. എന്നാൽ രേഖാകാലത്തിന്റെ പാതയിൽക്കൂടി രവിപിറകോട്ടുപോകുന്നതിൽ മനഃശ്ശൂന്യതയുടെ മറ്റൊരു പ്രയാണമാണ് കാണാം. കാലംതന്നെ രൂപംകൊടുത്ത സംസ്കരിച്ചെടുത്ത മനഃശ്ശൂന്യത അതിന്റെതന്നെ ഒരു പ്രാകൃതരൂപത്തെ കൈപിടിച്ചു മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുപോകാൻ പിറകോട്ടുപോകുന്ന കാരണത്തിന്റെ കഥയാണിത്. ഇവിടെ കണ്ണിൽ ചോരയില്ലാത്ത, അഥവാ കണ്ണുതന്നെയില്ലാത്ത കാലത്തിനെ കാരണമുള്ള മനഃശ്ശൂന്യത നിഷേധിക്കുന്നു. എന്നാൽ തള്ള

യാടിന് ഒപ്പമെത്താൻ കഴിയാത്ത പിള്ളയാടുകൾക്ക് സിദ്ധാർഥന്റെ ഉറത്തോളകൾ സിംഹാസനങ്ങളായ കഥ ഇവിടെ ആവർത്തിക്കുന്നില്ല.

സംഭവങ്ങളുടെ ആനവണ്ടി

സംഭവങ്ങളുടെ ആനവണ്ടിയിൽ കൊരുത്തുചേർത്ത “ഖസാക്കിന്റെ ഇതിഹാസം” രേഖാകാലത്തിന്റെ പാളത്തിൽക്കൂടി ഓടുന്ന ഒരു നോവൽതന്നെ. എന്നാൽ ഇത്തരം രേഖാകാലത്തെ ഒരു ബിന്ദുവിന്റെ പിരിമുറുക്കത്തിലേക്കു് എത്തിക്കുട്ടുന്ന തീവ്രനിമിഷങ്ങളും ഈ നോവലിൽ ഉണ്ടെന്ന് ഞാൻ കാണുന്നു. ഉദാഹരണത്തിന്, അപ്പക്കിളിയും രവിയും തമ്മിലുള്ള ആത്മബന്ധം. ഇത്തരം നിമിഷങ്ങളെ സ്പഷ്ടീകരിക്കുന്നു. ഇവിടെ കാലം അതിന്റെ ചെരുപ്പുകൾ വെളിയിലിട്ടിട്ട് ഈ മനസ്സുകളുടെ കളിയിൽ പങ്കുകൊള്ളുന്നു. തന്റെ ദൈർഘ്യത്തിന്റെ പെറുപ്പു കാര്യമൊന്നും ഹൃദയങ്ങളുടെ വേള പവിത്രമാക്കിയ ആ അമ്പലത്തിൽ വിളമ്പാതെ കാലം അവിടത്തെ അന്തരീക്ഷത്തിൽ അലിഞ്ഞു ചേരുന്നു. എന്നാൽ ഖസാക്ക് രോഗാതുരമാകുമ്പോൾ ഇവിടെ കൈകൾ നെഞ്ചിൽ ചുരുട്ടി നിൽക്കുന്ന ഈ കാലം തന്നെ തന്റെ നീണ്ട കൈകൾക്ക് നീളം കൂട്ടുന്നു. അവിടെ രേഖാകാലം രേഖാകാലം തന്നെ. അവിടെ നിമിഷങ്ങൾ മിനിറ്റുകളോടും, മിനിറ്റുകൾ മണിക്കൂറുകളോടും മണിക്കൂറുകൾ ദിവസത്തോടും വേള നടത്താൻ നീണ്ട കാലടികൾ വച്ചുപോകുന്നതു കാണാം. അവിടെ രേഖാകാലം സ്വന്തം അംഗത്തിലെ അധികാരിയാണ്.

സംക്രമണകാലകൃതി

ഇങ്ങനെ നോക്കുമ്പോൾ നിത്യകാലത്തിന്റെയും പാത്രീകാലത്തിന്റെയും കാലഘട്ടം കഴിഞ്ഞു മലയാള നോവൽ രേഖാകാലഘട്ടത്തിന്റെ മണ്ണിൽക്കൂടി ഒഴുകുന്നതിലെ ഒരു ഘട്ടമാണ് “ഖസാക്കിന്റെ ഇതിഹാസം.” സംഭവങ്ങളുടെ ആവർത്തനത്തിൽക്കൂടിയും, തിന്മയുടെ അടുക്കള വാതിലിന് പിറകിൽ നന്മ ഉളിച്ചു നിൽക്കുന്ന എന്ന പ്രത്യേകതയുടെ പ്രസന്നതയിൽക്കൂടിയും, ആകത്തുകയായ പ്രപഞ്ചജീവിതം എന്ന പ്രതിഭാസത്തിനുള്ളിൽ വെറും ചില്ലറമാത്രമാണ് ഒറപ്പെട്ട മർത്തജീവിതം എന്ന വിശ്വാസത്തിൽക്കൂടിയും രൂപം കൊണ്ടതാണ് കാലനിത്യതാഭംഗവും പാത്രീകാലഭംഗവും. എന്നാൽ പട്ടിണിക്കാൻ പട്ടിണിക്കൊണ്ടു മരിക്കാമെന്നും അവനവേണ്ടി ആഹാരം എത്തിക്കുകയെന്നത് പ്രപഞ്ചനീതിയുടെ നിത്യകർമ്മമെന്നുമല്ലെന്ന്, ഒറ്റ ജീവികളുടെ ദുരന്തംകൊണ്ട് പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ ഒരു പോള ഉറക്കവും നഷ്ടപ്പെടുന്നില്ലെന്നും, ജന്മമെന്നുള്ള ദുഃഖബിന്ദുവിൽ തുടങ്ങി മരണമെന്ന ദുരന്തബിന്ദുവിൽ അവസാനിക്കുന്ന ഒരു രേഖാരൂപദരണമാണ് ജീവിതം എന്നുള്ള ബോധങ്ങൾ ആധുനിക നോവലിലെ രേഖാരൂപമായ കാലത്തിന് കാരണമാകുന്നു. “ഖസാക്കിന്റെ

ഇതിഹാസം”ത്തിൽ ഇത്തരം രേഖാകാലം ചിലപ്പോൾ മാജിക്കുകാരന്റെ കൈയിലെ കടലാസുപാമ്പുപോലെ ചുരുങ്ങുകയും തീവ്രനിമിഷം എന്ന ബിന്ദുവിൽ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നുണ്ട്. മറ്റു ചിലപ്പോഴൊക്കെ അതിന്റെ രേഖാരൂപത്തെ ഒറ്റപ്പുറവേണയായി വലിച്ചുനീട്ടുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ ഇവിടെ കാലം നീളുന്നതും ചുരുങ്ങുന്നതും തീവ്രതയുടെ ചിന്നം വിളിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ.

അങ്ങനെയോരോരോ അഴിച്ചു കളയുന്ന കമ്പാറേ നർത്തകിയുടെ അനായാസതയോടുകൂടി രേഖാകാലം അയഞ്ഞയഞ്ഞ് കാലനിരസത്തിന്റെ ക്രമമുണ്ടാക്കുന്നു. “ആരക്കൂട്ടം”ത്തിൽ, പിറർ പാനി നെ പ്പോ ലെ യെ മാർക്കുണ്ടേയനെപോലെയോ കാലം അവിടെ തുടങ്ങിയിട്ടുള്ള തന്നെ നിൽക്കുന്നത് പ്രതീതിയുണ്ടാക്കുകയാണ്. സംഭവപരമ്പരയുടെ കാലരേഖാബോധം ഇവിടെ ഉണ്ടാകുന്നില്ല. സ്വാഭാവികമായും “ആരക്കൂട്ടം” എന്ന നോവലിൽ അന്തർലീനമായി ഒരു കാലമുണ്ട്; അതിന് ഒരു രേഖാമാനവുമുണ്ട്. എന്നാൽ സംഭവങ്ങളുടെ ഒരുതരം നിശ്ചലതയിൽ ഈ കാലം നിശ്ശ്വസമാകുന്നു. നമുക്ക് ദീർഘകാലത്തിന്റെയോ, രേഖാകാലത്തിന്റെ തന്നെയോ പ്രതീതി ഉണ്ടാകുന്നില്ലെന്ന് നമുക്ക് എല്ലാം ഒരു കൂടാരത്തിൽ നടക്കുന്നു എന്നതോന്നൽ നോവലിനെക്കുറിച്ച് നമുക്കുണ്ടാകുന്നു. ഒന്നും ഒന്നിനും ഹേതുവല്ലെന്ന് നിർഭേദമായ സംഭവപരമ്പരയോടൊപ്പം അവയുടെ ദേശപരമായ ചുറ്റിക്കെട്ടലും നമുക്കു ബോധ്യമാകുന്നു. ഈ ബോധം നേവലിസ്റ്റിനുമുണ്ടെന്നുള്ളതിന് തെളിവുകളുണ്ട്. അതുകൊണ്ടാണ് പ്ലോ അനുസൃതമായ കാലത്തിന്റെ ഗതിയെ സൂചിപ്പിക്കാൻ നാഴികമണിയുടെയും മറ്റും സഹായം. അദ്ദേഹം നേടുന്നതും—പ്രതീകങ്ങളായി. ആയിരത്തോളം പുറങ്ങളിൽ കറെ ആരക്കാരെയും സംഭവങ്ങളെയും വിവരിച്ചതിനുശേഷം, പിന്നെയും കാലം ഒരിഞ്ചുപോലും മുന്നോട്ടുനീങ്ങിയിട്ടില്ലെന്നു തോന്നുകയും, നാലതിരളള നാലുകെട്ടിന്റെ അടഞ്ഞവായുവിന്റെ അസുഖഗന്ധം അടിയുകയും ചെയ്താൽ രേഖാകാലത്തിന്റെ പ്രവാഹത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു നോവലിസ്റ്റ് ഗൃഹാതുരനാകും. ഈ തരത്തിൽ നോക്കിയാൽ പഴയ പാത്രീകാലത്തിന്റെ അനന്തതയോ, പുതിയ രേഖാകാലത്തിന്റെ പടലതയോ ആനന്ദിന്റെ നോവലിലില്ല. അവിടെയുള്ളത് അടഞ്ഞ കാലത്തിന്റെ നിശ്ശ്വസതയാണ്. കാലത്തെക്കൊണ്ടു കോഴിക്കറിവയ്ക്കാൻ അതിന്റെ എല്ലുകളെ കൊത്തിയരിയുന്ന ആനന്ദിന്റെ ഭാഷയും സ്പഷ്ടിക്കുന്ന കാലത്തിന്റെ പ്രതീതി ഉണ്ടാക്കുന്നില്ല.

നേരേമറിച്ച് “ഖസാക്കിന്റെ ഇതിഹാസം”ത്തിലെ ഭാഷയാകട്ടെ പാത്രീകാലം അനന്തവുമായ കാലത്തെക്കുറിച്ച് വിജയനുള്ള ഗൃഹാതുരതയുടെ മാനങ്ങൾ പറയുന്നു. ആധുനികാവബോധത്തോടുള്ള യുക്തിബന്ധംകൊണ്ട് രേഖാകാലത്തിന്റെ ശില്പിയായി നോവലിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന വിജയൻ പാരമ്പര്യത്തിലെ

പാത്രീകാലം അനന്തവുമായ കാലത്തിന്റെ നേക്കു് പേരും പേരും തിരിഞ്ഞുനോക്കുന്നതു കാണാം. ഈ ഭാഷയിൽ “പുനർജനി” എന്ന പദം തന്നെ നോവലിസ്റ്റ് നന്നിലധികമിടങ്ങളിൽ പ്രയോഗിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. നമ്മുടെ മറ്റു പല ആധുനിക നോവലിൽനിന്നു് ഭിന്നമായി അനന്തമായ കാലത്തിന്റെ മന്ദമായ പാദപതനത്തെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നത് ഈ കൃതിയിലെ ഭാഷാതാളം. ബോധത്തിന്റെ അദ്ധ്വാനിമീലിതലങ്ങളെ തട്ടിയുണർത്തുന്ന “ഖസാക്കി”ലെ ഭാഷ കണ്മുൻപിൽ പൊങ്ങുകയും പൊലിയുകയും ചെയ്യുന്ന നിമിഷത്തിന്റെ ഭാഷയല്ല. തന്റെ ഭാഷയിൽ ഇങ്ങനെ അനന്തതയുടെ താളം ആവാഹിക്കാൻ കഴിയുന്ന ഒരു നോവലിസ്റ്റ് രേഖാകാലത്തിന്റെയും കാലീകാലത്തിന്റെയും കരുത്തുറ പിടിയിൽ തികച്ചു അമർന്നുപോയി എന്ന് എങ്ങനെ വിശ്വസിക്കാൻ കഴിയും? ഐതിഹാസികവാദിലുള്ള കാലനിത്യതയും പംക്രമണവും സി. വി. ക്കു കരുത്തു കൊടുത്തെങ്കിൽ വിജയന്റെ നോവലിൽ അതൊരു പശ്ചാത്തലസംഗീതമായിരിക്കുന്നു; ഒരു ഗൃഹാതുരതയും.

നമ്മുടെ നോവലുകളിൽ ഇങ്ങനെ കാലം ഒരു ത്രിലോകപക്രമമായോ, തീരാത്ത രേഖയായോ, നിസ്സംപന്നമായ നാലുകെട്ടായോ കിടക്കുന്നതു കാണാം. ഇവയിൽ ആദ്യത്തേതിന്റെ ഭീമവേഗമായ ചലനത്തിൽ മനഃശ്ശൂന്യതയോടൊപ്പം ചിലപ്പോൾ അനന്തതയോടൊപ്പം വളരുന്നു. അർക്കപത്രാദികളുമായി പങ്കിട്ട ആത്മവിഷാദം പ്രസാദമായി മാറുന്നു. രണ്ടാമത്തേതാകട്ടെ മനഃശ്ശൂന്യ ഏഷ്യാഡിലേക്കുള്ള ആനവണ്ടിയിലെ ദുഃഖിയായ ജന്തുവാക്കുന്നു. മറ്റു മരപ്പെട്ടികളിൽ മുന്നിലും പിന്നിലുമായി മറ്റു ആനകൾ ഉണ്ടെങ്കിലും കാലത്തിന്റെ പാളത്തിൽ നീങ്ങുന്ന വണ്ടിയിലെ ഒരു കൂട്ടിൽ തന്റെ ബന്ധനവും തന്റെ ദുഃഖവും തനിക്കുമാത്രം അറിവുള്ളതാണ്. ഈ ബോധം മാത്രമേ ഇപ്പോൾ തന്റെ അസ്തിത്വത്തിന്റെ രക്താസ്ഥിമഞ്ജുകളോളമുള്ളൂ. ഈ വിശാലമായ ലോകത്തിൽ, അനന്തമായ ആകാശത്തിൽ അടക്കമില്ലാത്ത ഗ്രഹങ്ങൾ അവയുടെ സ്വന്തം താളത്തിൽ കറങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ നിന്നു നിൽക്കുന്ന ഇടമില്ലാത്ത ഈ ജന്മമെന്ന പെട്ടിക്കകത്തു് കാലിലെ മാംസം അറിഞ്ഞറിഞ്ഞതിനുടെ ചങ്ങലയുടെ നീറലിൽ എല്ലാ ചലനവും മനഃശ്ശൂന്യ നിശ്ചലതയുടെ പശ്ചാത്താണ്. നിമിഷങ്ങൾ കത്തുന്നകളാകുന്ന ഈ അനുഭവത്തിൽ നിന്ന് വേറിട്ടു് നോക്കുകിൽ, അതു് റെയിലാപ്പീസിൽ വച്ചുള്ള ആനക്കൂട്ടത്തിന്റെ അനുഭവമാണ് ആ ആരക്കൂട്ടവും അവസാനിക്കുന്നത് ഡിയർപാക്കിന്റെ പുറമിലെ കാറ്റു കൂടി ബന്ധിതമായിട്ടുണ്ടെന്ന് ഓർപ്പുട്ട ബന്ധനമാണ്. അവിടെ കാലം ഒരു നാലുകെട്ടിലാണ്; നിശ്ശ്വസവുമാണ്. ആ ഡിയർപാക്കിൽ ഡിയറിനെ അന്വേഷിക്കുന്ന കഥ ഒരു വല്ലാത്ത കറുക്കത്തിന്റെ കഥ കൂടിയാണ്.

നിങ്ങൾക്കറിയാമോ?

1981-ൽ ഇന്ത്യയിലെ കസ്റ്റംസ് അധികാരികൾ 39.72 കോടി രൂപയ്ക്കുള്ള കള്ളക്കടത്തു സാധനങ്ങൾ പിടിച്ചെടുത്തു.

കള്ളക്കടത്തു നടത്തിയതു സംബന്ധിച്ച് 2175 പേരെ അറസ്റ്റ് ചെയ്തു.

‘കോഫെപോസ്’ പ്രകാരം 265 കള്ളക്കടത്തുകാരെ തടവിലാക്കി.

ഓർമ്മിക്കുക:

‘രാജ്യത്തിനകത്തേക്കും പുറത്തേക്കും സാധനങ്ങൾ കള്ളക്കടത്തു നടത്തുന്നതും’ കള്ളക്കടത്തു സാധനങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതും വിൽക്കുന്നതും കുറ്റകൃത്യങ്ങളാണ്. ഇങ്ങനെ ചെയ്താൽ താഴെ പറയുന്ന നടപടികൾ ഉണ്ടാകും:

- (i) കള്ളക്കടത്തു വസ്തുക്കൾ കണ്ടുകെട്ടൽ.
- (ii) പീഴയിടാക്കലും തടവും.

നിങ്ങൾക്കെന്തുചെയ്യാൻ കഴിയും?

കള്ളക്കടത്തു സാധനങ്ങൾ ബഹിഷ്കരിക്കുക.

കാരണം, ഇത്തരം സാധനങ്ങൾക്ക് ആവശ്യക്കാരുള്ളതുകൊണ്ടാണ് കള്ളക്കടത്തുകാർക്ക് നിലനില്പുള്ളത്.

കള്ളക്കടത്തു നിങ്ങൾക്കും രാജ്യത്തിനും ദോഷംചെയ്യും

ഡയറക്ടറേറ്റ് ഫെഡറേഷൻ ഓഫ് കസ്റ്റംസ് ആൻഡ് സെൻട്രൽ എക്സൈസ്, ന്യൂഡെൽഹി.

davp 82/134

ഒന്ന്

ഈ മഹാനഗരത്തിന്റെ ഭൂമിയിൽ ഏകദേശം അയ്യായിരം പാർപ്പിടങ്ങളുണ്ട്. കെട്ടിടങ്ങളിൽ കേട്ട നിർദ്ദേശങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാൻ പ്രയാസമുണ്ടായിരുന്നു. സിദ്ധിവിനായക ക്ഷേത്രത്തിനടുത്ത് ഒരു ബസ്സ്റ്റോപ്പിൽ ഇരങ്ങി, ലഘുവായ ഒരുപേജ്, നടത്തി, പടിഞ്ഞാറോട്ട് കടൽവശത്തേക്ക് എത്തുന്ന റോഡ്, അതുതന്നെയാണെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തിയശേഷം നടന്നു. കെട്ടിടത്തിലെ സ്ട്രീംബും കാറിലാണോ വരുന്നത് എന്ന് ചോദിച്ചപ്പോൾ സുനിൽ റോയ് ടാക്സിയെ എത്തിയപ്പോൾ മറുപടി പറഞ്ഞത്. ആവശ്യമില്ലാത്ത ഒരു നറുപ്പ് ഓടിക്കാൻ എന്ന് അയാൾ സ്വയം കരാറുപറ്റി.

ടാക്സിയെ വരുന്നവർക്കുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ റോഡുവഴികൾ വരുന്ന കാൽനടക്കാരും ബാധകമാണല്ലോ. കോൺവെൻ്റ് ചുവയുള്ള ഇംഗ്ലീഷിൽ നേർത്ത സ്ട്രീംബും പറഞ്ഞത്: "സീഫെയ്സ്" റോഡിലേക്കു കടന്ന് പിന്നെയും ഒരു കിലോമീറ്റർ കഴിഞ്ഞാൽ വലതുഭാഗത്തു വളരെയേറെ നിലകളുള്ള ഒരു കെട്ടിടത്തിന്റെ പണി നടക്കുന്നതു കാണാം. അത് ശ്രദ്ധിക്കാതിരിക്കില്ല, ആരും. വലിയ ഫ്ലാറ്റുകളാണ് അതിൽ വരുന്നത്. പിന്നെയും ഒരുമിനിട്ടു വന്നാൽ ഈ കെട്ടിടം കാണാം. പേർ സാഗര. ഓർമ്മക്കു, സാഗര. നാലാമത്തെ നിലയിൽ ഒമ്പതാം നമ്പർ ഫ്ലാറ്റ്."

"പേര്?"
"ആവശ്യമില്ല. സാഗര. ഒമ്പതാം നമ്പർ ഫ്ലാറ്റ്."

ഗൃഹോപകരണങ്ങൾ വിൽക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഉടമസ്ഥരുടെ പേര് പറയാൻ ചിലപ്പോൾ ഒരുനറുപ്പ് ഓടിക്കാൻ അവരെയും അനുവദിക്കുന്നുണ്ടാവില്ല.

മനസ്സിൽ കണക്കു കൂട്ടിയതിലേറെ ഓരോന്നായിരുന്നു. പല കെട്ടിടങ്ങൾക്കും കടലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പേരുകളായിരുന്നു. മരങ്ങളും അലങ്കാരച്ചെടികളും വളരുന്ന വലിയ കോമ്പോളകളിൽ നരച്ച വലിയ കെട്ടിടങ്ങൾ, അവസാനം വലതുഭാഗത്തു പശ്ചാത്തലത്തിൽ അനേക നിലകളുള്ള ഒരു കെട്ടിടത്തിന്റെ അസ്ഥി കൂടത്തിനുമുകളിൽ ഒരു കൂറൻ ക്രെയ് നിന്നതാഴെ മനുഷ്യരൂപങ്ങൾ ഉറപ്പുകൾ വലിപ്പത്തിൽ പണിയെടുക്കുന്നതുകണ്ടു. പിന്നെയും നടന്നപ്പോൾ സാഗര കണ്ടു കൃത്യം. ഓരോരുത്തർ വഴി പറഞ്ഞുകൊടുക്കുന്നതിൽ ഇങ്ങനെ കണിശമായിത്തന്നെ വേണം.

പഴയ കെട്ടിടമായിരുന്നു. താഴെ വരാത്തയിൽ കൈമുട്ടുകൾ സ്പോർട്ടുകളിൽ ഇരിക്കുകയും കിടക്കുകയുമാണ് എന്ന് തോന്നുന്നവിധം. മടുത്ത മുഖാവത്തോടെ കാവൽ ജോലി നടത്തുന്ന ഗുർവ്വനേളികയിരുന്നു. ആകപ്പാടെ ഒന്നു നോക്കിയെങ്കിലും ഒന്നും ചോദിച്ചില്ല.

ലിഫ്റ്റ് മുറുട്ടിലായിരുന്നു. ബെല്ലു മർത്തിയശേഷം കാത്തുനിന്നു. മുളിയും ഞരങ്ങിയും, പഴയ കെട്ടിടത്തിന്റെ നടുവിൽക്കയറി ഇറങ്ങി തളർന്ന, യത്രം പുറപ്പെട്ട ശബ്ദം കേൾക്കുമായിരുന്നു. ലിഫ്റ്റ് തുറന്ന് കൈയിലും ചുണ്ടിലും

ബോധിനിക്കും. അത് നോക്കി; വരാമായിരുന്നു. പേർ പറഞ്ഞു ഓരോരുത്തരും ബോധന ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ട് വില്ലനായ ഒരു വാങ്ങലിന്റെയും ശാസ്ത്രത്തിൽ പ്രയോജനമുള്ളതാണ്. സെയിൽസ് മാനേജർ ഡി.കി.ആ. ആ ശാസ്ത്രം വഴിപ്പെടാത്തതുകൊണ്ടാണല്ലോ അഞ്ചു വർഷം തയ്യിൽയത്രം വിറുപ്പിച്ചു മടുത്ത സുനിൽ ചെറുപ്പത്തിലെ പ്രേമമായിരുന്ന പത്രപ്രവർത്തനത്തിലേക്കു തിരിച്ചു വന്നത്.

അയാൾ ബെല്ലു മർത്തി പുറത്തുനിന്നു. വാതിലിന്റെ മാന്ത്രികക്കണ്ണിലൂടെതന്നെ ഇപ്പോൾ പരിശോധിക്കുന്നതാണോ? പുറത്തെ ചെറിയ ഇടനാഴി പകലും ഇരുണ്ടുകിടന്നു. അകത്തുനിന്നു നോക്കുന്ന വടക്ക് ഒന്നും വ്യക്തമായി കാണില്ല എന്നു തോന്നുന്നു.

വീണ്ടും ബെല്ലു മർത്തിയപ്പോൾ സ.ശ. യിച്ച്പ്പോൾ വാതിൽ പതുക്കെ തുറന്നു. "ഞാൻ കുറച്ചു മുമ്പ് ഫോൺ ചെയ്തിരുന്നു. പേർ സുനിൽ റോയ്."

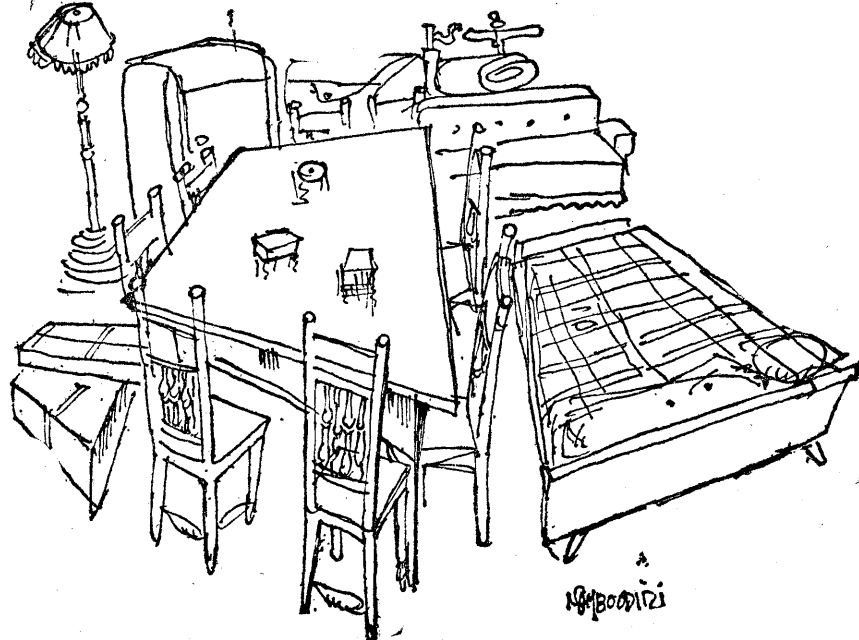
എം. ടി. വാസുദേവൻ നായർ

വെള്ളപ്പാളുകളുള്ള ഒരു മധ്യവയസ്കൻ ഒരു പെട്ടിയും തൂക്കി പുറത്തുകടന്നു. അയാൾക്ക് താൻ ആദ്യം ജോലിചെയ്തിരുന്ന പത്രത്തിലെ കാഷ്യർ ഗോപാൽദത്തിന്റെ മൊഴിയെഴുത്ത് എന്ന് സുനിൽ ഓർത്തു പോയി.

നാലാം നിലയിലെത്തി പുറത്തുകടന്നപ്പോൾ മൂന്നു വാതിലുകൾ കണ്ടു. ബെൽ മുറുപ്പിത്തന്നെ. പുറത്തു ബോർഡുകൾ ഉറപ്പായി. ഒരുപക്ഷേ, താഴെത്തു എല്ലാ നിലകളിലെ പാർപ്പുകാരുടെയും പേരുകൾ

വാതിൽ മുഴുവൻ തുറക്കപ്പെട്ടു. നില സാരിയടുത്ത, നെറിക്കുമുകളിൽ അല്പം ഇഴകളിൽ നരയുടെ അടയാളമുള്ള നീണ്ട മെലിഞ്ഞ ഒരു സ്ത്രീയാണ് മുന്നിൽ. മഞ്ഞയുടെ അംശം അല്പം കലർന്നിട്ടുണ്ടെന്ന് തോന്നുന്ന വല്ലാത്ത വെളുത്ത നിറം.

"പ്ലീസ് കമിൻ."
കെട്ടിടത്തിൽ കേട്ട സ്വരം തന്നെ. "മൈ ഗോഡ്." അവരുടെ സ്വരത്തിൽ പെട്ടെന്നു ഒരു പരിഭ്രാന്തിയുണ്ടായി.

മുറ്റം

റി: "അതിൽ ചവിട്ടിയോ? അതിൽ ചവിട്ടിയോ?"

അവർ താഴെനോക്കി എന്തോ കനിഞ്ഞുനോക്കി. ഒരു ചെറിയ കടലാസുപൊതി.

അവർ വിശദീകരിച്ചു: "പുഴയ്ക്കുള്ള പൂവാണു. ജോലിക്കാരിയാണ് എടുത്തു വയ്ക്കാറ്. ചവിട്ടി ഇല്ലല്ലോ?"

"ഇല്ല"
ഞാൻ അവരുടെ പിന്നിൽ അകത്തേക്കുനടന്നു.

"ഒരു മിനിട്ട്. എക്സ്പ്രസ് മി. വേണമെങ്കിൽ ഇരിക്കാം."

അവർ സ്വീകരണമുറിയിൽനിന്നു വലതുവശത്തെ വാതിൽ തുറന്ന് അകത്തുകയറി. അത് പ്രധാന കിടപ്പുമുറിയായിരുന്നു. ഗൃഹനാഥൻ പുജിക്കുകയാണോ അതോ കളിക്കുകയാണോ?

പുറത്തുനിന്നു ഈ കെട്ടിടം കാണുമ്പോൾ എത്ര വിരൂപമായിരിക്കുന്നു. ഇവിടെ വന്നെത്തിയോലോ, ഫ്ലാറ്റ് എത്ര മനോഹരം! എതിർവശത്തു വെനിഷ്യൻ ബ്ലോക്ക് ഡയറക്ടർ വലിയ ചിലങ്കാലകളിൽ ഒരു പൊളി തുറന്നുകിടക്കുന്നു. കളിർമ്മയുള്ള കടൽ ഓരോരുത്തരുടെ അകത്തുവരുന്നുണ്ട്. ഓട്ടരണികളിൽ വളർത്തി വലിയ മണിപ്ലാൻറിന്റെ ഇലകൾ കാറ്റിൽ ഉലയുന്നു.

താൻ ജീവിതത്തിൽ ആരെങ്കിലുമായി ഒരു വർണഗുണത്തിൽക്കഴിയുന്നവെങ്കിൽ സജ്ജീകരിക്കേണ്ട ഫ്ലാറ്റിനെപ്പറ്റി ഇതുവരെ സുനിൽ വളരെ അത്യധികം സങ്കല്പമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഇപ്പോൾ ഇതാ ഒരു വിശിഷ്ട മാതൃക മുന്നിൽ.

എട്ടുപേർക്കിരിക്കാവുന്ന കുറുത്ത തോൽ പൊതിഞ്ഞ സോഫാസെറ്റി. അതിന്റെ മധ്യത്തിൽ കാർപ്പറ്റി. ഏതൊരു കൃതിയിൽ കണ്ണട പതിപ്പിച്ചു വലിയ ടീപ്പോയ്. ഓരോ സിറ്റിന്റെ സമീപത്തും വട്ടത്തിൽകൊച്ചുവിരികളിൽ ചെറിയ സ്പോർട്ടുകൾ. എത്രയായിരിക്കും ഈ സംവിധാനത്തിന്റെ വില. വിലയെഴുതിവെച്ചത് എത്രയെന്നറിയാൻ അയാൾ നോക്കി. അതു വിലനൽകാൻ വില.

കഴിഞ്ഞ രണ്ടു ഞായറാഴ്ചകളിലെ അനുഭവത്തിൽ വലിയ വീടുകളിലെ വില്ലനായ വസ്തുക്കൾ വേറെ കൂട്ടിവെച്ചിരിക്കും. എല്ലാ റീലും വിലപേശൽ ഒഴിവാക്കാൻവേണ്ടി കാർഡുകളിൽ സംഖ്യ എഴുതിത്തൂക്കിയിരിക്കും. നോക്കാം, വേണമെങ്കിൽ വാങ്ങാം. ഇല്ലെങ്കിൽ മിണ്ടാതെ ഇറങ്ങിപ്പോകാം.

അകത്തു മുറിയിൽ പുജ നടക്കുകയല്ല. ഒരു ബുദ്ധോപദേശിയിലൂടെയാണ് അവരെ നോക്കുന്നി. വാതിൽ കടന്നുവന്നതിനപ്പുറം വലതുഭാഗത്താണ് അടുക്കള. അതിന്റെ കൗണ്ടർ സ്വീകരണ മുറിയിലേക്കാണ്. അടുക്കളയിൽനിന്നുള്ള വിവേങ്ങര കൗണ്ടറിൽനിന്നു വാങ്ങി അതിഥികൾക്കു കൊടുക്കാം. അടുക്കളയുടെയോ പരിചാരികയുടെയോ അസുന്ദരമുഖങ്ങൾ വിരുന്നുകാർ കാണുകയുമില്ല. പണമുണ്ടായാൽമാത്രം പോരാ. അഭിരുചിയോടെ ജീവിക്കാനായിരുന്നു; അപ്പന്റെ തിരുമൊഴികളിലൊന്നായിരുന്നു അത്. പതുപണക്കാരെ മുഴുവൻ പുച്ഛമായിരുന്നു

അപ്പൻ അവരെപ്പറ്റിയുള്ള അപവാദകഥകൾ പറയുന്നതായിരുന്നു ഏറ്റവും വലിയ വിനോദം. കാസരോഗത്തിന് കഴിച്ചിരുന്ന കുറച്ചു വാങ്ങാൻകൂടി കാശിപ്പാത കയ്യെടുപ്പിച്ചിരുന്ന അവസാന നാളുകളിൽപ്പോലും ഖദറിട്ടുകൊണ്ട് സായിപ്പിന്റെ മുഖിൽ ഇൻറർവ്യൂവിനു പോയതന്റെ ധീരതയെപ്പറ്റി, എലിമെന്ററി സ്കൂൾ അദ്ധ്യാപകനായി നാല്പത്തഞ്ചു രൂപയിലൊതുക്കിയ ജീവിത സമരത്തിനിടയ്ക്കും 1921-ലെ കല്ലുത്ത സർവ്വകലാശാലയുടെ ഒന്നാം ക്ലാസ് ബി. എ. ബിരുദത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥനായ അദ്ദേഹം പലപ്പോഴും കൂട്ടുകാരോടു ആവർത്തിച്ചു പറഞ്ഞിരുന്നു.

തിരിച്ചുവന്ന ഗൃഹനായിക പറഞ്ഞു. "ഒരു ബുദ്ധോപദേശിയാണ്."

നാൾക്കൂടെ പേരിൽ പോലീച്ചു.

"താക്കോൽ പോയോ? അതു വില്ലനല്ലേ?"

"താക്കോൽ ഇതുതന്നെ, ഞാൻ ഇന്നലെക്കൂടി തുറന്നതാണ്."

"ഞാൻ സഹായിക്കണോ?" സംശയിച്ചുകൊണ്ടാണ് സുനിൽ ചോദിച്ചത്. സ്ത്രീകളെ സഹായിക്കുക, അവർക്കുവേണ്ട സേവനങ്ങൾ ചെയ്യുക-അത് നാട്യമല്ല, തന്റെ സ്വഭാവത്തിന്റെ ഭാഗമായി മാറിയതാണെന്ന് പലപ്പോഴും അറിഞ്ഞുകൂട. അതുകൊണ്ട് ചെറിയ കാര്യങ്ങൾക്കു പലപ്പോഴും വലിയ വ്യത്യാസങ്ങൾ ഉണ്ടായി. ഷിഫർറിയല്ല, ഷോവിനിസമാണ്, മുടപടമിട്ട മെയിൽ ഷോവിനിസമാണ് എന്നവരെ ഗൗരി പറഞ്ഞു.

"പ്ലീസ് വിൽ യു?" അവർ താക്കോൽ തന്നു.

"എന്റെ ഭർത്താവ് മിനിഞ്ഞാനാണ് ഈ പരസ്യം അയച്ചത്. പിന്നെയാണ് അദ്ദേഹത്തിന് പെട്ടെന്ന് ഒരു ഡോക്ടറിയെ വന്നുപെട്ടത്. ഞാനിപ്പോൾ ആരെ കഴുപ്പത്തിലായത്?"

അവർ കിടപ്പുമുറിയുടെ വാതിൽ തുറന്നു വെച്ച് ബുദ്ധോപദേശിയെക്കൊടുത്തു. കിടപ്പുമുറയിലെ പുതിയ എയർ കണ്ടീഷൻ യത്രം സുനിൽ ശ്രദ്ധിച്ചു. താക്കോൽ തുറക്കാത്തപ്പോൾ ബലം പ്രയോഗിച്ചതുകാരണം വളഞ്ഞു പോയിരിക്കുന്നു. താൻ തോറ്റുപോകരുത് എന്ന പ്രാർത്ഥനയോടുകൂടി അയാൾ അധ്വാനിച്ചുനോക്കി.

"സോറി. തുറക്കുന്നില്ല."

"പോട്ടെ. സാരമില്ല."

"അത്യാവശ്യമുള്ള എന്തെങ്കിലും. അതിനകത്തു-"

"അങ്ങനെയൊന്നുമില്ല"

അവർ വീണ്ടും സ്വീകരണമുറിയിലേക്കു വന്നു. അപ്പോൾ കെട്ടിടത്തിന്റെ ഗേറ്റ് ചിലു. അവർ അതെടുത്ത് സ്വന്തം നമ്പർ ഉരുവിട്ടു.

"അതെ. ശരിയാണ്; വന്നുനോക്കൂ. ഓരോന്നിന്റെയും വില പറയാൻ...നിങ്ങൾ വന്നുനോക്കൂ. അതാണ് നല്ലത്." അവർ ഫോൺ താഴെവെച്ചു പറഞ്ഞു: "വെറുതെ ശല്യങ്ങൾ വരും. ഒരു വില്ല

നയം നടക്കില്ല. എന്നോട് പറയാതെയാണ് അദ്ദേഹം പരസ്യം കൊടുത്തത്. എന്നിട്ടും വരുന്നവരോട് ഞാൻ സംസാരിക്കണം. ആരോടും തുടങ്ങിയതാണ് കെട്ടിടത്തിന്റെ കാര്യം."

സുനിൽ റോയ് തന്റെ ആവശ്യം ഓർമ്മിച്ചു:

"വിൽക്കാനുള്ള സാധനങ്ങൾ?"

"ഇതൊക്കെതന്നെ. ഈ സോഫ. ആ സെറ്റിംഗ്. ഡൈനിങ്ങ് ടേബിൾ. കൂട്ടിൽ. എല്ലാം വിറ്റൊഴിക്കുകയാണ്."

"നിങ്ങൾ ബോംബെ വിടുകയാണോ അല്ലേ?"

"അടുത്തത് അഹമ്മദാബാദ്. ഭർ

തോവിൻ പ്രൊമോഷൻ സ്ഥലമാററുവു. നിങ്ങൾക്ക് എന്തൊക്കെയാണുവേണ്ടതു്?'

സുനിൽ ആലോചിക്കുന്നപോലെ ഒരു നിമിഷം നിന്നു.

'പരസ്യത്തിൽ ഒരു കൈപ്പ്'റെറ്റർ പറഞ്ഞിരുന്നു..'

'ഓ, അന്ന് കൊടുത്തു. ഈ ബിൽഡിങ്ങിലെ ഒരാൾ രാവിലെ വന്നു. ശരിക്കു പറഞ്ഞാൽ അടുത്ത ഫ്ലോറിയിലെ ജോലിക്കാരൻ. അവന്റെ അനുജൻ എവിടെയോ ഇരുന്നു ഹർജികൾ കൈപ്പടിച്ചു കൊടുക്കുന്ന പണിയാണത്രേ. പാവം..'

അയാൾ സംശയിച്ചു. ഒരുപക്ഷേ ഈ മഹതിയെ തോന്നി സംഭാവന കൊടുത്തിരിക്കും. ടൈംസ് വായിച്ച ഉടനെ പുറപ്പെട്ടിരുന്നെങ്കിൽ ആരായത്തിന് അതു കിട്ടുമായിരുന്നു എന്നയാൾ മൗഢ്യത്തോടെ ഓർമ്മിച്ചു.

'ഞാൻ-എനിക്ക് ടൈപ്പ്'റെറ്ററായിരുന്നു ആവശ്യം..'

'അതു് വളരെ പഴയ യന്ത്രമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ആദ്യം ജോലികിട്ടിയ കാലത്തു വാങ്ങിയതു്..'

മറ്റു സാധനങ്ങളിലൊന്നിലും അയാൾക്ക് താല്പര്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും ഒരു രസത്തിന് ചോദിച്ചു: 'ഈ സോഫാസററിന് എന്തുവിലവരും?'

'ഇതു്' അവർ ആലോചിച്ചു. എന്നിട്ട് വലതു ചെവിക്ക് മുക്കിയിൽ മാന്ത്രികമാണു് എതാനും നിമിഷങ്ങൾ നിന്നു. 'എവിടെപ്പോയി ആവോ ആ കടലാസ്?'

അവർ ഒരു കടലാസ് തിരയാൻ തുടങ്ങി. അതിനിടയ്ക്ക് പറഞ്ഞു: 'എനിക്കറിയാം, ശരിക്കു വേണ്ടതു് ഇതിലൊക്കെ വില എഴുതി തുടക്കുകയാണ്. വരുന്ന ആളുകൾക്ക് ശല്യമില്ലാതെ കഴിഞ്ഞു. ഇതും ഒന്നും വാങ്ങുമെന്നു കരുതിയിട്ടില്ല. ഇന്നലെ പോകാൻ നിൽക്കുമ്പോൾ പരസ്യത്തിന്റെ കാര്യം ഓർമ്മിപ്പിച്ചപ്പോൾ ഒരുതുണ്ടു് കടലാസിൽ എന്തോ എഴുതി വയ്ക്കുന്നതു കണ്ടു.

അവർക്ക് അവസാനം ഒരു പുസ്തകത്തിനിടയിൽനിന്നു് കടലാസ് കണ്ടുകിട്ടി.

'ഓ, ഇവിടെയുണ്ടു്. നോക്കട്ടെ. സോഫാസററി...നാലായിരം..'

അയാൾ തന്റെ അമ്പരപ്പു് പുറത്തു കാട്ടിയില്ല.

'കല്പനയിലായിരുന്നപ്പോൾ ഓർഡർ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. അതിലധികമൊക്കെ ചെലവായിട്ടുണ്ടാവും. പക്ഷേ, നാലായിരം ഇട്ടാൽ ആരെങ്കിലും വാങ്ങുമോ? എനിക്ക് സംശയമാണു്. നാലായിരം വളരെ കൂടുതലാണു്, അല്ലേ?'

അവർ പറഞ്ഞുതുടങ്ങുന്നതു് തട്ടിത്തടഞ്ഞു. സാധനാന്തരിലാണു്. പിന്നെ ചെട്ടെന്ന് വളരെ വേഗത്തിലാവുന്ന.

'അല്ലേ?'

അയാൾ ചിരിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു: 'എന്നുതോന്നുന്നു..'

'മിസ്റ്റർ പരേഖിൻ-എന്റെ അന്താവിൻ ഇതൊക്കെ ഒരു ഫ്ലോർ ഫാഷനായി തോന്നുന്നുണ്ടു് ഇപ്പോൾ. നിങ്ങൾ വാങ്ങുന്നില്ലല്ലോ. ഇതൊക്കെ ഇപ്പോഴും ബ്രാൻഡ് സൂപ്പോലെ തോന്നുന്നില്ലേ..'

'തീർച്ചയായും..'

'നിങ്ങൾ ബോംബെക്കാരനാണോ?'

'അല്ല. കൽക്കത്ത..'

'ബംഗാളി?'

'അതേ മാഡം..'

അവരുടെ മുഖത്തു് പൊട്ടുന്ന ഒരു വേഗത്തിന്റെ അല പടരുന്നതു് അയാൾ കണ്ടു.

'എനിക്ക് ബംഗാളികളെ ഇഷ്ടമാണു്. എന്റെ കൂട്ടുകാരിൽ-അടുത്ത കൂട്ടുകാരിൽ അധികവും ബംഗാളികളാണു്. ഓ, കൽക്കത്ത. എനിക്കേറ്റവും ഇഷ്ടമുള്ള സ്ഥലം കൽക്കത്തയാണു്. ആളുകൾ എത്ര പറഞ്ഞാലും ശരിക്കു കൽക്കത്തയാണു് ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും നല്ല നഗരം...ഈ ബോംബെയിൽ എന്തുണ്ടു്?'

അയാൾ ചിരിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. കൽക്കത്തയും തന്റെ ഭാഗമായ മുറികൾ തനിക്ക് ഏല്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന കാര്യം അയാൾ ഓർമ്മിച്ചു. രക്ഷപ്പെടുകയാണെന്നു് തോന്നി ഡെൽഹിയിലെത്തി. പഴയ പത്രമാപ്പിസിൻനിന്നു് ശരിയിൽനിന്നു് ക്ഷതങ്ങൾ ഏല്പിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ ഒരു വൻനഗരവും മറ്റേതിന്റെ പിന്നിലല്ല. ഇന്നു് മൂന്നാമത്തെ നഗരമായിരുന്നു അയാൾക്കു്.

'ഞാനിവിടെ മൂന്നാമസം ആയിട്ടേ ഉള്ളു്..'

'നിങ്ങൾക്കു മനസ്സിലാകും. കുറച്ചു കഴിയട്ടേ. എല്ലാ ചൈതന്യവും ഈ ബോംബെ വലിച്ചുകടിക്കും. ഇവിടെ വന്നപ്പോഴാണു്, നോക്കൂ, എന്റെ മുടി നന്നായി തുടങ്ങിയതു്..'

അവർ നെറ്റിയുടെ നടുവിൽ. മുക്കിയിൽ തെന്നിത്തെറിച്ചിരിക്കുന്ന നറച്ച മുടിയിഴകൾ ഒതുക്കി.

'ഇവിടെ താമസിച്ചവർക്കു് ബോംബെവിട്ടു പോവാനിഷ്ടമില്ലത്രേ. എനിക്ക് ഒരു ദിവസമെങ്കിൽ ഒരു ദിവസം നേരത്തെ ഓടണം. അഹമ്മദബാദ് എങ്ങനെ?'

അയാൾ തന്റെ അജ്ഞത സമ്മതിച്ചു.

'അറിയില്ല. ഞാൻ ഒരിക്കലും പോയിട്ടില്ല..'

'ഇതിലും ഭേദമാവും ഉറപ്പു്, കൽക്കത്തയിലെ എന്റെ ഫ്ലോറു്. ആലെയ്ക്ക് റോഡിലെത്താൻ ശാന്തതയാണു്..'

അയാൾ അർഹിക്കുന്ന ഒരു പ്രശംസ പറയാമെന്നുവച്ചു.

'ഇതൊരു നല്ല ഫ്ലോറല്ലേ? അപ്പോൾ കടൽ. നല്ല കാര്യം..'

അപ്പോൾ ടെലഫോൺ ശബ്ദിച്ചു.

'ഇന്നു മുഴുവൻ ഈ ശല്യമുണ്ടാവും..'

എന്നു് പിറുപിറുത്തു് അവർ ടെലഫോണിനടുത്തേക്കു നിങ്ങളയപ്പോൾ വാതിലിന്റെ മണി ശബ്ദിച്ചു.

അവർ അഭ്യർത്ഥിച്ചു: 'പ്ലീസ്..'

പിന്നെ ശ്രദ്ധമല്ലാത്ത ബംഗാളിയിൽ പറഞ്ഞു: 'പാർട്ടികളാവും. ഒന്നു് എനിക്കുവേണ്ടി സംസാരിച്ചു..'

എന്റെ ഭാഷ ഉപയോഗിച്ചതു് സാധാരണയായ എടുക്കുന്നതിന്റെ ന്യായീകരണമാണോ? അയാൾക്കു് തമാശതോന്നി. പഴയ ടൈപ്പ് റൈറ്റർ വാങ്ങാൻ വന്ന ആൾ വീട്ടുകാരുടെ ഭാഗം അഭിനയിക്കാൻ പോവുകയാണോ?

വാതിൽ തുറന്നപ്പോൾ വെളുത്ത സഫാ

റി സൂട്ടിട്ട ഒരു ഉയർന്ന കറുത്ത കണ്ണടക്കാരനും സീമന്തരേഖയിൽ മുഴക്കെ സിന്ദൂരം വിതറിയ ഒരു തടിച്ച് സൂിയുമായിരുന്നു. മദ്ധ്യവർഗ്ഗത്തിലെ ഉയർന്ന വിഭാഗം. അയാൾ മനസ്സിൽ വ്യാഖ്യാനിച്ചെടുത്തു. ഭാര്യയും ഭർത്താവുമാണു്. കറെക്കഴിയുമ്പോൾ ഭാര്യയോടൊന്നിച്ച് വന്നു. അവർക്കു് ഒരുപോലെ ആകമാനാഭം.. ഉത്തരേന്ത്യൻ ചുവയില്ലാത്ത ഇംഗ്ലീഷിൽ അന്താവു് അന്വേഷിച്ചു: 'ഞങ്ങൾ പരസ്യം കണ്ടു ആ സ്ഥലം ഇതുതന്നെ യല്ലേ?'

പിന്നിൽ. ടെലഫോണിൽ മിസസ് പരേഖ് വീട്ടവസ്തുക്കളെപ്പറ്റി പറയുകയായിരുന്നു. മറ്റുപുറത്തെ ആൾ ഫോണിലൂടെ എല്ലാം അറിയണമെന്ന വാശിക്കാറാണു് എന്നു തോന്നി.

അയാൾ വില്ലനക്കാരന്റെ ഭാവത്തിൽ ചിരിച്ചു. അയാൾക്കുണ്ടു് പറഞ്ഞു: 'ഇതുതന്നെ. വത്ര. അകത്തുവന്നു നോക്കൂ. സ്വാഗതം..'

'എന്തൊക്കെയാണു്?'

സോഫാസററി ഡെനിങ്ങ് ടേബിളുമൊക്കെ ഉൾപ്പെടുന്ന ഒരുപോലെയുള്ള കൈകൊണ്ടു് വായുവിൽ വരച്ചു് സുനിൽ റോയ് പറഞ്ഞു: 'ഇതൊക്കെ..'

അപ്പോൾ മിസസ് പരേഖ് ടെലഫോണിനോടു് ഉറക്കെ ചൊടിച്ചിരിച്ചു. ടെലഫോൺ പൊത്തിപ്പിടിച്ച് അവർ അയാളെ നോക്കിപ്പറഞ്ഞു ബംഗാളിയിൽ: 'കട്ടിലിൻ്റെ ആയിരം ഉറപ്പിക വിലപറഞ്ഞപ്പോൾ അവർ ചോദിക്കുന്നു എന്താണിതു 'ഇസ്പെഷൽ' എന്ന്? വേറെ വല്ലതു് കൂടിയുണ്ടാവുമോ കട്ടിലിൻ്റെ എന്താണിറിയണതു്?'

അയാൾക്കു് ചിരിവന്നില്ല. ആഗതരെ സ്വീകരണമുറയിലേക്കു് ആംഗ്യം കൊണ്ടു ക്ഷണിച്ചു.

മിസസ് പരേഖ് ടെലഫോൺ വീണ്ടും ഉയർത്തി പറഞ്ഞു: 'ഞാനിവിടെ ഒരു ഫ്രണ്ടിനോടു ചിരിച്ചതാണു്. നിങ്ങൾ വന്നുനോക്കി ഇഷ്ടമുണ്ടെങ്കിൽ എടുത്തോളൂ..'

വാങ്ങാൻവന്ന സുനി ചോദിച്ചു: 'നിങ്ങൾ ബംഗാളികളാണല്ലേ?'

അയാൾ 'അതെ' എന്നു് അത്ഭുതത്തിൽ തലയാട്ടി. അവരുടെ ശ്രദ്ധ ഡെനിങ്ങ് ടേബിളിലായിരുന്നു. എടുത്തുപോയിരിക്കാവുന്ന ഓവൽ ആകൃതിയിലുള്ള മേശ. ചാരിയിരിക്കാവുന്ന കടഞ്ഞുകാലുള്ള കസേരകൾ.

'ഇതിനെന്തു്?'

മിസസ് പരേഖ് കൈയിലെ കടലാസ് അയാൾക്കു കൈ നോക്കാവുന്ന വിധം നിവർത്തിപ്പിടിച്ച് അരികുത്തേക്കു നിന്നു. മിസസ് പരേഖിന്റെ കൈയ്ക്കു വായിക്കാൻ കുറച്ചു പ്രയാസപ്പെടണം. ഡെനിങ്ങ് ടേബിൾ, ബ്രാക്കറ്റിൽ എടുത്തു കസേരകൾ, എന്നതിന്നു നേരെ എഴുതിയ വില പറയാൻ അയാൾക്കു് അല്പം ജാളുത തോന്നി.

(അടുത്ത രണ്ടു ലക്കങ്ങൾ കൊണ്ടുവരുന്നിരിക്കും.)

കൗമുദി ന്യൂസ് സർവീസ്

നൃത്യഗാനങ്ങൾ

അഭിനയ സംഗീതം. നൃത്യഗാനങ്ങൾ: സമ്പാദക: ലീലാ ഓം. പേരി. പ്രസാ: കേരള ഓഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്. വില: 16 രൂപ. സ്വാതിതിരുനാൾ, ഇരയാമ്മൻതമ്പി, കട്ടിക്കത്തു തങ്കച്ചി തുടങ്ങിയവർ രചിച്ച നൃത്യഗാനങ്ങൾ. ഭക്ഷണേന്ത്യൻ സംഗീതത്തിൻ്റെ കേരളത്തിൻ്റെതായ സംഭാവനകൾ നൽകിയവരാണ് ഇവർ. ഈ നൃത്യഗാനങ്ങളുടെ സമ്പാദകയായ ലീലാ ഓം പേരി കേരളത്തിൻ്റെ സംഗീത പാരമ്പര്യത്തെക്കുറിച്ച് ദീർഘകാലം ഗവേഷണം നടത്തിയിട്ടുണ്ടു്. ഡെൽഹി സർവ്വകലാശാലയിലെ സംഗീതാദ്ധ്യാപികയാണ് ലീലാ ഓം. പേരി. ഈ ഗ്രന്ഥം കേരളത്തിലെ സംഗീത നൃത്യപാരമ്പര്യങ്ങളുടെ വികാസത്തിന്നു വഴി തെളിക്കുമെന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല.

കഥകളി വേഷം

കഥകളി വേഷം. കലാമണ്ഡലം. സി. പത്മനാഭൻ

നായർ. കേരള ഓഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്. വില: 9 രൂപ. രണ്ടാം ഭാഗം: 15 രൂപ. കഥകളിയിലെ പരമ്പരാഗതമായ അഭിനയ സങ്കേതങ്ങളും ചിട്ടകളും പ്രായോഗിക പരിശീലനത്തെ മുൻനിർത്തിക്കൊണ്ടു് സൂക്ഷ്മമായി വിശദീകരിക്കുന്ന ഒരു ആധികാരിക ഗ്രന്ഥമാണിതു്. കേരള കലാഭണ്ഡലത്തിലെ കഥകളിക്കളരികളിൽ പിൽക്കാലത്തു വന്ന അഭ്യോസനക്രമത്തെ ആസ്പദമാക്കിക്കൊണ്ടു് തയ്യാറാക്കിയതാണു് ഈ പാഠങ്ങൾ. കഥകളിയിലെ ചിട്ടകൾ സമഗ്രരൂപത്തിൽ ആദ്യമായാണു്

ഇങ്ങനെ പുറത്തിറങ്ങുന്നതെന്ന് പറയാം.

റോമായുഗത്തിൻ്റെ കഥ

റോമായുഗം. ചരിത്രം. പ്രൊഫസർ പി. എസ്. വേലായുധൻ. പ്രസാ: സാഹിത്യപ്രവർത്തക സഹകരണ സംഘം. വില: 10 രൂപ 50 പൈസ. റോമായുഗത്തിൻ്റെ

ചരിത്രമാണു് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ സ്പർശിക്കുന്നതു്. പതിമൂന്നു തലക്കെട്ടുകളിൽ ഇവിടെ റോമായുഗം ഒതുങ്ങുന്നു. റോമിൻ്റെ ആഭിമുഖ്യം മുതൽ ക്രിസ്തു മതത്തിൻ്റെ ഉയർച്ചയും വളർച്ചയും വരെ കലാശാലാവിദ്യാർത്ഥികൾക്കു് ഈ പുസ്തകം വളരെയേറെ പ്രയോജനപ്രദമായിരിക്കും. മലയാളത്തിൽ പരീക്ഷയ്ക്കു് ഉത്തരമെഴുതാൻ വിദ്യാർത്ഥികളെ സഹായിക്കുകയെന്ന ലക്ഷ്യത്തോടുകൂടി യായിരിക്കാം ഗ്രന്ഥകർത്താവു് ഇങ്ങനെയൊരു ഗ്രന്ഥം രചിക്കാൻ ഒരുമ്പെട്ടതു്. മലയാള ഭാഷയിൽ ചരിത്രസംബന്ധിയായ ഇത്തരം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നതു് ഒരു ഗ്രന്ഥമാണു്. ദീർഘകാലം കലാശാലാതലത്തിൽ ചരിത്രാധ്യാപകനായി പ്രവർത്തിച്ച പ്രൊഫ. പി. എസ്. വേലായുധനെപ്പോലെയുള്ളവർ തന്നെ ഇത്തരം കൃത്യങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതു കൊള്ളാം. നല്ല തെളിമയുള്ള ഭാഷയാണു് ഗ്രന്ഥകർത്താവിൻ്റെതു്.

തളരാത്ത കൃഷിക്കാരനും ലിസ്റ്റിയും

ലിസ്റ്റി എൻ്റെ ലിസ്റ്റി. നോവൽ. മുട്ടത്തു വർക്കി. പ്രസാ: സാഹിത്യപ്രവർത്തക സഹകരണ സംഘം. വില: 17 രൂപ 50 പൈസ. ഈ നോവലിൻ്റെ പിൻപട്ടയിലെ പരസ്യമവസാനിക്കുന്നതിങ്ങനെയാണു്: 'പൂക്കൈതകൾ അർത്തുവളരുന്ന ആ പരിസരത്തിലെ ഓരിത്തിരി നേരം പൊന്നുഷ്ണസ്യപോലെ മനോഹരമായ ലിസ്റ്റിയോടൊപ്പം ചെലവഴിക്കാൻ നമുക്കു മനസ്സു വരുന്നില്ലേ?' മുട്ടത്തു വർക്കിയുടെ എല്ലാ നോവലുകളിലുമെന്ന പോലെ ഒരു പ്രേമവും ഒരു നാടുമ്പറവും കണ്ണുനീരും ഈ നോവലിലുമുണ്ടു്. എന്നാലും വർക്കിയുടെ നോവലുകൾ മലയാളികളുടെ മാനസികജീവിതത്തിൻ്റെ വാതിലിൽ ഒരിക്കലും കിടലും. വന്നുമാറ്റാതിരിക്കില്ല. നമ്മുടെ ചെറുപ്പക്കാലം ചെറുപ്പക്കാരികളും വായനയുടെ മണ്ഡലത്തിലേക്കു പ്രവേശിക്കുന്നതു് മുട്ടത്തു വർക്കിയുടെ നോവലുകൾ വായിച്ചുകൊണ്ടാണെന്ന യാഥാർത്ഥ്യം വിസ്മരിക്കപ്പെടാവുന്നതല്ല. മുട്ടത്തു വർക്കി വർഷംതോറും നോവലുകൾ എഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുക തന്നെയാണു്. കൃഷി ഒരിക്കലും മുടക്കുന്നില്ല. ജീവിതത്തിൻ്റെ ഈ വൈകിയ വേള

യിലും നോവലിൻ്റെ പാടത്തു തന്നെ നിൽക്കാൻ കഴിയുന്ന ഈ കൃഷിക്കാരനെ മലയാളികൾ അഭിനന്ദിക്കുക തന്നെ വേണം.

നോവൽ 2

ടെലസ്കോപ്പിന്റെ അടുത്തുനിന്നും ജയദേവൻ എഴുന്നേറ്റു. ചുറ്റും നോക്കി യപ്പോഴാണ് സമയം വളരെ കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നുവെന്ന് മനസ്സിലായത്. ട്രാസ്സ് പാനലുകൊണ്ട് വേർതിരിച്ചിരിക്കുന്ന ചെറിയ ക്യാബിനുകളിലെ കസേരകൾ ഒഴിഞ്ഞുകിടക്കുന്നു. അയാൾ ടെലസ്കോപ്പിന്റെ ഷട്ടർ അടച്ചു. ആറുമണിക്കുശേഷം നൈറ്റ് വ്യൂട്ടിങ്ങ് വർ വരാനുള്ള സമയമായി. എതിർവശത്തുള്ള ഭിത്തിയിൽ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്ന പാർട്ടിലേക്ക് നോക്കി. അരമണിക്കൂർ മുമ്പുവരെയുള്ള വിവരങ്ങൾ അതിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ജയദേവൻ ഇടനാഴിയിൽനിന്നും പുറത്തേക്കു നടന്നു. 'ജയദേവൻ.' ടെക്നിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റ് അരുണയുടെ സ്വരം അയാൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞു.

"അരുണ ഇതുവരെ പോയില്ലേ, നൈറ്റ് വ്യൂട്ടിങ്ങിനെക്കുറിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ?"

അവൾ അതിനു മറുപടി പറയാതെ അയാളെ നോക്കി മന്ദഹസിച്ചു. തന്റെ ചോദ്യവും അതിന്റേ അവളുടെ ഉത്തരവും രണ്ടും ഒരു ചെറിയതാമസപോലെതന്നെ. അവൾ എത്തുകൊണ്ടാണ് വൈകിയതെന്നറിയാം. ത നീക്ക റി യാ മെ ന് അവൾക്കും അറിയാം. ആ മന്ദഹാസത്തിന്റെ അർത്ഥം അതാണ്.

ബെംഗളൂരുവിലെ പട്ടികളിറങ്ങി നടന്നു.

"ഞാൻ കാണാത്തവരാണ്."

മുൻ സീറ്റിൽ ഒപ്പം അവൾ കയറിയിരുന്നു. കാറ്റ് നീങ്ങിത്തുടങ്ങിയപ്പോൾ ജയദേവൻ ഒരു കാര്യം ഓർമ്മിച്ചു. ഇത് ഒരു പതിവായിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ദിവസവും ഒരുമിച്ചിറങ്ങുക. ഒരുമിച്ച് ഈ കാറിൽത്തന്നെ മടങ്ങുക. അരുണയുടെ ഫോസ്റ്ററിലിന്റെ മുൻപിൽ അവളെ വിട്ടിട്ട് തനിക്കു തന്റെ ക്വാർട്ടേഴ്സിലെത്തുക.

ജയദേവൻ എന്തോ ആലോചിക്കുന്നതുപോലെ... അയാൾ ശബ്ദമില്ലാതെ ചിരിച്ചു.

"എല്ലാവരും പറയുന്നത് അരുണയും കേൾക്കാറില്ലേ?"

"എന്ത്?"

തിരക്കുള്ള റോഡിൽ കാറിന്റെ വേഗത കുറച്ചു. മുൻപിൽ കടന്നു നിൽക്കെ

ണ്ടിരിക്കുന്ന വാഹനങ്ങളുടെ പിറകേ... "അറിയില്ല, ഉവോ?" അയാൾ തമാശയെന്നോണം ചോദിച്ചു. അവളുടെ കണ്ണുകൾ അയാളുടെ മുഖത്തുനിന്നും മെല്ലെ വഴുതിമാറ്റുന്നതുപോലെ തോന്നി. അവൾ മറുപടി പറയാതെ മുൻപിലേക്കു നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. "നമ്മുടെ ഒരുമിച്ചുള്ള ഈ പോക്ക് എല്ലാവരും ശ്രദ്ധിക്കുന്നുണ്ട്. ചിലർ ഉറച്ചുപറയാനും തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു."

"അവർ എന്താണ് പറയുന്നത്?" അവൾ സ്വരം താഴ്ത്തി. നമ്മൾ പ്രേമത്തിലാണെന്ന്. വിവാഹിതരാവാൻ പോവുകയാണെന്ന്. ജയദേവൻ ഉറക്കെ ചിരിച്ചു: "ഒരു കാര്യം അറിഞ്ഞാൽ അവർ അഭ്യുത്സാഹിതരാണ്." എന്താണെന്നു അവർ അയാൾ നോക്കി.

"ഇന്നുവരെയും ഞാനോ അരുണയോ അങ്ങനെയൊന്നും ഭാവപ്രകടിപ്പിക്കുകയുണ്ടായിട്ടില്ല. അങ്ങനെയൊരു വാക്കു പോലും പരസ്പരം സംസാരിച്ചിട്ടില്ല! അയാൾ കാറ്റ് ഒരു വശത്തേക്കു നീയ്ക്കിയിട്ടുണ്ട്. എതിർവശത്തു കേൾക്കുന്നവർ മുണ്ടാക്കിക്കൊണ്ട് കടന്നുപോയി."

"ശരിയാണ്." അവൾ പതുക്കെപ്പറഞ്ഞു; "നോ. പരസ്പരം സ്നേഹത്തെപ്പറ്റി ഒന്നും പറഞ്ഞിട്ടില്ല."

"നീ ബുദ്ധിമതിയാണ്. ഇത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ സാധാരണ ഒരു സ്ത്രീയുടെ സമീപനത്തിൽ നിന്നും വ്യത്യസ്തമാണ് നിന്റെ സമീപനം. അതുകൊണ്ടുമാത്രമാണ് നമ്മുടെ സഹകരണം ഇങ്ങനെ തുടരുന്നത്."

കാറ്റ് ഒരു ജംഗ്ഷനിലെത്തി. ചുവപ്പുവോളിങ്ങ് സിഗ്നൽ അവരെ തടഞ്ഞു നിറുത്തി. അയാൾ ചോദ്യോത്തരത്തിൽ അവളെ നോക്കി. ആ നോട്ടത്തിന്റെ അർത്ഥം മനസ്സിലായതുപോലെ അവൾ ചിരിച്ചു. അതും മുളയ്ക്കുന്ന ചിരി. അയാൾക്കു് അതു മനസ്സിലായി. സിഗ്നൽ മാറിയപ്പോൾ മുൻപോട്ട് കതിച്ചുകാറ്റ് അല്പം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഇടത്തോട്ടു തിരിഞ്ഞു.

റോഡിൽ ദീപങ്ങൾ തെളിഞ്ഞു. തിരക്കുകൂടിവന്നു. കൽക്കത്ത നഗരം രാത്രിയിലേക്കുണക്കുകയാണ്.

ക്വാർട്ടേഴ്സിലിന്റെ വാതിൽ തുറക്കുമ്പോൾ അയാൾ ചോദിച്ചു:

"ഫോസ്റ്ററിലിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ?"

"ഇല്ല?" അവൾ കളിയാക്കുന്നതു പോലെ പറഞ്ഞു. അയാൾ വാതിൽ തുറന്നുകൊടുത്തു. പിറകെ അവളും. ബാഗ്

മേശപ്പുറത്തിട്ടുകൊണ്ട് അവൾ കസേരയിൽ ചാരിക്കിടന്നു.

"ഫോസ്റ്ററിലിൽ പറഞ്ഞിട്ടില്ലേങ്കിൽ?" അയാൾ അവളുടെ മുഖത്തു സംശയിച്ചു നോക്കി.

"എങ്കിൽ എന്തെങ്കിലും വിട്ടേക്കണം." അല്ലാതെന്താണ്? അവൾ കളിയാക്കി: "ഇന്നിങ്ങോട്ടുവന്ന് ഇവിടെ കഴിയാമെന്ന് ഞാനെന്താ വാക്കു തന്നിട്ടുണ്ടോ?"

അയാൾ കസേരയ്ക്കടുത്തു ചെന്നു കനീഞ്ഞു.

"വേല കൈയിലിരിക്കട്ടെ; മോളേ, നിനക്കു് ഇപ്പോൾ പോകണമെന്നുണ്ടോ?"

അവർ ഇരുവരും നിമിഷങ്ങളോളം പരസ്പരം നോക്കി. അരുണയുടെ ചുണ്ടുകളിൽ നേരിയ ചലനം. അതു നിമിഷങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ഒരു പുഞ്ചിരിയായി. പുഞ്ചിരി പൂർണ്ണമായൊരു ചിരിയായി വിടർന്നു. അതു അയാളുടെ മുഖത്തു പ്രതിഫലിച്ചു. അവൾ പെട്ടെന്ന് അയാളുടെ മുഖം വലിച്ചടുപ്പിച്ച് ചുണ്ടുകളിൽ അമർത്തിക്കെട്ടി.

"യക്ഷി." നിമിഷങ്ങൾക്കുശേഷം നിവർന്നുകൊണ്ട് അയാൾ ചിരിച്ചു. അയാളുടെ കീഴ്ചുണ്ടിൽ രക്തം പൊടിഞ്ഞുനിൽക്കുന്നത് അവൾ കണ്ടു. തന്റെ അരക്കെട്ടിൽനിന്നും വൈദ്യുതിസ്പന്ദലിംഗങ്ങൾമേലേക്കു വരുന്നതുപോലെ അവൾക്കുതോന്നി. അവളുടെ കടക്കണ്ണുകൾ ചുവന്നു. നനഞ്ഞ ചുണ്ടുകൾ വിടർന്നു. ചുവന്നുതടിച്ച കീഴ്ചുണ്ടു് മലർന്നു.

അവളുടെ മുഖത്തെ ഭാവമാറ്റം ശ്രദ്ധിക്കുകയായിരുന്നു ജയദേവൻ. ഓരോ തവണയും ഒരു ഘട്ടം കഴിഞ്ഞാൽ ഇവൾ ഓഹിക്കുന്ന പക്ഷിയെപ്പോലെയാവുന്നു. എന്തുകൊണ്ട്? അതറിയില്ല.

"നമുക്കു വല്ലതും കഴിക്കണ്ടേ?"

ആ ചോദ്യം അവൾ ആദ്യം കേട്ടില്ല. അയാൾ ചോദ്യമാവർത്തിച്ചു. ഏതോ കഠിനവികാരത്തിന്റെ പിടിയിൽ നിന്നെന്നോണം അവൾ സാവധാനം അയഞ്ഞു. മുഖത്തെ മാംസപേശികൾ അയഞ്ഞു. ചുണ്ടുകളിലെ ക്രൂരമായ ചിരി ഒരു പുഞ്ചിരിയായി രൂപംപ്രാപിച്ചു.

ചിരപരിചയമുള്ള വീട്ടമ്മയെപ്പോലെ അവൾ അടുക്കളയിലേക്കു കയറി.

ആഹാരം കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും രാത്രി ഒൻപതുമണി കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

"ഇനി...?" കിടക്കമുറിയുടെ വാതിൽ കടന്നുനിന്നുകൊണ്ട് അരുണ ചോദിച്ചു. അയാൾ അതിനു മറുപടി പറയാതെ

നിന്നു. പിന്നെ പൊട്ടുന്നതെ അവളെ കോരിയെടുത്തു മേശപ്പുറത്തിരുത്തി. തുടർത്ത ചുണ്ടുകളിൽ അമർത്തി ചുംബിച്ചു. അവൾ അയാളുടെ ചലിക്കുന്ന നാവിനെ തന്റെ ചുണ്ടിനീടയിലേക്കു സ്വീകരിച്ചു. പല്ലുകൾ കൊണ്ടല്ല, ഒരിക്കലുമില്ലാത്ത പുരുഷന്റെ ചുണ്ടുകളിൽ അമർത്തിക്കെട്ടി. അയാൾക്കു കടുത്ത വേദന ചുണ്ടുകളിൽ അനുഭവപ്പെട്ടു... സുഖമുള്ള വേദന. കൈപ്പത്തികൾ ഉയർന്ന മാറുകളെ ഞെരിച്ചു മർത്തി.

"ശ്ശ്—അങ്ങനെയല്ല." അവൾ ചുംബനത്തിൽ നിന്നും സ്വതന്ത്രയായി വിലക്കി.

"പിന്നെങ്ങനെ?"

അവൾ നിമിഷം കൊണ്ട് തന്റെ ബ്ലൗസ്. ബ്രാ. അഴിച്ചുമാറ്റി. അയാളുടെ കൈത്തലങ്ങൾ തന്റെ മുലകളിലേക്കു പേർത്തപ്പോൾ.

"ഓ—ഇങ്ങനെ." അവൾ മന്ത്രിച്ചു.

ഏതാണ്ടൊരു സാഡിസ്റ്റിന്റെ മനോഭാവത്തോടെ അയാൾ ബലം പ്രയോഗിച്ചു. വെളുത്ത തുടത്തു ഉറച്ച മുലകൾ കരുത്തുള്ള കൈപ്പത്തികളിൽപ്പിടിച്ച് ഞെരിഞ്ഞു. തന്റെ മുലകൾ ഞെരിഞ്ഞു തകരുന്നതുപോലെ അരുണയ്ക്കു തോന്നി. എന്തസഹ്യമായ വേദന. ആ വേദന തന്റെ മാറിൽനിന്നും താഴോട്ടു നാഭിയിലേക്കു്, അരക്കെട്ടിലേക്കു് പകരുന്നു. ഇപ്പോൾ വേദനയല്ല—നിർവൃതിയാണ്. വേദനയുടെ നിർവൃതി.

"പ്ലീസ്—ഡാർലിംഗ്. ഇനി..."

അയാൾക്കു മനസ്സിലായി. അയാൾ അവളെ കൈകളിലെടുത്തു. മർദ്ദനമേറുതളർന്ന മുലകൾ കാമുകന്റെ മാറിൽചേർന്നുണഞ്ഞു. സാറ്റിൻ സ്കർട്ട് വിടർന്ന അരക്കെട്ടിൽനിന്നുവീണു. ഇപ്പോൾ വിടർന്ന നാഭിപ്പൂക്കിനോട്. അവിടെ നിന്നാരംഭിക്കുന്ന നനഞ്ഞ നീലരോമങ്ങളുടെ രേഖ താഴോട്ടു പോകുന്നതു കാണാം. കരുത്തിരുണ്ട രോമങ്ങളുടെ ത്രികോണത്തിലെത്തിച്ചേരുന്ന ഇരുണ്ട രേഖ. കൊഴുത്തു തുടകളുടെ സംഗമത്തിലെ ഇരുണ്ട ത്രികോണം.

അരുണയുടെ കണ്ണുകൾ പാതിയടഞ്ഞു. അവൾ കിടക്കയിൽ മലർന്നുകിടന്നു. മുറിയുടെ സീലിങ് കാണാം. പെട്ടെന്ന് അതു മറച്ചുകൊണ്ട് അവളുടെ പുരുഷൻ അവളുടെ മേലേക്കു കരുത്തോടെ, വിശ്വാസത്തോടെ ചെന്നു. അയാളുടെ ദൃഢശരീരം മാത്രം അവൾ കണ്ടു. ആ ശരീരം അവളുടെ ആകാരത്തെ മറച്ചു—അതു അവളുടെ സ്വന്തം ആകാരമായി.

അരുണയുടെ കൈപ്പത്തികൾ അയാളുടെ മുറുകിനെ വലയംചെയ്തു. പിന്നെ നഖങ്ങൾ ഉടുപ്പിലേക്കുഴന്നിറങ്ങി. അവളുടെ മുഴുവായ ഉടലിന് അനേകം മടങ്ങുകയറി കൂടിയതുപോലെ. തന്റെ പുരുഷന്റെ ഭാരം അവൾക്കു തോന്നിയില്ല. അവൾ സാവധാനം തന്റെ കാലുകൾ ഉയർത്തി മടക്കി. അവളുടെ പുരുഷൻ അവളുടെ വിടർന്ന തുടകൾക്കിടയിൽ ത്രസിക്കുന്ന അരക്കെട്ടിലേക്കു് ആവേശത്തോടെ പ്രവേശിച്ചു. അയാളെ തന്റെ ഉള്ളിലേക്കു സ്വീകരിച്ചു. ആ

നിമിഷത്തിൽ അവൾ കാമുകന്റെ കഴുത്തിൽ അമർത്തിക്കെട്ടി...

ജയദേവൻ സിഗററ്റ് ആഷ്ട്രേയിൽ കത്തിക്കൊടുത്തി. അയാൾ അവളുടെ മുഖത്തേക്കു നോക്കി. നിശ്ചയിൽ നിഷ്കളങ്കമായ മുഖം. വന്യമായ ഇണപേരലിൽ കത്തിയാളിയ ഇവളുടെ മുഖം ഇപ്പോൾ എത്ര ശാന്തവും നിഷ്കളങ്കവുമായിരിക്കുന്നുവെന്ന് അയാളോർത്തു. എന്തും ഇങ്ങനെയായിരുന്നുവെന്ന് ഓർമ്മിച്ചു.

"നേരെ ഒരുമിച്ചുപോയാൽ പോരെ?"

ബ്രെക്ക്ഫാസ്റ്റുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ അയാൾ ചോദിച്ചു. സമ്മതഭാവത്തിൽ അവൾ തലയാട്ടി. പിന്നെ പാത്രങ്ങളുമെടുത്തുകൊണ്ട് അകത്തേക്കു പോയി. "ജയദേവൻ തഞ്ചാവൂരിലേക്കു പോകുന്നുണ്ട്, ഇല്ലേ?" ശ്രദ്ധപെടുത്തുകയെന്നു വന്ന് അവൾ ചോദിച്ചു:

"ഉവ്വു്." അയാൾ ഷുലേസ് കെട്ടിക്കഴിഞ്ഞു എഴുന്നേറ്റു.

"എന്തേ ചോദിച്ചത്?"

"ഓ. ഒന്നുമില്ല." അവൾ പതുക്കെപ്പറ

ഞ്ഞു. അവൾ ഇന്ന് വല്ലാത്തൊരു മൂഡിലാണെന്ന് അയാൾക്കും തോന്നി. സ്റ്റേഷനിൽ അവൾ വന്നിട്ട് ഒരു വർഷമായി. താനൊഴിച്ചു മറ്റൊരാൾക്കും ഒരു ബന്ധവും അവൾക്കുണ്ടായിട്ടില്ല. പലപ്പോഴും തനിച്ച് ആ വലിയ ടെലസ്കോപ്പിലൂടെ നോക്കിക്കൊണ്ട് അവൾ മണിക്കൂറുകൾ കഴിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഫിസിക്സിൽ ഉന്നതബിരുദമുള്ള സുന്ദരിയായ യുവതി. അവിവാഹിത. വിവാഹത്തെപ്പറ്റി ഒരിക്കലും തന്നോടു സൂചിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. പക്ഷേ, എത്രയോ ദിവസങ്ങൾ—ഇണ ചേരലിന്റെ എത്രയോ ദിവസങ്ങൾ. അവളുടെ മനസ്സിൽ എന്താണുള്ളത്?

"നിങ്ങൾക്കു പോകാതിരുന്നെങ്കിലേ?" പൊട്ടുന്നതെ ആ ചോദ്യം കേട്ട് അയാൾ അമ്പരന്നു. എല്ലാം തീരുമാനിക്കപ്പെട്ടിട്ട് എത്രയോ ദിവസങ്ങളായി. പുറപ്പെടാൻ ഇനി രണ്ടു ദിവസം മാത്രം. "നിങ്ങൾ പോവരുത്—ജയദേവൻ." എന്തോ ആവേശംകൊണ്ടെന്നതുപോലെ അവൾ ഉച്ചത്തിൽ പറഞ്ഞു.

(തുടരും)

വി. പി. രാമചന്ദ്രൻനായർ

സ്നേഹത്തിന്റെ ഭിന്നമുഖങ്ങൾ

കോഴി കൂവുവരെയുള്ള പൊരിഞ്ഞ സ്മരണം സെക്സിന്റെ അതിപ്രസരവും കൊമ്പരി മുക്കൻ വില്ലത്തും ഇല്ലാതെയും സംഘടനാദേശങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കാനും കാഴ്ചക്കാരെ മനസ്സിൽ ആദ്യദേവം പ്രകാശവും പ്രദാനം ചെയ്യാനും കഴിഞ്ഞാൽ അതാണ് നല്ലത്; സംശയമെന്ത്? എല്ലാ തട്ടുകളിൽപ്പെട്ടവരെയും അതു സന്തോഷിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. സംഗീതത്തിന്റെ അഭിരുചിയും കളിയാടുന്ന നിലപ്പോയ്കയിൽ വിരിഞ്ഞ സരള മനോഹരവും അനശ്വരവുമായ സ്നേഹത്തിന്റെ വ്യാഖ്യാനമാണുപോലും ബീസിസ് കമ്പയിൻസിനുവേണ്ടി മദ്രസ് എന്ന കന്നിസംവിധായകൻ കഥയും സംഭാഷണവുമെഴുതി സംവിധാനം നിർവ്വഹിച്ച “എന്റെ മോഹങ്ങൾ പൂവണിഞ്ഞു” എന്ന ബഹുവർണ്ണചിത്രം. ആണോ? ഒറ്റക്കുമായ പൂത്തികേടുകളും തനിപ്പെട്ടുകിളിയ കഥാപാത്രങ്ങളും ഇതിലില്ലെന്ന സമ്മതിക്കാം. പക്ഷേ, ഇവിടെയും രണ്ടു പെൺകിടാങ്ങൾ—നീലാക്ഷിയമ്മയുടെ ഒരു ഗ്രാമീണകന്യകയും ഉടുപ്പിലാഡംബരമേറിയ വിലാസലോലയായ ഒരു നാഗരികാംഗനയും—ഒരു പുരുഷനെയും, രണ്ടു പുരുഷന്മാർ—ഗായകനും പണക്കാരനുമായ ഒരു ധീരോദാത്തനും ഒരു തനിനാടനും—ഒരേ സുന്ദരിയേയും സ്നേഹിച്ചാലുണ്ടാകുന്ന സ്ഥിതിവിശേഷം—വില്ലനാവാൻ ശക്തിയില്ലാത്തവന്റെ ത്യാഗസുരഭിലതയും വില്ലത്തിയായി മാറിയവളുടെ സ്വാർത്ഥവും പ്രതികാരവും തന്നെയല്ലേ ഉള്ളത് യഥാർത്ഥത്തിൽ. അല്ലെങ്കിൽ വേണ്ട, സ്നേഹത്തിന്റെ ഭിന്നഭാവങ്ങളും ഭിന്നമുഖങ്ങളും ഭിന്ന പ്രകൃതിയുമാണിവയുടെ ആവിഷ്കരിക്കാൻ ശ്രമിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു പറയാം. അതാണുതാനും ശരി.

മെല്ലി ഇറാനിയുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ ശൈൽവവും കൂട്ടരും ക്യാമറകളും വെങ്കിട്ട രാമൻ കത്രീകയും കൈയിലെടുത്ത രൂപപ്പെടുത്തിയതാണ് ഈ പതിനഞ്ചു റീലുകളിലെ ദൃശ്യങ്ങളെന്ന കാര്യം കൃതാർത്ഥതയ്ക്കും സന്തോഷത്തിനും വകുക്കൽകാതിരിക്കുന്നില്ല. കണ്ണിന കളിമ്ബ നൽകുന്നതാണ് കോന്നനാട്ടിന്റെ കല. അടുർഭാസി (ക്രിമിനൽവകീൽ ഈശ്വരമേനോൻ), കെ. പി. ഉമ്മർ (മാധവൻതമ്പി), ടി. ആർ. ഓമന (വിരവിന്റെ അമ്മ), നെടുമുടിവേണു (ഭാമ), ആലുങ്കുട്ടൻ (തമ്പി

യുടെ കാര്യസ്ഥൻ) എന്നീ പ്രഗല്ഭരും മേനക (ശ്രീദേവി), കലാരഞ്ജിനി (നിഷ), ശങ്കർ (പ്രശാന്ത്), മോഹൻലാൽ (വിനു), രമണമൂർത്തി (ഭാഗവതർ) എന്നിവരോടൊപ്പം വ്യക്തിത്വമുള്ള വ്യത്യസ്ത കഥാപാത്രങ്ങളായി മാറിയിരിക്കുന്നു.

പാടുന്ന നായകനും നായികയും

മേനകയും ശങ്കറും ഗായകകോകിലങ്ങളും അവികലനീർമ്മലരായ കാമിനികാമകന്മാരും നായികനായകന്മാരും കലാരഞ്ജിനിയും നെടുമുടി വേണുവും മരോപ്പെണ്ണും മരോച്ചെറുക്കണുമായി മാറി വിവിധ വികാരഭാവങ്ങൾ ഏറക്കുറവു മനോജ്ഞമായിത്തന്നെ പ്രകാശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും എടുത്തുപറയാൻ മാത്രം കലാമേന്മയുള്ള കഥ-കാഞ്ചന—രശ്മികൾ തുള്ളിക്കളിക്കുന്ന മുഹൂർത്തങ്ങൾ ഈ പടത്തിലൊരിടത്തും വിരിയിച്ചെടുത്തിട്ടില്ല. വീണ്ടും വീണ്ടുമുള്ള ഈ ആവർത്തന പ്രക്രിയയുണ്ടല്ലോ, ആരും കാണാനും കേൾക്കാനും ഇഷ്ടപ്പെടാത്തതാണത്. പുതുതായി ഒന്നും പറയാനും കാണിക്കാനുമില്ലാത്തവർ പുതുതയുള്ള രീതിയിലാവിഷ്കരിക്കാനെങ്കിലും ശ്രമിക്കണം. വൈവിധ്യവും പുതുമയും കാംക്ഷിക്കുന്നവരത്രേ ദൃഷ്ടാക്കളായ ദൃഷ്ടാക്കളെല്ലാം. നാലുപുസ്തകം വായിച്ച് അഞ്ചാമതൊന്ന് എഴുതുമ്പോലെ നാലു ചിത്രങ്ങൾ കണ്ടിട്ട് അഞ്ചാമതൊന്നു തട്ടി കൂട്ടുന്നത് ആശാസ്യമല്ല; അനുകരണീയവുമല്ല. സംവിധായകന്റെ മോഹങ്ങൾ പൂവണിയണമെങ്കിൽ കാഴ്ചക്കാരെ പ്രതീക്ഷകളും പ്രത്യാശകളും കൂടി പൂവണിയേണ്ട കറച്ചൊക്കെ?

സംഗീതം ഈ ചിത്രത്തിലെ മുഖ്യ ധാരയായെന്നാണ് വയ്പ്പ്. ബീച്ച തിരുമലയും പുതിയകും മുരളിയും രചിച്ച ആറേഴു പാട്ടുകളുണ്ടിതിൽ—കാസിക്കലും അല്ലാത്തതും. യേശുദാസും ജാനകിയും ഡോക്ടർ ബാലമുരളീകൃഷ്ണയും ആണ് ഭക്ഷിണാ മുർത്തി ഈണമിട്ട അവ പാടിയിട്ടുള്ളത്. നന്മത്ത നേരിയ പട്ടുമാലിൽ സുവർണ്ണരൂപിലെ അക്ഷരങ്ങൾ, ആഷാഡമേഘ

ങ്ങൾ നിഴലുകളെറിഞ്ഞു, തംബുരു താനെ ശ്രുതിമീട്ടി—എന്റെ തങ്കക്കിനാവിൻ മണിയറയിൽ എന്നിവപോലും മെച്ചം നേടിയില്ല.

ശല്യപ്പെടുത്തുന്ന ഓർമ്മ

കട്ടിക്കാലത്തു് പ്പും പട്ടംപറപ്പിച്ച കളിച്ച കൂട്ടുകാരിയായ ഇന്ദിരാക്ഷിയുടെ ഓർമ്മമരണം പ്രശാന്തിനെ ഇന്നും ശല്യപ്പെടുത്തുന്നുപോലും. പ്രശാന്ത് ആ സംഭവം പഴ്യാതിയായ വിനുവിനോടു വിവരിച്ചു കൊടുക്കണമുണ്ടു്. അപ്പൻ പറഞ്ഞു: “നീയൊരു വിവാഹം കഴിക്കൂ; എന്നാലേ നിന്റെ മനസ്സിന് സ്വസ്ഥതവരൂ.” കട്ടിയെ അദ്ദേഹം കണ്ടുവെച്ചിട്ടുണ്ടു്—സ്നേഹിതനായ ക്രിമിനൽ വകീൽ ഈശ്വരമേനോന്റെ മകൾ, പുത്രാസുകാരിയായ നിഷ.

“അസമയങ്ങളിലുള്ള നിന്റെ ഫോട്ടുവും പാട്ടും കൂത്തും ശരിയല്ല; ഇതിനി തുടരാൻ ഞാൻ സമ്മതിക്കില്ല—നോ” വൈകിയെത്തിയ മകനോടു് ബാല്യം താക്കീതു്. പ്രശാന്ത് കാറിൽ ഗോട്ടലിൽ വന്നിറങ്ങുന്നതും അവിടെ പാശ്ചാത്യവും പശ്ചാത്യവുമായ ഗാന കല്ലോലിനി്കൾ ഒഴുകി ത്തകർത്തു് കൂട്ടുകാരോടൊപ്പം റ്റുത്ത മാടുന്നതാണ് പത്രത്തിന്റെ തുടക്കം. പ്രശാന്തിനുവേണ്ടി അണിഞ്ഞൊരുങ്ങിയെത്തിയ ഒരു മോഹിനിയേയും നാം കണ്ടു. അവൾ അവനുവേണ്ടി അകലെനിന്നു നെടുവീർപ്പിടുന്നതും കാണാമായിരുന്നു അവൻ അവളോടടുക്കാനും കണ്ടില്ല; ഇഷ്ടക്കേടും കണ്ടില്ല.

“നോ; ഈ വിവാഹം ഉടനെ നടത്തിയേ തീരൂ. നീ അതിനു സമ്മതിക്കണം.” നിഷയെക്കാട്ടി ഡാഡി വാശിപിടിച്ചപ്പോൾ മകൻ ധർമ്മസങ്കടത്തിലായി. രക്ഷപ്പെടാൻ ഒരേയൊരു മാർഗ്ഗമേയുള്ളൂ; വിനു ഉപദേശിച്ചു: “തൽക്കാലം സ്ഥലം വിടുക; കാറിൽ കരിയിലപോലെ കലയാണം അതിന്റെ പാട്ടിനുപോകും.” മകന്റെ വിഷമം മനസ്സിലാക്കിയിട്ടെ

ന്നപോലെ തമ്പി പറഞ്ഞു: “എന്റെ മകൻ വിവാഹത്തിനുമുമ്പ് കറച്ച റെസ്സു് ആവശ്യമാണു്.” പോകാൻ പററിയ സ്ഥലവും അങ്ങേർ പറഞ്ഞുകൊടുത്തു. “കൊല്ലിക്കൊന്നാൽ; താമസിക്കാൻ രാജധാനി. കാര്യങ്ങളന്വേഷിക്കാൻ വേലക്കാർ—സുന്ദരമായ കാലാവസ്ഥം.

ഇഷ്ടപ്പെട്ടവളെ കണ്ടെത്തുന്നു

കാറ്റുമെടുത്തു് പ്രശാന്ത് യാത്രയായി. പക്ഷേ, എത്തിയതു് കൊല്ലെക്കുന്നാലിലല്ല—മരൊറാരിടത്തു്. അമ്പലവും ആമ്പൽപ്പൊയ്കയും സന്ദർശ്യവും സംഗീതവുമുള്ളിടത്തു്. പ്രശാന്ത് അവിടെവെച്ചു് പ്രഭാതത്തിൽ മന്ദമാരുതൻ ഏറ്റുവാങ്ങിക്കൊണ്ടുവന്ന രാഗധാരകൾ കേട്ടു് അതിന്റെ പിന്നാലെ പോയപ്പോൾ അവളെ കണ്ടു. കഴുത്തിനൊപ്പം കളുത്തിലിറങ്ങി നിന്നു് ശാരീരം സംശുദ്ധമാക്കാൻ രാഗങ്ങൾ ആലപിക്കുന്ന ശ്രീദേവിയെ. ഭാഗവതർക്കു് മകളായ ശ്രീദേവിയെ കൂടാതെ ഒരു ശിഷ്യനുമുണ്ടു്—ഭാമ. വയലിനിൽ ഭാമവെ കവച്ചുവയ്ക്കാൻ ആരുമില്ലെങ്കിലും ഒരു സ്വരംപോലും ശ്രദ്ധിയോടെ പാടാനവൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അതേ സമയം ദേവിക്കു് കയ്യിലിന്റെ നാദവും കിളിയുടെ ശബ്ദവും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഉരുളൻ കല്ലു് ചൂടാക്കി തൊണ്ടയിലിട്ടാൽ നിനക്കു് കണ്ണുശുദ്ധിവരുമെന്നു് ഭാഗവതർ നേരമ്പോക്കു പറഞ്ഞതു് നേരാണെന്നു കരുതി അതിനു തുനിഞ്ഞവനാണു് ഭാമ.

നായികനായകന്മാർ അടുത്തു. ശ്രീദേവിയെ കണ്ടെത്തിയതും തന്റെ മോഹങ്ങൾ പൂവണിഞ്ഞതായി പ്രശാന്ത് മനസ്സിലാക്കി. അവന്റെ മടിയിൽ കിടന്നു കൊണ്ടുവര പറ്റത്തു: ഒരു സ്ത്രീയുടെ ഏറ്റവും വലിയ ഭാഗ്യം സ്നേഹിക്കുന്ന പുരുഷന്റെ മടിയിൽ കിടന്നു മരിക്കുകയെന്നതാണ്. ഭാമ പ്രശാന്തിനേയും ദേവിയേയും പിന്തുടർന്നു. എതിത്തും ഫലമുണ്ടായില്ല. പാട്ടും ദേവിയും രണ്ടും തനിക്കെത്തിപ്പിടിക്കാവുന്നതിനുമപ്പുറത്താണെന്നു മനസ്സിലാക്കിയ ഭാമവിന്റെ ഹൃദയം നൊന്തുപിളർന്നുവെങ്കിലും ചേരേണ്ടതു ചേരേണ്ടിത്തന്നെ ചേരണം; ചേർന്നേതീരൂ; അവൻ പറഞ്ഞു. ഭാമ അങ്ങനെ പറയുമ്പോഴും അവരെല്ലാവരും ഭാഗവതരും പ്രശാന്തും മകളും ഭാമയും ചേർന്നു് കച്ചേരി നടത്തിയപ്പോഴും അവന്റെ കണ്ണിലും അതു കാണുന്ന നമ്മുടെ കണ്ണിലും വെള്ളംനിറയും. ഭാമ വൈരവും വിദ്വേഷവുമായി നടന്നില്ല. വില്ലനായൊട്ടു മാറിയുമില്ല.

“കളിക്കട്ടെ അമ്പലവും ഭാഗവതരും മകളും.” എല്ലാം ചെവിയിലെത്തേണ്ട താമസം. മാധവൻതമ്പി കാരെടുത്തു പറന്നു് മകനെ പിടിച്ചുപിടിച്ചിയാലേ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോയി. മരൊറാനിരമല്ല കലയാണം കഴിപ്പിക്കാൻ. താൻ സ്നേഹിക്കുന്ന ശ്രീദേവിയെ തനിക്കു കലയാണം കഴിച്ചുതരണമെന്നു് അച്ഛനോടു പറയാൻ പോലും പ്രശാന്തിനു കഴിഞ്ഞില്ല. ശുപാ

ശയ്യമായി ചെന്ന വിനു ഇളിച്ചുനായി തിരിച്ചുപോന്നു. തന്റെ പ്രേമധാമത്തെ അച്ഛൻ വെള്ളത്തിൽ മുക്കിക്കൊന്നതായി സ്വപ്നംകണ്ടു തലയുലർന്ന പ്രശാന്തിനു ചിലനാൾ മാനസിക ഡോക്ടറുടെ ചികിത്സയിൽ കഴിയേണ്ടിവന്നു. “പണത്തിനേക്കാൾ, സോഷ്യൽ സ്റ്റാറ്റസ്സിനേക്കാൾ നിങ്ങൾക്കു വലതു് നിങ്ങളുടെ മകനല്ലേ?” എന്ന് മനശ്ശാസ്ത്രജ്ഞൻ ചോദിച്ചപ്പോൾ തമ്പിയുദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണുതുറന്നു. അയാൾ തീർച്ചയാക്കി: ഇനി അവന്റെ മനസ്സ് വേണിച്ചുകൂടും. പക്ഷേ, വേണിച്ചു മരൊറാരു മനസ്സു പോലും ജനിച്ചു. “നിങ്ങൾ എന്റെ താണു്, എന്തെന്തൊരുതാണു്” എന്ന് ഉറപ്പിച്ചു പറഞ്ഞ നിഷയുടെ.

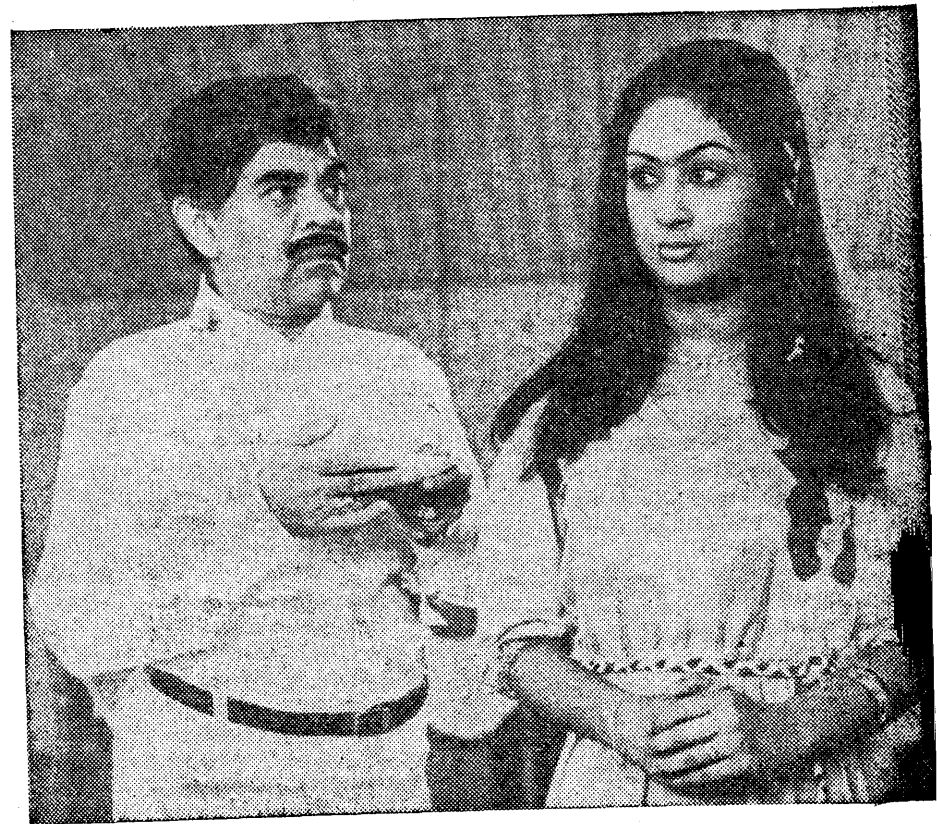
അവസാനിച്ചിട്ടും പിന്നെയും നീട്ടിവലിച്ച കഥ

പ്രശാന്ത്—ദേവിമാരുടെ കലയാണം, തമ്പി പൊടിപൊടിച്ചു. ഈശ്വര മകൾ നിഷയും അവിടെ ആദ്യവസാനിക്കാറായിരുന്നു. എല്ലാവരും നിർബ്ബന്ധിച്ചപ്പോൾ, ശ്രീദേവി ഒന്നു പാടി. അതിന്റെ അവസാനം അവൾക്ക് നൽകിയ ജൂസിൽ നിഷ വിഷം കലർത്തിയിരുന്നു. ശ്രീദേവി മണിയറയിൽ ഭർത്താവിന്റെ

മടിയിൽക്കിടന്നു മരിച്ചു. അവളുടെ പട്ടുയിൽ പാടി മരിക്കാൻ ആശിച്ച പ്രശാന്തിനെ വിനു അതിനു സമ്മതിച്ചില്ല. കഥ ഇവിടെയെങ്കിലും അവസാനിപ്പിച്ചെങ്കിലെന്നു് കാഴ്ചക്കാർ കലശലായി ആഗ്രഹിച്ചാകണം. പക്ഷേ, പ്രശാന്തിന്റെയും നിഷയുടെയും കലയാണം നടത്തി, മണവറയിൽവെച്ചു അവൾ കൊണ്ടുവന്ന പാലിൽ സ്വയം വിഷംകലർത്തി കുടിച്ചു് രണ്ടു ഡയലോഗുകാച്ചി പ്രശാന്ത് പകരംവിട്ടിയേ അടങ്ങുന്നുള്ളു. എന്തൊരു ദുര്യോഗം! അവരുടെയല്ല, നമ്മുടെ.

വേണവിന്റെ ഭാവാഭിനയത്തിലെ ചൈതന്യവിശേഷം, ഇതിലെ ഭാമവിനെയും അനുഗ്രഹിച്ചാകണം. ശങ്കറിന്റെ പ്രശാന്തം മേനകയുടെ ശ്രീദേവിയും യോജിച്ചുള്ള ജോഡികളത്രേ. “ഏക” ടുജ കേലിയേ” എന്ന ചിത്രത്തിൽ കമലഹാസൻ ഡാൻസ് പാിക്കുന്ന രംഗം കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കും മോഹൻലാലിന്റെ വിനു, അടുത്തിരിക്കുന്ന സുന്ദരിയുടേതാണെന്നു കരുതി അവൾക്കും അപ്പുറത്തിരിക്കുന്ന കിഴവിയുടെ കരം ഗ്രഹിച്ചു രസിക്കുന്നതു കാണാമെങ്കിലും അറയ്ക്കുന്ന വൃത്തികേടുകൾ ഈ ചിത്രത്തിലില്ലെന്നു സമാധാനിക്കാം. എന്തൊരു സമാധാനം, അല്ലേ?

അടുർ ഭാസി, കലാരഞ്ജിനി—എന്റെ മോഹങ്ങൾ പൂവണിഞ്ഞു

കോഴിക്കോടൻ

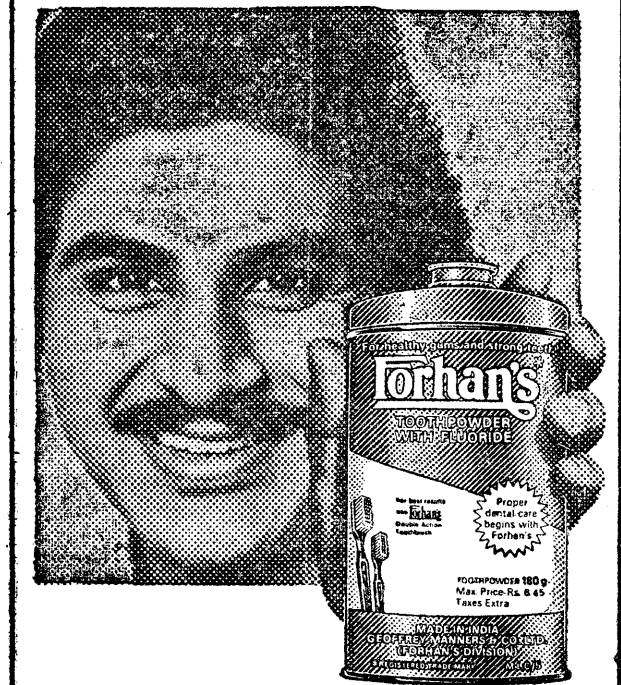

നിത്യവസ്ത്രപുരത്തു
വസ്ത്രവകുക്കൾ വാങ്ങുന്നതിനും
വിതരണത്തിനും അനുബന്ധിച്ച്
കൈരളി ഹിന്ദു പ്രസ്സ് (ഇന്ത്യാ)
ശ്രീകൃഷ്ണ, നിത്യവസ്ത്രപുരം-17.
ഫോൺ: 7008

പുരുഷന്മാർക്ക്
ലൈംഗികശക്തിക്കും
യൗവനോജ്ജ്വലനത്തിനും
പ്രശസ്തിയാർജ്ജിച്ച
വാജികൽപം
(Drug Lic: 31/25 D/80)
ഓരോ ഡോസ് ഫലപ്രദം
അർബുദം വ്യക്തമായെഴുതിയാൽ
യുക്തമായ ചികിത്സ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന
താണ്.
ആയുർവ്വേദചാര്യ
കെ. കണ്ണുരാമൻ വൈദ്യൻ
(ഗോൾഡ് മെഡലിസ്റ്റ്)
പൗരസ്ത്യ ഫാർമസി
പെരിനാട്, കൊല്ലം.
Phone: 2895

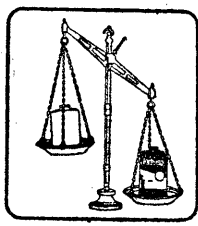
സുരഭി പബ്ലിക്കേഷൻസ്
കൊല്ലം-8.
1983 ജനുവരി 26-ന്
പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നു.
**കേരള
രാഷ്ട്രീയ ഡയറി
1982**
സംസ്ഥാന രാഷ്ട്രീയത്തിലെ ഈ വർഷത്തെ പ്രധാന സംഭവങ്ങളുടെ വിശദമായ പഠനം-രാഷ്ട്രീയ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ഒരു റഫറൻസ് പുസ്തകം.
ഗ്രന്ഥകർത്താവ്:
പുതുപ്പള്ളി രാഘവൻ
കെ. ഭാസ്കരൻ
ഡമ്മി 150 പേജ് മുഖവില 15 രൂ.
പ്രീ പബ്ലിക്കേഷൻ 10 രൂപ മാത്രം
മണി ഓർഡറുകൾ ജനുവരി 10 വരെ
സുരഭി പബ്ലിക്കേഷൻസിന് സെയിൽസ് റെപ്രസെന്റേറ്റീവ്സിനെ ആവശ്യമുണ്ട്. പുസ്തകവില്പനയിൽ താല്പര്യമുള്ളവർ അപേക്ഷിക്കുക. ആകർഷകമായ വ്യവസ്ഥകൾ.

സംഗതി വ്യക്തമാണ്

**പല്ലു
വൃത്തിയാക്കുന്നതോടൊപ്പം
മോണകളുടെ
സംരക്ഷണവും...
ഫോർഹാൻസ് കൊണ്ടു
മാത്രമേ സാധ്യമാകൂ**

പല്ലുകൾ വൃത്തിയാക്കുന്നതോടൊപ്പം തന്നെ മോണകൾക്ക് ആരോഗ്യം നല്കേണ്ടതും വളരെ ആവശ്യമാണ്. ഫോർഹാൻസ് ടൂത്ത് പൗഡർ പല്ലുകൾ വൃത്തിയാക്കുന്നതോടൊപ്പം തന്നെ മോണകൾക്ക് സംരക്ഷണം നല്കുന്നു. മാത്രമേ ഇതിന്റെ സ്വാഭാവിക പകരം വായിൽ ഉല്ലാസമേ ഉല്ലാസം.

**ഫ്ലോറൈഡ് അടങ്ങിയ
ഫോർഹാൻസ് ടൂത്ത് പൗഡർ
കൊടുക്കുന്ന വിലയിൽ കൂടുതൽ ലാഭം**

BUY
ADVERTISED
GOODS

For Presentation Articles
GIFT HOUSE
Main Road, QUILON-1.
Phone No: 3506
Somsons

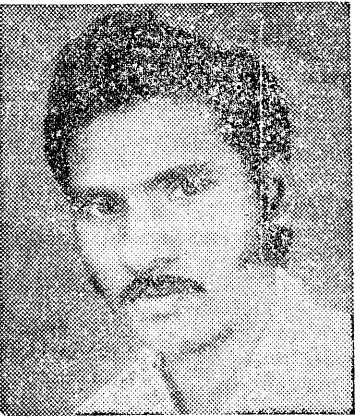

Silent
Movie
Home
Cinema
Projector
Rs. 150
For detailed Catalogue send
Rs. 2.50 stamp. Write in English
FILM COMPANY
Post Box No. 269, Sivakasi,

വിവാഹത്തിനു മുൻപും പിൻപും

ഉണ്ടാവുന്ന എല്ലാ രഹസ്യ വ്യാധികളെയും നാഡി തളച്ച്, ബലഹീനത, ധാതുക്ഷയം, മുത്രാശയരോഗങ്ങൾ ഇവകളെയും മാറ്റി നവ ചൈതന്യം ഉണ്ടാക്കുന്നതാണ്. ഇന്നുതന്നെ ഇന്ത്യയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട ലൈംഗിക രോഗവിദഗ്ദ്ധൻ **Dr. M. S. സർക്കാറിനെ (Govt. Regd.)** സമീപിക്കുക. എല്ലാ ദിവസവും ചികിത്സിക്കുന്നു.
ഡോ: M. S. സർക്കാർ
ഡിസ്പെൻസറി
രാധാനിവാസം, ആറുകാൽ ചെയിൻ,
മേടമുക്കം, മണക്കാട്,
തിരുവനന്തപുരം.

READ
RATHNABALA
CHILDREN'S ILLUSTRATED TAMIL
MONTHLY MAGAZINE
Post Box No. 17
SIVAKASI 626123.

**കേരള
ദിനേശ്
ബീഡി
കാറ്റൂർ**

**കാമികൻ
കോട്ടയം കെ. വിജയൻ**
ബദികളിൽ:
അംബാ ശപഥം-പുറണം
ഉദയസാനുക്കളിൽ- സാമൂഹ്യം.

ബുക്കിംഗിന്:
1. ജോ. ജോ. വാച്ചുകമ്പനി
Near K. S. R. T. C. കോട്ടയം.
2. വർണ്ണീസ്, സ്റ്റേഷനറി,
മറിയപ്പള്ളി.
3. ജയകേരള കലാസമിതി,
ചിങ്ങവനം, കോട്ടയം.

R. P. SHASHI (S/o Sri. Raman Panicker, Ayyappa Vihar, Venganoor, Trivandrum) Wedded R. CHITRA (D/o Sri. Soman Panicker, Mukkola, Trivandrum.) on 26-4-1983 at Bride's Residence.
Dear Mrs. & Mr. Shashi. wish you all the best.
Dearest Friend **C. P. S. KUMAR.**

**പുകവലി ശ്വാസകോശങ്ങളിൽ
അർബുദം ഉണ്ടാകുന്നു.**

നിങ്ങളുടെ വിട്ടിൽ ഒരു ബോംബ്

ഡോ: ജി. വേലായുധൻ എം. ഡി.

മിസസ് വി.—നെയ്യാറ്റിൻകര

ചോദ്യം:

നാലുമാസം പ്രായമുള്ള കുട്ടിയുടെ മാതാവാണ് ഞാൻ. പ്രസവത്തിനുശേഷം എന്റെ ആർത്തവക്രമം തെറ്റി. നിരോധ് ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട്. അതിൽ വിള്ളൽ വീണു. ബീജം ഉള്ളിൽപ്പോയി. ഗർഭം ഉണ്ടാകുമോ?

ഉത്തരം:

ആർത്തവക്രമം തെറ്റിവരുന്നതുകൊണ്ട് നിങ്ങൾക്കു ബീജം (അണ്ഡം) ഉണ്ടാകുന്ന സമയം കണ്ടുപിടിക്കുക എളുപ്പമല്ല. ബീജം ഉണ്ടായസമയത്താണ് മേൽപ്പറഞ്ഞ അപകടം സംഭവിച്ചതെങ്കിൽ ഗർഭധാരണത്തിന് സാധ്യതകളുണ്ട്. ഗർഭം തുടർന്നുപോകുന്നത് പ്രയാസമാണെങ്കിൽ ഗർഭലക്ഷണങ്ങൾ കാണുമ്പോൾ അടുത്തുള്ള ഡോക്ടറെ സമീപിച്ചു ഗർഭധാരണം നടത്തിയിട്ടുണ്ടെന്ന് തീർച്ചപ്പെടുത്തി ഗർഭച്ഛിദ്രത്തിന് വിധേയയാകാവുന്നതാണ്. ഗർഭാരംഭത്തിലാകുമ്പോൾ ഗർഭച്ഛിദ്രം എളുപ്പവും നിർദ്ദോഷവുമായിരിക്കും.

മിസസ്. പി. എസ്.—

തിരുവനന്തപുരം

ചോദ്യം:

പി. പി. എസ്. നടത്തിയിട്ട് പതിമൂന്നുകൊല്ലമായി. എനിക്ക് 38 വയസ്സായി. മൂന്നു കുട്ടികളുടെ മാതാവാണ് ഞാൻ. കഴിഞ്ഞമാസം മെൻസസ് തെറ്റി. മുപ്പതുദിവസമായി. ഇതു ഗർഭലക്ഷണമാണോ? ഫെലോപ്പിൻ ട്യൂബിൽ കുട്ടി ജനിക്കുമെന്നു കേൾക്കുന്നതും ഇതുമായി വല്ല ബന്ധവുമുണ്ടോ?

ഉത്തരം:

പി. പി. എസ്. അഥവാ "റോബക്ടമി" ആണ് ഗർഭനിരോധനമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ ഏറ്റവും ഫലപ്രദമായ മാർഗ്ഗം. എന്നാൽ ഇതു നൂറു ശതമാനവും ഫലപ്രദമാണെന്നു പറയാനാവില്ല. P. P. S. കഴിഞ്ഞിട്ട് വളരെ അപൂർവ്വ

മായി ഗർഭധാരണം സംഭവിക്കുന്നുണ്ട്. P. P. S. കഴിഞ്ഞിട്ട് ഗർഭധാരണം സംഭവിക്കുന്നത് സാധാരണഗതിയിൽ രണ്ടുമൂന്നു മാസത്തിനകം അല്ലെങ്കിൽ ഒന്നരണ്ടു വർഷത്തിനകമെങ്കിലുമായിരിക്കും. പതിമൂന്നു വർഷം ഫലപ്രദമായിരുന്ന ഓപ്പറേഷൻ അതിനുശേഷം പരാജയപ്പെടുന്നത് വളരെ വളരെ അപൂർവ്വമാണ്. അതിനാൽ നിങ്ങൾക്ക് മാസമുറ തെറ്റിയത് ഗർഭകാരണമായിരിക്കാനുള്ള സാധ്യത ഇല്ലെന്നതന്നെ പറയാം. എന്നാൽ അല്ലെന്ന് നൂറു ശതമാനവും തീർത്തുപറയാനാവില്ല. പി. പി. എസ്. കഴിഞ്ഞിട്ട് ഗർഭധാരണം നടക്കുമ്പോൾ അതു "ട്യൂബിൽ" ആയിരിക്കാൻ കൂടുതൽ സാധ്യതയുണ്ട് എന്നുള്ളതു ശരിയാണ്. സാധാരണമായി 150—200 പേർ ഗർഭം ധരിക്കുമ്പോൾ ഒരാളിനു "ട്യൂബി"ലായിരിക്കും ഗർഭധാരണം. P. P. S. നടത്തി പത്തു പതിനഞ്ചു പേർ ഗർഭം ധരിക്കുമ്പോൾ ഒരാളിനു ട്യൂബിലായിരിക്കാനുള്ള സാധ്യതയുണ്ട്. P. P. S. നു ശേഷം ബീജവാഹിനി കളിൽ ഭാഗികമായി മാർഗ്ഗതടസ്സം ഉണ്ടാകുന്നതുകൊണ്ടാണ് ഇങ്ങനെ സംഭവിക്കുന്നത്.

മി. എ. ബി.—എറണാകുളം

ചോദ്യം:

'ഹിസ്റ്റാപ്രെസ്' എന്ന ഗുളിക ഞാൻ വർഷങ്ങളായി ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. തുടർച്ചയായി ഉപയോഗിച്ചാൽ ശരീരത്തിന് എന്തെങ്കിലും ദോഷഫലം ചെയ്യുമോ? വിശദമായ മറുപടി പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

ഉത്തരം:

ഇതു തുടർച്ചയായി അധികനാൾ കഴിക്കുന്നതു നല്ലതല്ല.

മി. സി. ജെ.—കോട്ടയ്ക്കൽ

ചോദ്യം:

അവിവാഹിതനാണ് ഞാൻ. ഹോർമോൺ ചികിത്സ നടത്തിയെങ്കിലും മീശ വളരുന്നില്ല. ഇനി എന്താണ് പരിഹാരം.

ഉത്തരം:

ഇതിനു ഫലപ്രദമായ ചികിത്സ കറവാണ്ട്.

മി. കെ. ജി. ആർ.—മലപ്പുറം

ചോദ്യം:

വിവാഹം കഴിഞ്ഞിട്ട് നാലുകൊല്ലമായി. ഒരു കുട്ടി ഉണ്ടായി. ശാരീരികബന്ധത്തിൽ ഞാൻ പരാജയപ്പെടുന്നു. ഒരിക്കലും ഒരു മിനിട്ടിൽ കൂടുതലൊന്നുമില്ല ബീജസംഗമം നടത്തിന് മരുന്നപയോഗിച്ചാൽ പരിഹരിക്കാനാവുമോ, ഇതു രോഗം.

ഉത്തരം:

മരുന്നകൾ ഉപയോഗിക്കുന്നത് ഇതിനു അത്ര ഫലപ്രദമല്ല. വികാരങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കാൻ ശ്രമിക്കുക എന്നതാണ് ഇതിനുള്ള പോംവഴി. ഒരു ലൈംഗികശാസ്ത്രവിദഗ്ദ്ധന്റെ സഹകരിക്കണം.

Published by M. S. Sreenivasan on behalf of Laisa Publications Private Ltd. Trivandrum-695024 and printed by him at Ravi Printers & Publishers Pvt. Ltd., KAUMUDI BUILDINGS, Trivandrum-695024. Editor: M. S. MANI.

Business Executives:

BOMBAY—Mrs. Mrinalini Hegde
Phone: Office 230313 Res 8126996

NEW DELHI—Mrs. Deepak Dawar
Phone: Office 385311 Res. 618000

BANGALORE—Mrs. Mini Jayaprakash
Phone: Office 576808 Res. 55169

MADRAS—Mrs. Nirmala Menon
Phone: Office 86649 Res. 81407

COCHIN—Mrs. Mangala Nayak
Phone: Office 37228 Res. 37234